

รายงานการประชุมใหญ่สามัญผู้ถือหุ้นบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ประจำปี 2562

วันศุกร์ที่ 26 เมษายน 2562

ณ ห้องประชุมชัยพฤกษ์ หอประชุมกองทัพอากาศ (อาคารทองใหญ่)

ถนนพหลโยธิน เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร

.....

ผู้มาประชุม

1. กระทรวงการคลัง (โดย นายพิทย อุทัยสง ผู้รับมอบฉันทะ)	ถือหุ้น	1,113,931,061	หุ้น
2. ผู้ถือหุ้นรายอื่นๆ จำนวน 679 ราย	ถือหุ้น	461,025,194	หุ้น
รวมผู้ถือหุ้นมาลงทะเบียนเข้าร่วมประชุม จำนวน 680 ราย	ถือหุ้นทั้งสิ้น	1,574,956,255	หุ้น

เริ่มประชุมเวลา 13.26 น.

นายเอกนิติ นิติทัณฑ์ประภาศ ประธานกรรมการ ทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม (“ประธาน”) โดยมีกรรมการและคณะกรรมการชุดต่างๆ รวมทั้งฝ่ายบริหารเข้าร่วมประชุม คือ

กรรมการและคณะกรรมการชุดต่างๆ

1. นายเอกนิติ นิติทัณฑ์ประภาศ	ประธานกรรมการ
2. พลอากาศเอก ตรีทศ สนแจ้ง	รองประธานกรรมการ กรรมการอิสระ ประธานกรรมการ ธรรมาภิบาลและส่งเสริมกิจการเพื่อสังคม ประธานกรรมการ กิจการสัมพันธ์
3. นายดิสทัต โทตระกิตย์	กรรมการอิสระ ประธานกรรมการตรวจสอบ ประธานกรรมการ ด้านกฎหมาย
4. นางปรารถนา มงคลกุล	กรรมการอิสระ
5. นายปิติพันธ์ เทพปฏิมากรณ์	กรรมการอิสระ ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน
6. นายพินิจ พัวพันธ์	กรรมการอิสระ
7. นายวัชรา ตันตริยานนท์	กรรมการอิสระ ประธานกรรมการบริหารความเสี่ยง
8. นางสาวศิริกุล เลากัยกุล	กรรมการอิสระ
9. นายสมเกียรติ ศิริชาติไชย	กรรมการอิสระ ประธานกรรมการทรัพยากรบุคคล ประธานกรรมการกำกับยุทธศาสตร์และปฏิรูปบริษัทฯ
10. นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม	กรรมการ และกรรมการผู้อำนวยการใหญ่

ฝ่ายบริหารบริษัทฯ

1. นาวาอากาศตรี พงษ์ธร เทพกาญจนา	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่สายปฏิบัติการ
2. นายสุรชัย เพียรเจริญศักดิ์	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ฝ่ายช่าง
3. นางสุวิมล บัวเลิศ	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่สายทรัพยากรบุคคล

	และรักษาการรองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่สายบริหารงาน กฎหมายและบริหารทั่วไป
4. นายวิวัฒน์ ปิยะวิโรจน์	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่สายการพาณิชย์ และรักษาการรองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่หน่วยธุรกิจบริการ การบิน
5. นายกฤตพล ฉันทฤธานนท์	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่สายกลยุทธ์องค์กรและพัฒนา อย่างยั่งยืน
6. นายณัฐพงศ์ สมิตอำไพพิศาล	รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่สายการเงินและการบัญชี
7. นางวรางคณา ลือโรจน์วงศ์	กรรมการผู้จัดการ ฝ่ายครีเอทีฟ
8. นายดำรงชัย แสงเจริญ	กรรมการผู้จัดการ ฝ่ายการพาณิชย์สินค้าและไปรษณีย์ภัณฑ์
9. นางมนัสนันท์ สิทธิจิรสิน	กรรมการผู้จัดการ ฝ่ายบริการลูกค้าภาคพื้น
10. นายภีมะ เนยปฏิมานนท์	กรรมการผู้จัดการ ฝ่ายบริการอุปกรณ์ภาคพื้น

ผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ซึ่งเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ

1. นางสาวบรรณู ศิริสิงห์สังข์ชัย	ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 11
2. นางสาวปัทมิกา เปาอินทร์	นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ
3. นางสาวอารีรัตน์ อนุธรรมเวช	นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ

ที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ

1. นายไกรศักดิ์ ชัดคำ	ที่ปรึกษากฎหมาย จากบริษัท สำนักกฎหมายสหการ จำกัด
2. นายสมหมาย ชัยเดชสุริยะ	ที่ปรึกษากฎหมาย จากบริษัท สำนักกฎหมายสหการ จำกัด

อาสาสมัครจากผู้ถือหุ้น ทำหน้าที่สักขีพยานในการนับคะแนน

1. นางสาวพิมพ์แพร สุขเจริญ
2. นางสาวศิริลักษณ์ ไทยศิรินิยม
3. นางสาวยุพา อุดม

ประธาน กล่าวต้อนรับผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมการประชุมใหญ่สามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) ประจำปี 2562 และกล่าวขอบคุณผู้ถือหุ้นที่ได้กรุณาสละเวลามาร่วมประชุมในวันนี้ ลำดับต่อไปขอให้ นางลัดคนันท์ สีลามณี เลขานุการบริษัทฯ ทำหน้าที่เลขานุการการประชุม เป็นผู้แจ้งในเรื่ององค์ประชุม ข้อมูลจำนวนหุ้น และผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ

นางลัดคนันท์ สีลามณี เลขานุการบริษัทฯ รายงานข้อมูลในการจัดการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2562 ว่าตาม ข้อบังคับบริษัทฯ ข้อ 34 ระบุว่า ในการประชุมผู้ถือหุ้นต้องมีผู้ถือหุ้นและผู้รับมอบฉันทะจากผู้ถือหุ้นมาประชุมไม่น้อยกว่า 25 คน หรือมีผู้ถือหุ้นและผู้รับมอบฉันทะจากผู้ถือหุ้นมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหุ้นทั้งหมด และต้องมีหุ้นนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้ทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม โดย ณ วันที่ 1 เมษายน 2562 บริษัทฯ มีทุนจดทะเบียนจำนวน 2,698,900,950 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท รวมมูลค่า 26,989,009,500 บาท ทุนชำระแล้ว

จำนวน 2,182,771,917 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท รวมมูลค่า 21,827,719,170 บาท ณ วันกำหนดรายชื่อ (Record Date) บริษัทฯ มีผู้ถือหุ้นทั้งหมด 107,794 คน รวมจำนวนหุ้นทั้งสิ้น 2,182,771,917 หุ้น ขณะนี้มีผู้ถือหุ้นเข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง และรับมอบฉันทะรวมจำนวนทั้งสิ้น 680 คน คิดเป็นจำนวนหุ้นทั้งสิ้น 1,574,956,255 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 72.1540 ของจำนวนหุ้นทั้งหมด ครอบคลุมเป็นองค์ประชุมตามข้อบังคับบริษัทฯ

ประธาน กล่าวเปิดการประชุม และแนะนำกรรมการ ประธานคณะกรรมการชุดต่างๆ และฝ่ายบริหารของบริษัทฯ ที่มาร่วมประชุมต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น

นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ กล่าวแนะนำฝ่ายบริหารฯ ที่เข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นในวันนี้ และให้เลขานุการบริษัทฯ ซึ่งแจ้งเกี่ยวกับการดำเนินการประชุมใหญ่สามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2562

นางลัดคนันท์ ลีลามณี เลขานุการบริษัทฯ ซึ่งแจ้งต่อที่ประชุมว่า ในการประชุมผู้ถือหุ้น มีข้อบังคับกำหนดไว้ในเรื่องของการประชุมซึ่งได้นำส่งให้ผู้ถือหุ้นทุกท่าน ล่วงหน้าแล้ว มีรายละเอียดดังนี้

ในการประชุมใหญ่สามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2562 นี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมการกำกับดูแลกิจการที่ดีเกี่ยวกับการดูแลสิทธิและความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น บริษัทฯ ได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นเสนอเรื่องเพื่อพิจารณาบรรจุเป็นระเบียบวาระการประชุม และให้เสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม เพื่อรับการพิจารณาเลือกตั้งเป็นกรรมการบริษัทฯ ในการประชุมใหญ่สามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2562 เป็นการล่วงหน้า ตั้งแต่วันที่ 12 กันยายน ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2561 โดยมีรายละเอียดหลักเกณฑ์ และวิธีการตามที่ได้เปิดเผยบนเว็บไซต์ของบริษัทฯ ที่ www.thaiairways.com และทางหนังสือพิมพ์ข่าวหุ้น (รายวัน) ฉบับลงวันที่ 24-26 กันยายน 2561 และหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ ฉบับลงวันที่ 27-30 กันยายน 2561 ทั้งนี้ ไม่ปรากฏว่ามีผู้ถือหุ้นเสนอชื่อบุคคลเพื่อรับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นกรรมการ หรือเสนอวาระการประชุมล่วงหน้าแต่อย่างใด ดังนั้น การประชุมใหญ่สามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2562 ครั้งนี้ จึงมีวาระการประชุมรวมทั้งสิ้น 9 วาระ รายละเอียดตามหนังสือเชิญประชุมที่ได้นำเสนอต่อผู้ถือหุ้นทุกท่านล่วงหน้าแล้ว โดยก่อนจะพิจารณาเรื่องต่างๆ ตามระเบียบวาระ ขอแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบถึงข้อบังคับในการประชุม รายละเอียดดังนี้

ข้อบังคับในการประชุม

ข้อบังคับของบริษัทฯ ข้อ 36 ระบุไว้ว่า "ประธานในที่ประชุมผู้ถือหุ้นมีหน้าที่ควบคุมการประชุมให้เป็นไปตามข้อบังคับของบริษัทฯ ว่าด้วยการประชุม โดยดำเนินการประชุมให้เป็นไปตามลำดับระเบียบวาระที่กำหนดไว้ในหนังสือเชิญประชุม เว้นแต่ที่ประชุมจะมีมติให้เปลี่ยนลำดับระเบียบวาระด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุม"

การอภิปราย

ผู้ถือหุ้นที่ประสงค์จะกล่าวถ้อยคำต่อที่ประชุมให้ยื่นรอกหลังไมโครโฟนที่บริษัทฯ จัดเตรียมไว้ให้ เมื่อประธานในที่ประชุมอนุญาตแล้ว ขอให้แจ้ง

- ชื่อ และชื่อสกุลของผู้อภิปราย
- สถานะเป็นผู้ถือหุ้นหรือผู้รับมอบฉันทะ

แล้วจึงอภิปรายนำเสนอประเด็นได้ ท่านละ 5 นาที เพื่อไม่กระทบต่อท่านผู้ถือหุ้นที่ได้สละเวลาอันมีค่าเข้าร่วมประชุม โดยจะต้องเป็นไปตามระเบียบวาระของการประชุมนั้นๆ ส่วนข้อเสนอแนะและคำถามในเรื่องอื่นๆ โปรดสอบถาม

ภายหลังจากดำเนินการประชุมไปตามลำดับครบถ้วนทุกระเบียบวาระแล้ว ขอให้อภิปรายด้วยความสุภาพ และหลีกเลี่ยงการกล่าวถ้อยคำที่อาจมีลักษณะความผิดทางอาญา หรือละเมิดสิทธิทางแพ่งต่อบุคคลอื่น สำหรับผู้ถือหุ้นชาวต่างประเทศที่ประสงค์จะสอบถามข้อมูล กรุณาเขียนคำถามและส่งให้เจ้าหน้าที่เป็นการล่วงหน้า เพื่อให้กรรมการหรือผู้บริหารตอบคำถามเป็นภาษาไทยให้ผู้ถือหุ้นท่านอื่นได้รับทราบด้วย โดยเจ้าหน้าที่จะแปลคำตอบให้ผู้ถือหุ้นชาวต่างประเทศทราบ หากมีผู้ถือหุ้นประสงค์จะกล่าวถ้อยคำมากกว่า 1 ท่าน ขอให้ผู้ถือหุ้นที่ประสงค์จะกล่าวถ้อยคำท่านที่เหลือนับรอหลังไมโครโฟนที่จัดเตรียมไว้ เพื่อรอให้ประธานในที่ประชุมอนุญาตต่อไป ภายหลังจากที่ผู้ถือหุ้นท่านก่อนหน้ากล่าวถ้อยคำจบ โดยประธานจะให้โอกาสผู้ถือหุ้นที่ยังมิได้ซักถามหรือแสดงความเห็นก่อน ประธานอาจจำกัดจำนวนคำถามของผู้ถือหุ้นในการอภิปรายในแต่ละระเบียบวาระได้ตามความจำเป็น

เช่นเดียวกับในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นในปีก่อนๆ เพื่อให้ที่ประชุมใช้เวลาเกี่ยวกับวาระการประชุมได้อย่างมีประสิทธิภาพ บริษัทฯ ไม่ได้กำหนดวาระประชุมเรื่องการรับรองรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นในครั้งก่อน แต่จะเผยแพร่รายงานการประชุมผู้ถือหุ้นบนเว็บไซต์ของบริษัทฯ ภายใต้อายุเวลา 14 วันนับแต่วันประชุม และจัดส่งให้ผู้ถือหุ้นที่อภิปรายในที่ประชุม เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรายงานการประชุมภายในเวลา 30 วัน นับจากวันที่เผยแพร่

การออกเสียงลงคะแนน

บริษัทฯ ขอกำหนดวิธีการออกเสียงลงคะแนน ดังนี้

1. ให้นับหุ้นหนึ่งหุ้นมีเสียงหนึ่งเสียง และมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น ให้ถือคะแนนเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุม และมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด การนับคะแนนในกรณีระเบียบวาระทั่วไป จะบันทึกคะแนนจากบัตรลงคะแนนที่ไม่เห็นด้วยและงดออกเสียง ส่วนที่เหลือนับเป็นคะแนนเสียงเห็นด้วย ดังนั้น ผู้ถือหุ้นและผู้รับมอบฉันทะท่านใดที่ลงทะเบียนเข้าร่วมประชุมและไม่ส่งบัตรลงคะแนน บริษัทฯ จะถือว่าท่านให้ความเห็นชอบหรือเห็นด้วยในวาระนั้นๆ ยกเว้นระเบียบวาระที่ 7 จะบันทึกคะแนนบัตรลงคะแนนทุกใบ โดยแยกคะแนนเป็น เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย งดออกเสียง และบัตรเสีย ส่วนที่เหลือนับเป็นไม่ส่งบัตรลงคะแนน
2. การออกเสียงลงคะแนนในกรณีมอบฉันทะ ผู้รับมอบฉันทะจะต้องออกเสียงลงคะแนนตามที่ผู้มอบฉันทะระบุไว้ในหนังสือมอบฉันทะเท่านั้น
3. ผู้ถือหุ้นที่มีส่วนได้เสียเป็นพิเศษในเรื่องใด ห้ามมิให้ออกเสียงลงคะแนนในเรื่องนั้น และประธานในที่ประชุมอาจจะเชิญให้ผู้ถือหุ้นหรือผู้รับมอบฉันทะนั้นออกนอกห้องประชุมชั่วคราวก็ได้
4. ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นหรือผู้รับมอบฉันทะมีความประสงค์จะกลับก่อนที่การประชุมจะสิ้นสุด ให้ส่งคืนบัตรลงคะแนนทั้งหมดกับเจ้าหน้าที่ของบริษัทฯ หรือในกล่องที่จัดไว้

ทั้งนี้ เมื่อประธานในที่ประชุมได้แจ้งปิดการรับบัตรลงคะแนนในแต่ละระเบียบวาระแล้ว บัตรลงคะแนนที่ส่งหลังจากนั้นจะไม่นำมานับคะแนนเสียง และเพื่อไม่ให้เป็นการเสียเวลา ระหว่างที่เก็บบัตรลงคะแนนและนับคะแนน ประธานในที่ประชุมสามารถดำเนินการประชุมในระเบียบวาระถัดไปได้ทันที และเมื่อนับคะแนนเสร็จ จะประกาศผลการนับคะแนนให้ที่ประชุมทราบ

การนับคะแนนและการประกาศผลคะแนน

สำหรับระเบียบวาระที่ 3, 4, 6, 7 และ 8

จะใช้मत็ดอนุมิตด้วยคะแนนเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

สำหรับระเบียบวาระที่ 5 เรื่องพิจารณากำหนดค่าตอบแทนกรรมการ

du

จะใช้มติอนุมัติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

สำหรับระเบียบวาระที่ 7 เรื่อง พิจารณาแต่งตั้งกรรมการแทนกรรมการที่ออกตามวาระและพ้นจากตำแหน่ง

เฉพาะระเบียบวาระที่ 7 ขอให้ท่านผู้ถือหุ้นและผู้รับมอบฉันทะทุกท่าน ส่งบัตรลงคะแนนให้แก่เจ้าหน้าที่ของบริษัทฯ ไม่ว่าท่านประสงค์ที่จะลงคะแนนเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย หรืองดออกเสียงก็ตาม ทั้งนี้ ประธานในที่ประชุมจะขอเรียกเก็บบัตรลงคะแนนแยกตามรายบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อให้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการ

บัตรลงคะแนนที่จะถือว่าเป็นบัตรเสีย และไม่นับเป็นคะแนนเสียงในการลงมติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น มีดังนี้

- หากบัตรลงคะแนนมีการลงคะแนนไม่ตรงตามระเบียบวาระ
- บัตรลงคะแนนไม่มีการทำเครื่องหมายใดๆ ในช่องลงคะแนน หรือลงคะแนนมากกว่าที่กำหนด
- หากบัตรลงคะแนนฉีกขาดหรือชำรุดเสียหายจนไม่สามารถวินิจฉัยได้ว่าเป็นการลงมติในเรื่องใด
- ส่งบัตรลงคะแนนหลังจากประธานแจ้งปิดรับบัตรลงคะแนนแล้ว

เพื่อให้การประชุมเป็นไปอย่างราบรื่นและปราศจากสิ่งรบกวนบริษัทฯ ขอความร่วมมือจากผู้ถือหุ้นทุกท่านที่เข้าร่วมประชุมงดใช้โทรศัพท์และเครื่องมือสื่อสารทุกชนิด และงดบันทึกภาพและเสียงในระหว่างการประชุม

ขอเรียนให้ท่านผู้ถือหุ้นทราบเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นครั้งต่อไป ดังนี้ ด้วยตลาดหลักทรัพย์ฯ และกรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้กำหนดให้บริษัทจดทะเบียนสามารถส่งเอกสารการประชุมผู้ถือหุ้นและรายงานประจำปีในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งในรูปแบบ QR Code และ URL ซึ่งได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2562 ที่ผ่านมา เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดประชุมผู้ถือหุ้น และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนในการเข้าถึงข้อมูล และเป็นการลดต้นทุนในการจัดประชุมผู้ถือหุ้น ดังนั้น ในการจัดการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ในครั้งต่อไป บริษัทฯ จะส่งเอกสารการประชุมให้ผู้ถือหุ้นในรูปแบบ QR Code และ URL เพื่อจะได้เป็นประโยชน์แก่ผู้ถือหุ้นต่อไป

ในการประชุมครั้งนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินซึ่งเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ ได้ส่งผู้แทนเพื่อทำหน้าที่สังเกตการณ์การประชุม มีรายชื่อดังนี้

1. นางสาวบรรลูน ศิริสิงห์สังข์	ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบการเงินและบริหารพัสดุที่ 11
2. นางสาวปัทมิกา เปาอินทร์	นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ
3. นางสาวอารีรัตน์ อนุรรณเวช	นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ

ลำดับต่อไป ขอเชิญประธานดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ

นายธรรมบุญ จุลมณีโชติ ผู้ถือหุ้น กล่าวว่า ตามมาตรา 101 แห่งพ.ร.บ. บริษัทมหาชนจำกัดฯ กำหนดให้คณะกรรมการเป็นผู้จัดทำหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งโดยทั่วไปประธานกรรมการจะเป็นผู้ลงลายมือชื่อในหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นในนามคณะกรรมการ แต่หนังสือเชิญประชุมใหญ่สามัญผู้ถือหุ้นบริษัทฯ ประจำปี 2562 ที่ กบ 01-1/097 ลงวันที่ 25 มีนาคม 2562 ที่ได้จัดทำขึ้นและลงลายมือชื่อโดยเลขานุการบริษัทฯ นั้น เป็นไปตามกฎหมายฉบับใด มาตราใด และบริษัทฯ จะสามารถดำเนินการประชุมครั้งนี้ให้เป็นไปตามกฎหมายได้อย่างไร เมื่อกฎหมายไม่ได้ให้อำนาจเลขานุการบริษัทฯ ในการจัดทำหนังสือเชิญประชุมไว้ สำหรับกรณีที่ไม่มีผู้ถือหุ้นคนใดเสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อให้บริการพิจารณาแต่งตั้งเป็นกรรมการของบริษัทฯ ตามที่เลขานุการบริษัทฯ ได้แจ้งต่อที่ประชุมนั้น เนื่องจากบริษัทฯ มีข้อกำหนดเรื่อง

คุณสมบัติของกรรมการในลักษณะเป็นการกีดกันตามมาตรา 69 แห่งพ.ร.บ. บริษัทมหาชนจำกัดฯ ไว้มากเกินไป เช่น ต้องมีอายุไม่เกิน 65 ปี ด้วยเหตุนี้ บริษัทฯ จึงประสบปัญหาโดยตลอด โดยที่สายการบินอื่นเป็นองค์กรเอกชนหมดแล้ว ตนจึงขอเสนอแนะให้มีการพิจารณาปรับปรุงข้อกำหนดดังกล่าวซึ่งตนได้อภิปรายในที่ประชุมทุกปี

ประธาน กล่าวขอบคุณสำหรับข้อเสนอแนะ และขอให้ที่ปรึกษากฎหมายเป็นผู้ชี้แจงต่อที่ประชุมเกี่ยวกับข้อซักถามของนายธรรมนุญ จุลมณีโชติ เนื่องจากเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย

นายไกรศักดิ์ ชัดคำ ที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ ตอบข้อซักถามของนายธรรมนุญ จุลมณีโชติ ว่านางลัดคนันท์ ลีสามณี เป็นเลขานุการบริษัทฯ ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการครั้งที่ 9/2561 เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2561 ซึ่งตามมาตรา 89/15 ของ พ.ร.บ. หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ฯ กำหนดว่าคณะกรรมการต้องจัดให้มีเลขานุการบริษัทรับผิดชอบดำเนินการเรื่องต่างๆ รวมถึงการจัดทำหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นและรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นด้วย ดังนั้น คณะกรรมการของบริษัทฯ จึงสามารถมอบหมายให้เลขานุการบริษัทฯ เป็นผู้จัดทำหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ในนามคณะกรรมการได้ หนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ จึงถูกต้องตามกฎหมายดังกล่าวแล้ว

นายประเสริฐ เลิศยะโส ผู้ถือหุ้น กล่าวว่า หนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นในคราวนี้กำหนดระเบียบวาระการประชุมจำนวน 9 วาระ ซึ่งควรจะกำหนดเป็นจำนวน 10 วาระ โดยวาระแรกเป็นเรื่องประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ และวาระที่สองควรเป็นวาระรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ผ่านมา เมื่อการประชุมคราวนี้ไม่มีระเบียบวาระรับรองรายงานการประชุมครั้งที่ผ่านมา ที่ประชุมจึงไม่สามารถทราบได้ว่า ในการประชุมครั้งที่ผ่านมา ผู้ถือหุ้นได้สอบถามประเด็นต่างๆ โดยเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของคณะกรรมการซึ่งเป็นเหตุให้ในปัจจุบันบริษัทฯ มีผลประกอบการขาดทุนสะสมจำนวนประมาณ 28,000 ล้านบาท ไร้อย่างไร และประธานจะดำเนินการประชุมครั้งนี้ต่อไปได้อย่างไร จึงขอให้บริษัทฯ นำสำเนารายงานประชุมครั้งที่ผ่านมาให้ที่ประชุมครั้งนี้พิจารณาและรับรองด้วย และตนขอเสนอให้นำระเบียบวาระการประชุมที่ 7 ขึ้นมาพิจารณาก่อน เนื่องจากในแต่ละปี บริษัทฯ ประชุมผู้ถือหุ้นเพียงครั้งเดียว แต่ในระหว่างปีนั้น บริษัทฯ ได้มีการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริษัทฯ เรื่อยมา ดังเช่น การแต่งตั้งนายสุเมธ ดำรงชัยธรรม เป็นกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ของบริษัทฯ นอกจากนี้ ยังมีกรณีที่เจ้าหน้าที่โรงเรียนว่าบริษัทฯ ยังมีได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารสำหรับฝ่ายต่างๆ อีกด้วย ซึ่งในกรณีเช่นนี้จะสามารถดำเนินการบริหารบริษัทฯ ได้อย่างไร และหากไม่มีการประชุมคราวนี้ และบริษัทฯ มีการเปลี่ยนแปลงกรรมการผู้อำนวยการใหญ่อีก ผู้ถือหุ้นก็จะมีโอกาสได้ทราบอีก ทั้งนี้ ตนเคยเสนอในที่ประชุมครั้งที่ผ่านๆ มาแล้วว่า ในแต่ละปี บริษัทฯ ควรจัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นปีละ 2 ครั้ง เพื่อให้ผู้ถือหุ้นทราบว่าคณะกรรมการของบริษัทฯ แต่ละท่านมีประวัติและคุณสมบัติอย่างไรบ้าง ซึ่งการแต่งตั้งกรรมการผู้อำนวยการใหญ่คราวนี้ ผู้ถือหุ้นไม่ทราบมาก่อนแต่อย่างใด ซึ่งกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ได้แถลงต่อสื่อมวลชนว่าจะปรับโครงสร้างหนี้ของบริษัทฯ จำนวน 28,000 ล้านบาทให้เป็นหนี้สูญ และจะให้พนักงานต้อนรับบนเครื่องบินจำหน่ายของต่างๆ เพิ่มขึ้น ตนจึงเสนอให้ที่ประชุมนำวาระการประชุมที่ 7 ขึ้นมาพิจารณาก่อน เพื่อให้ที่ประชุมรับรองการแต่งตั้งกรรมการของบริษัทฯ แล้วจึงดำเนินงานต่อไปได้

ประธาน ขอให้ที่ปรึกษากฎหมายเป็นผู้ชี้แจงต่อที่ประชุมเกี่ยวกับข้อซักถามของนายประเสริฐ เลิศยะโส

นายไกรศักดิ์ ชัดคำ ที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ ตอบข้อซักถามของนายประเสริฐ เลิศยะโส สำหรับการรับรองรายงานการประชุมว่า บริษัทฯ พยายามบริหารเวลาในการประชุมผู้ถือหุ้นให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อไม่ให้รบกวนเวลาการประชุมของผู้ถือหุ้น ทั้งนี้ ในการกำหนดวาระประชุม คณะกรรมการได้ดำเนินการตามข้อบังคับของบริษัทฯ ข้อ 39 ซึ่งได้กำหนดไว้ชัดเจนว่าในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีจะต้องมีระเบียบวาระใดบ้าง โดยข้อบังคับของบริษัทฯ ดังกล่าวไม่ได้

กำหนดว่าการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นจะต้องมีระเบียบวาระการรับรองการประชุมผู้ถือหุ้นครั้งที่ผ่านมาแต่อย่างใด นอกจากนี้ เพื่อให้ผู้ถือหุ้นและที่ประชุมสามารถตรวจสอบรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นครั้งที่ผ่านมา ว่าถูกต้องและครบถ้วนหรือไม่อย่างไร บริษัทฯ ได้จัดทำรายงานการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นครั้งที่ผ่านมา และนำส่งต่อตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และนำส่งสำเนารายงานการประชุมให้แก่ผู้ถือหุ้นหรือผู้มอบฉันทะที่ได้เข้าร่วมประชุมและได้มีการอภิปรายเรียบร้อยแล้ว ซึ่งไม่ปรากฏว่ามีการเสนอความเห็นเกี่ยวกับรายงานการประชุมครั้งที่ผ่านมาแต่อย่างใด จึงถือว่าบริษัทฯ ได้ดำเนินการตามกฎหมายถูกต้องและครบถ้วนแล้ว สำหรับการเปลี่ยนลำดับระเบียบวาระการประชุม มาตรา 105 แห่งพ.ร.บ. บริษัทมหาชนจำกัดฯ และข้อ 36 ของข้อบังคับของบริษัทฯ ได้กำหนดหลักการพิจารณาในที่ประชุมไว้แล้วว่าในการประชุมผู้ถือหุ้นจะต้องดำเนินการไปตามระเบียบวาระตามที่กำหนดไว้ในหนังสือเชิญประชุม หากที่ประชุมผู้ถือหุ้นประสงค์จะเปลี่ยนลำดับระเบียบวาระการประชุม จะต้องได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุม ซึ่งตามที่เลขานุการบริษัทฯ ได้รายงานต่อที่ประชุมก่อนหน้านี้นี้แล้วว่า ในการประชุมวันนี้ มีจำนวนผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุมถือหุ้นรวมกันจำนวน 1,574,000,000 หุ้นเศษ ดังนั้น หากที่ประชุมจะเปลี่ยนแปลงลำดับวาระประชุม ที่ประชุมจะต้องได้รับคะแนนเสียงสองในสามของจำนวน 1,574,000,000 หุ้นเศษ ดังกล่าว

พันตำรวจเอก เสริมเกียรติ บำรุงพลกิจ ผู้ถือหุ้น กล่าวว่า ตนขอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นลงมติเพื่อเปลี่ยนลำดับระเบียบวาระการประชุมลำดับที่ 8 เป็นลำดับที่ 5 ตามข้อกำหนดของกฎหมายที่ที่ปรึกษากฎหมายกล่าวไว้ข้างต้น เนื่องจากวาระที่ 8 ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการโอนหุ้นสำรองตามกฎหมายและเงินสำรองที่เกิดจากส่วนล้ำมูลค่าหุ้น เพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสมของบริษัทฯ เป็นขั้นตอนตามกฎหมายและเป็นเรื่องจำเป็นเร่งด่วนเพื่อฟื้นฟูสภาพกิจการของบริษัทฯ ที่มีผลประกอบการขาดทุนสะสมต่อเนื่องหลายปีและผู้ถือหุ้นได้รับความเสียหาย รวมถึงชื่อเสียงของบริษัทฯ ตกต่ำเป็นระยะเวลานาน ซึ่งตนขอขอบคุณที่บริษัทฯ บรรลุระเบียบวาระที่ 8 ในการประชุมครั้งนี้ ทั้งนี้ ก่อนการประชุม ตนได้หารือกับผู้แทนของกระทรวงการคลังและสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแล้วว่า อยู่ในกรณีที่ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) มีผลขาดทุนสะสมจำนวน 250,000 ล้านบาท ซึ่งขณะนั้นตนเป็นผู้ถือหุ้น และนางสาวนีย์ กมลบุตร เป็นประธานซึ่งเป็นรองปลัดกระทรวงการคลัง สามารถดำเนินการล้างขาดทุนสะสมตามกฎหมายได้สำเร็จ และตนได้ยกคุณงามความดีให้กับฝ่ายบริหารของธนาคารทหารไทยซึ่งอยู่ภายใต้การบริหารงานของนางสาวนีย์ กมลบุตร รองปลัดกระทรวงการคลัง ดังนั้น การประชุมของบริษัทฯ ในคราวนี้จึงจำเป็นที่จะต้องนำวาระการโอนหุ้นสำรองตามกฎหมายขึ้นมาพิจารณา ก่อน ซึ่งหากไม่เลื่อนวาระดังกล่าวขึ้นมาพิจารณาก่อน เมื่อถึงการพิจารณาวาระนั้นอาจจะไม่มีผู้ถือหุ้นอยู่พิจารณาและลงคะแนนเสียง และผู้ที่เห็นชอบในเรื่องดังกล่าวจะต้องเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัทฯ คือ ผู้แทนของกระทรวงการคลัง และตามที่ตนได้ปรึกษากับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแล้วว่า ตามกฎหมาย เรื่องการโอนหุ้นสำรองตามกฎหมายเพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสมของบริษัทฯ บริษัทฯ สามารถดำเนินการได้โดยได้รับอนุมัติที่ประชุมผู้ถือหุ้นโดยใช้เสียงข้างมากของที่ประชุมตามปกติ ไม่ใช่กรณีที่กฎหมายกำหนดให้ต้องใช้มติพิเศษของที่ประชุมที่จะต้องได้รับการเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงสามในสี่ของที่ประชุม อีกทั้ง บริษัทฯ ยังสามารถเรียกประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาวาระดังกล่าวได้ตามความจำเป็น แต่บริษัทฯ ก็ไม่ดำเนินการ แม้ว่าจะได้มีการเสนอให้ดำเนินการในการประชุมผู้ถือหุ้นหลายครั้งแล้ว ในการนี้ ตนจึงขอให้ที่ประชุมลงมติเพื่อเปลี่ยนลำดับระเบียบวาระที่ 8 เป็นลำดับที่ 5

ประธาน กล่าวว่า เนื่องจากมีผู้ถือหุ้นประสงค์จะซักถามหลายท่านจึงขอให้ที่ประชุมอภิปรายอย่างกระชับ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นท่านอื่นได้อภิปรายด้วย

นายเกียรติยศ สังคมนิติรัฐ ผู้รับมอบฉันทะ กล่าวว่า วาระทุกวาระที่กำหนดในวันนี้ล้วนแต่มีความสำคัญเท่าเทียมกัน และตามที่ที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ กล่าวแล้วว่า การเปลี่ยนลำดับวาระการประชุมจะต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุม ซึ่งอาจทำให้เสียเวลา ดังนั้น ตนจึงเห็นว่าการประชุมควรดำเนินการไปตามระเบียบวาระการประชุมที่กำหนดไว้

ประธาน กล่าวว่า เพื่อให้เป็นไปตามข้อ 36 ของข้อบังคับบริษัทฯ จึงขอดำเนินการประชุมไปตามระเบียบวาระที่กำหนดไว้ เพื่อให้การประชุมมีประสิทธิภาพและผู้ถือหุ้นแต่ละท่านอาจมีความเห็นในเรื่องความสำคัญของแต่ละวาระต่างกันอย่างชัดเจน และขอให้ที่ประชุมอภิปรายอย่างกระชับ หากผู้ถือหุ้นท่านใดประสงค์จะซักถามในประเด็นที่ไม่เกี่ยวข้องกับวาระขอให้ซักถามในช่วงท้ายของการประชุม เพื่อให้ที่ประชุมพิจารณาในคำถามที่เกี่ยวข้องกับวาระนั้นๆ ในกรณีนี้ ขอให้ที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ ชี้แจงเกี่ยวกับการเปลี่ยนลำดับวาระการประชุมเพิ่มเติม

นายไกรศักดิ์ ชัดคำ ที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ กล่าวว่า การเปลี่ยนลำดับระเบียบวาระการประชุมจะต้องได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุม ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการประชุมไปอย่างกระชับ และไม่เป็นการเสียเวลาแก่ผู้ถือหุ้น ขอให้ผู้รับมอบฉันทะจากกระทรวงการคลังซึ่งเป็นผู้ถือหุ้น ในอัตราร้อยละ 51 ของหุ้นที่จำหน่ายแล้วทั้งหมดของบริษัทฯ แสดงความเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนลำดับระเบียบวาระการประชุม เพื่อให้ที่ประชุมดำเนินการต่อไป

นายพิทย อุทัยสาธ ผู้รับมอบฉันทะจากกระทรวงการคลัง กล่าวว่า ตนได้รับมอบหมายให้เข้าร่วมประชุมในฐานะผู้รับมอบฉันทะให้พิจารณาและลงคะแนนเสียงเพียง 8 วาระเท่านั้น โดยไม่ได้รับมอบฉันทะให้พิจารณาและลงคะแนนเสียงในเรื่องการเปลี่ยนลำดับระเบียบวาระการประชุม จึงไม่สามารถให้ความเห็นและลงคะแนนเสียงในเรื่องนี้ได้

ประธาน จึงดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระต่อไป

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานไม่มีเรื่องแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ระเบียบวาระที่ 2 เรื่องรับทราบรายงานกิจการของบริษัทฯ ประจำปี 2561

ประธาน มอบหมายให้ กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ เป็นผู้รายงานในวาระนี้

นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ได้แสดงวิสัยทัศน์ประกอบการรายงานกิจการของบริษัทฯ ประจำปี 2561 โดยมีรายละเอียดดังนี้ บริษัทฯ มีวิสัยทัศน์เป็นสายการบินแห่งชาติที่มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และมีกำไรอย่างยั่งยืน ให้บริการดีเลิศด้วยเสน่ห์ความเป็นไทย นอกจากนี้ขนส่งผู้โดยสารและผู้โดยสารแล้ว ยังให้บริการคลังสินค้า บริการลูกค้าภาคพื้น บริการอุปกรณ์ภาคพื้น ครั้วการบิน และบริการซ่อมบำรุงอากาศยาน มีสายการบินพี่น้อง คือสายการบินไทยสมายล์

ในปี 2561 เศรษฐกิจโลกเติบโตอย่างชะลอตัวในช่วงครึ่งปีหลัง โดยมีสาเหตุหลักจากสงครามทางการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกากับจีน ราคาน้ำมันในตลาดโลกปรับตัวสูงสุดในรอบ 4 ปี ในส่วนของอุตสาหกรรมการบิน ยังคงมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง แม้ว่าสายการบินหลายแห่งทั่วโลกจะได้รับปัญหาจากเครื่องบินแอร์บัส A320neo - รุ่น XLR1000 ส่งผลกระทบต่อตารางการบิน ในประเทศไทย อุบัติเหตุเรือเฟอร์รี่ที่ภูเก็ต ส่งผลให้นักท่องเที่ยวชาวจีน ซึ่งเป็นแหล่งรายได้หลักจากการท่องเที่ยวของไทย ลดลงจำนวนมากในช่วงเดือนกรกฎาคมถึงพฤศจิกายน 2561

จากสถานการณ์ข้างต้น บริษัทฯ จึงได้เร่งจัดทำแผนฟื้นฟู ซึ่งประกอบด้วย 5 กลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 การเร่งทำกำไรจากการตลาดเชิงรุกและมีต้นทุนที่แข่งขันได้ เช่น

- ขยายเครือข่ายและเพิ่มความถี่เส้นทางบินที่มีศักยภาพ
- รับมอบเครื่องบินแบบ Airbus A350 จำนวน 5 ลำ
- ส่งมอบเครื่องบินที่ขายได้ในปี 2560 จำนวน 2 ลำ
- อนุมัติการขายเครื่องบิน 15 ลำ คาดว่าจะเริ่มส่งมอบได้ในปีนี้

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาศักยภาพและแสวงหาโอกาสของกลุ่มธุรกิจ เช่น

- เสวนา “สานพลังพันธมิตร เพื่อไทยก้าวไกลอย่างยั่งยืน” ร่วมกับ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) และ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อหาแนวทางขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยในมิติของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมการบิน
- ร่วมลงนามกับกองทัพเรือ และ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เพื่อประกอบกิจการบนพื้นที่ท่าอากาศยานอู่ตะเภา ซึ่งช่วยขับเคลื่อนแผนพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกของประเทศไทย หรือ EEC ตามนโยบายไทยแลนด์ 4.0 ของรัฐบาล
- เปิดโครงการร่วมวิจัยและพัฒนาเครื่องยนต์ Trent XWB แห่งแรกของโลก ร่วมกับโรลส์ – รอยซ์
- จัดแคมเปญ “ไทยเที่ยวไทย ไทยยั่งยืน” ร่วมกับ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ธนาคารกรุงไทย และสายการบินไทยสมายล์ จัดแพ็คเกจทัวร์เอื้องหลวงท่องเที่ยวเมืองรอง สนับสนุนนโยบายท่องเที่ยวเมืองรองของรัฐบาล

กลยุทธ์ที่ 3 การสร้างประสบการณ์การเดินทางที่ดีให้กับลูกค้า โดยใช้ระบบบริการลูกค้าสู่ความเป็นเลิศ เพื่อให้

สามารถพัฒนาการบริการตามความต้องการของลูกค้า เช่น

- คัดสรรและจัดหาอุปกรณ์ระดับ World Class สำหรับใช้บริการบนเครื่องบิน
- ปรับปรุงอาหารที่ให้บริการในชั้นหนึ่งและชั้นธุรกิจ เพื่อลดเวลาเตรียมการและสร้างความพึงพอใจสูงสุดแก่ผู้โดยสาร
- ให้บริการเคาน์เตอร์ Self Bag Drop ที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

จากการปรับปรุงบริการอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ในปี 2561 บริษัทฯ ได้รับรางวัลสายการบินยอดเยี่ยมดังต่อไปนี้

- รางวัลอันดับ 1 สายการบินยอดเยี่ยมจากสกายแทร็กซ์ 3 รางวัล ได้แก่ สายการบินที่ให้บริการชั้นประหยัดยอดเยี่ยมของโลก สายการบินที่ให้บริการสปาเลาจน์ยอดเยี่ยมของโลก และสายการบินที่ให้บริการอาหารสำหรับชั้นประหยัดยอดเยี่ยม รวมทั้งยังได้รับการจัดอันดับให้เป็น 1 ใน 10 สายการบินที่ดีที่สุดในโลก
- รางวัล TTG Travel Hall of Fame จากนิตยสาร TTG Travel ต่อเนื่องเป็นปีที่ 3 จากการที่ได้รับรางวัลสายการบินยอดเยี่ยมแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ติดต่อกันตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป
- รางวัล 1 ใน 11 สายการบินหลักที่ดีที่สุดในภูมิภาคเอเชีย จาก TripAdvisor เป็นต้น

กลยุทธ์ที่ 4 การดำเนินงานด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล เช่น

- ปรับปรุงเว็บไซต์ thaiairways.com และ Thai Airways Mobile Application ให้ใช้งานง่าย และตอบสนองความต้องการของลูกค้ามากขึ้น
- เริ่มใช้งานระบบ THAI Connect ทาง LINE Application ซึ่งช่วยให้นำเสนอข่าวสารและสิทธิประโยชน์ได้ตรงตามความต้องการของลูกค้าแต่ละท่านมากขึ้น

กลยุทธ์ที่ 5 การบริหารทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพ เช่น

- เปิดศูนย์ควบคุมการปฏิบัติการ THAI Operation Control Center หรือ TOCC เพื่อสนับสนุนให้ทุกหน่วยงานแก้ไขปัญหาพร้อมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้แนวคิด One Operation, One TG

- ปรับรูปแบบการฝึกอบรมพนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน เพื่อเน้นสร้างจิตสำนึกด้านการบริการ และมอบประสบการณ์ที่ดีแก่ลูกค้า รวมทั้งมุ่งเน้นบทบาทและหน้าที่ในการให้บริการที่มีความปลอดภัยและมีคุณภาพ จากการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ข้างต้น ทำให้บริษัทฯ มีรายได้สูงกว่าปีที่ผ่านมา แต่เมื่อหักต้นทุนที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ ค่าน้ำมันเครื่องบินและค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่น ทำให้ขาดทุนจากการดำเนินงาน 9,058 ล้านบาท นอกจากนี้ ยังขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์และเครื่องบิน 3,459 ล้านบาท ส่งผลให้บริษัทฯ ขาดทุนสุทธิ 11,569 ล้านบาท

บริษัทฯ ดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคม โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สังคมชุมชน และธรรมาภิบาล ซึ่งในปี 2561 มีการดำเนินการสำคัญ ดังนี้

- เดือนกรกฎาคม 2561 ขณะที่โลกทั้งใบรวมใจเป็นหนึ่ง เพื่อช่วยเหลือทีมฟุตบอลเยาวชนหมูป่าอะคาเดมีแม่สาย ให้ออกจากถ้ำหลวงขุนน้ำนางนอน จังหวัดเชียงราย อย่างปลอดภัย บริษัทฯ และสายการบินไทยสมายล์ได้ร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการกิจช่วยเหลือครั้งนี้ โดยสนับสนุนการเดินทางและขนส่งอุปกรณ์การกู้ภัยให้กับทีมกู้ภัยจากนานาชาติ
- เมื่อเกิดอุทกภัยจากกรณีเขื่อนแตก ที่แขวงอัตตะปือ ประเทศลาว และจากพายุโซนร้อนปาบึก บริเวณอ่าวไทย บริษัทฯ และสายการบินไทยสมายล์ได้เป็นตัวแทนถ่ายทอดน้ำใจชาวไทย นำสิ่งของบริจาคไปมอบแก่ผู้ประสบภัย
- ในด้านการส่งเสริมธรรมาภิบาลและต่อต้านการทุจริต บริษัทฯ ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมธรรมาภิบาลประจำปี 2561 หรือ “CG Day 2018” เพื่อประกาศเจตนารมณ์ว่า คณะกรรมการ ฝ่ายบริหาร และพนักงานทุกคน จะร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ตามคู่มือการกำกับดูแลกิจการที่ดี
- จากผลสำรวจของโครงการสำรวจการรายงานการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนไทย ปี 2561 บริษัทฯ ได้รับคะแนนระดับดีเลิศ ได้รับเครื่องหมาย 5 ดาวจากคณะกรรมการบริษัทภิบาลแห่งชาติ
- นอกจากนั้น บริษัทฯ เตรียมเข้าร่วมโครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านทุจริต หรือ CAC และมีแผนขับเคลื่อนให้ได้รับการรับรองสถานะสมาชิก CAC ภายในปีพุทธศักราช 2563

แม้ว่าปัจจุบัน บริษัทฯ กำลังเผชิญความยากลำบากต่างๆ นานา แต่คณะกรรมการฯ ฝ่ายบริหาร และพนักงานของบริษัทฯ ยังคงเชื่อมั่นในศักยภาพของบริษัทฯ และมั่นใจเต็มร้อยในพลังของคนการบินไทย พลังแห่งความร่วมมือร่วมใจ ฝ่าฟันอุปสรรคไปด้วยกัน เป็นครอบครัวเดียวกัน มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์เดียวกัน นั่นคือเป็นกำลังผลักดันให้บริษัทฯ เติบโตอย่างยั่งยืน ตามแนวคิด ONE TG

ในปี 2562 นี้ บริษัทฯ ได้จัดเตรียมแผนการและกลยุทธ์การดำเนินงาน อาทิ การปฏิรูปการดำเนินงานตามแผนฟื้นฟูองค์กร ปี 2561 - 2565 โดยมุ่งเน้นการสร้างรายได้จากธุรกิจเสริมมากขึ้น โครงการ “มนตรา” อันเป็นโครงการฟื้นฟูบริษัทฯ แบบเร่งด่วน ตลอดจนกลยุทธ์การดำเนินงานอื่นๆ ซึ่งส่วนหนึ่งได้เริ่มดำเนินการมาแล้วตั้งแต่ต้นปี โดยมีเป้าหมายสูงสุดคือทำให้บริษัทฯ หลุดพ้นจากไซตรวนแห่งปัญหาที่สะสมมาจากอดีต สามารถยืนหยัดอย่างมั่นคงได้ในปัจจุบัน และพุ่งทะยานอย่างงามสง่าต่อไปในอนาคต ไม่ว่าหนทางข้างหน้าจะมีอุปสรรคใดเฝ้ารออยู่ เราพร้อมจะเผชิญและฝ่าฟันไป โดยขอเพียงเวลาเพื่อพิสูจน์ความตั้งใจ และที่สำคัญเหนืออื่นใด การสนับสนุนจากผู้ถือหุ้นทุกท่าน คือปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้เอาชนะทุกบททดสอบ และเดินหน้าสู่ปีที่ 60 อย่างภาคภูมิใจไปพร้อมกับชาวไทยทุกคน ขอความเชื่อมั่นและกำลังใจ ให้ร่วมกันสานต่อบริษัทฯ ให้ยั่งยืนคู่ฟ้าเมืองไทยตลอดกาล

นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ กล่าวเพิ่มเติมว่ารายละเอียดเกี่ยวกับรายงานกิจการของบริษัทฯ ประจำปี 2561 นอกจากที่แสดงโดยวิดิทัศน์ แล้วปรากฏตามรายงานประจำปีของบริษัทฯ ที่ได้จัดส่งให้ผู้ถือหุ้น และได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นซักถามเพิ่มเติมเกี่ยวกับรายงานกิจการของบริษัทฯ ประจำปี 2561

พันตำรวจเอก เสริมเกียรติ บำรุงพฤกษ์ ผู้ถือหุ้น กล่าวว่า ประการแรก ขอให้ที่ประชุมลงมติในเรื่องเปลี่ยนลำดับวาระการประชุมที่ตนหารือและเสนอต่อที่ประชุมก่อนหน้านี้เพื่อให้เป็นไปตามข้อบังคับของบริษัทฯ เนื่องจากตนเห็นว่าวาระการโอนหุ้นสำรองตามกฎหมายเพื่อล้างขาดทุนสะสมของบริษัทฯ เป็นวาระสำคัญ ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้แทนของผู้ถือหุ้นรายใหญ่กล่าวคือ กระทรวงการคลัง ไม่ได้รับมอบฉันทะเพื่อให้ลงคะแนนเสียงเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ก็ให้ถือว่าผู้ถือหุ้นรายใหญ่นั้นงดออกเสียง นอกจากนี้ ในเรื่องดังกล่าวจะส่งผลต่อตัวเลขเงินหุ้นสำรองของบริษัทฯ ซึ่งตนจะขอให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและฝ่ายการเงินของบริษัทฯ ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับเรื่องนี้ด้วย ว่าเงินสำรองในส่วนล้ำมูลค่าหุ้นของบริษัทฯ ซึ่งมีมูลค่าหลักล้านล้านบาทก่อให้เกิดดอกเบี้ยจำนวนเท่าใด และบริษัทฯ มีเงินหุ้นสำรองอื่นอีกหรือไม่ โดยตนได้สอบถามเรื่องนี้ต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแล้ว แต่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้แจ้งว่าตรวจสอบไม่พบ ซึ่งตนเห็นว่าบริษัทฯ จะต้องต้องมีเงินในส่วนดังกล่าวไม่ว่าจะมีจำนวนมากหรือน้อยก็ตาม อีกทั้ง การดำเนินการในเรื่องโอนหุ้นสำรองตามกฎหมายดังกล่าวจะต้องได้รับการพิจารณาและอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น ไม่ใช่อำนาจของคณะกรรมการ ตามมาตรา 119 แห่งพ.ร.บ. บริษัทมหาชนจำกัดฯ ที่กำหนดไว้ว่า เมื่อได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นแล้ว บริษัทอาจโอนหุ้นสำรองตามมาตรา 51 หุ้นสำรองตามมาตรา 116 หรือเงินสำรองอื่น เพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสมของบริษัทก็ได้ ดังนั้น จึงขอให้ที่ประชุมพิจารณาอนุมัติเปลี่ยนลำดับวาระการประชุมด้วย และประการที่ 2 ตนได้ส่งหนังสือถึงประธานเพื่อสอบถามเกี่ยวกับแผนงานโครงการศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยานของบริษัทฯ ที่ร่วมลงทุนกับบริษัท แอร์บัส เอส.เอ.เอส (Airbus S.A.S.) ซึ่งเป็นโครงการที่จะสร้างรายได้และชื่อเสียงให้แก่บริษัทฯ มากขึ้น โดยตนทราบว่าโครงการดังกล่าวมีความคืบหน้าไปแล้วบางส่วนจากการลงนามข้อตกลงกับกองทัพเรือ และข้อตกลงร่วมทุนกับบริษัทต่างชาติ แต่เลขานุการของบริษัทฯ ตอบหนังสือตนว่าบริษัทฯ ยังไม่มีการดำเนินการโครงการนี้ ซึ่งขัดกับที่ตนทราบว่าฝ่ายช่างของบริษัทฯ มีโครงการที่จะเป็นศูนย์ซ่อมบำรุงที่สร้างรายได้และชื่อเสียงให้แก่บริษัทฯ โดยเรื่องดังกล่าวปรากฏในหนังสือพิมพ์หลายฉบับ แสดงให้เห็นว่าบริษัทฯ ไม่มีประสิทธิภาพในการสื่อสารภายในองค์กร โดยปัญหาเรื่องการสื่อสารภายในบริษัทฯ ยังเห็นได้จากกรณีการใช้สิทธิในเรื่องที่นั่งบนเครื่องบินของนักบินของบริษัทฯ จนเป็นเหตุให้เครื่องบินไม่สามารถออกเดินทางได้ และกระทบกับการให้บริการแก่ผู้โดยสาร โดยไม่มีบุคคลใดที่กล้าตัดสินใจและออกคำสั่ง ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความล้มเหลวของบริษัทฯ บริษัทฯ จึงจำเป็นต้องแก้ไขโดยเร็วก่อนที่จะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ท่านใหม่

ประธาน ขอให้ผู้ถือหุ้นอภิปรายอย่างกระชับและซักถามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวาระนี้ คือ เรื่องรับทราบรายงานกิจการของบริษัทฯ ส่วนเรื่องอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวกับวาระ ขอให้ผู้ถือหุ้นซักถามในภายหลัง

นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ กล่าวว่า เนื่องจากวาระที่ 8 มีความสัมพันธ์กับวาระที่ที่ประชุมจะต้องพิจารณาก่อนหน้า โดยลำดับวาระที่บริษัทฯ ได้กำหนดในหนังสือเชิญประชุม มีความสัมพันธ์ตามลำดับแล้ว ดังนั้นบริษัทฯ ขอชี้แจงและตอบข้อซักถามในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวาระนั้นๆ

นายพันธัยศ เจนหัตถ์คุณ ผู้รับมอบฉันทะ กล่าวว่า ตนเห็นว่าที่ประชุมควรดำเนินการไปตามลำดับวาระการประชุม เนื่องจากตนเป็นผู้รับมอบฉันทะ ตนจะต้องไปรายงานให้แก่ผู้มอบฉันทะทราบว่าการประชุมและการพิจารณาเป็นไปอย่างไร ดังนั้น จึงขอความร่วมมือหากผู้ถือหุ้นท่านใดประสงค์จะอภิปรายในประเด็นอื่นๆ ขอให้อภิปรายในวาระเรื่องอื่นๆ แทน

นายอุทิศ เหมวัตถกิจ ผู้ถือหุ้น อภิปรายและซักถามว่าในเรื่องเปลี่ยนลำดับวาระการประชุม บริษัทฯ จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย และไม่ควรรยกเรื่องให้ผู้รับมอบฉันทะจากกระทรวงการคลังไม่ได้รับมอบฉันทะให้พิจารณา และลงคะแนนเสียงในเรื่องอื่นที่ไม่ระบุในหนังสือเชิญประชุมมาเป็นเหตุที่จะไม่พิจารณาเปลี่ยนลำดับวาระการประชุม และขอให้ชี้แจงเรื่องปริมาณอาหารที่ให้บริการแก่ผู้โดยสารบนเครื่องบินลดน้อยลง แต่อัตราค่าโดยสารยังคงเท่าเดิม

ประธาน ขอให้ที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ เป็นผู้ชี้แจงต่อที่ประชุมในประเด็นที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนลำดับวาระการประชุมอีกครั้งหนึ่ง และจะขอให้ผู้รับมอบฉันทะจากกระทรวงการคลังชี้แจงในเรื่องดังกล่าวต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้ประเด็นดังกล่าวได้ข้อสรุป และสามารถดำเนินการการประชุมตามลำดับวาระต่อไป

นายไกรศักดิ์ ชัดคำ ที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ กล่าวว่า ตามที่ผู้รับมอบฉันทะจากกระทรวงการคลังได้ชี้แจงต่อที่ประชุมแล้วว่าท่านได้รับมอบฉันทะให้พิจารณาลงคะแนนเสียงตามระเบียบวาระเพียง 8 วาระเท่านั้น ซึ่งไม่รวมถึงเรื่องการเปลี่ยนลำดับวาระประชุม เนื่องจากกระทรวงการคลังถือหุ้นในบริษัทฯ คิดเป็นคะแนนเสียงในอัตราร้อยละ 51 ของจำนวนเสียงทั้งหมดของบริษัทฯ ผู้ถือหุ้นอื่นที่เหลือที่มาร่วมประชุมทั้งหมดในวันนี้จึงไม่สามารถที่จะมีมติด้วยคะแนนเสียงรวมกันให้ถึงเกณฑ์ 2 ใน 3 ของจำนวนคะแนนเสียงผู้ถือหุ้นที่มาประชุมในวันนี้ เพื่ออนุมัติเรื่องการเปลี่ยนลำดับวาระดังกล่าวตามที่กฎหมายกำหนดได้

นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ กล่าวว่า การเปลี่ยนลำดับระเบียบวาระการประชุมจะต้องได้รับคะแนนเสียงจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นตามที่ที่ปรึกษากฎหมายได้ชี้แจง เนื่องจากผู้รับมอบฉันทะจากกระทรวงการคลังไม่สามารถให้ความเห็นหรือลงคะแนนเสียงในวาระที่นอกเหนือจากที่ได้รับมอบฉันทะ ที่ประชุมฯ จึงไม่สามารถมีมติด้วยคะแนนเสียงตามเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดเพื่อให้มีการเปลี่ยนลำดับวาระการประชุมได้ จึงขอให้ดำเนินการประชุมไปตามลำดับระเบียบวาระที่กำหนดไว้

นายพิทย อุทัยสง ผู้รับมอบฉันทะจากกระทรวงการคลัง กล่าวยืนยันว่า ตนได้รับมอบฉันทะให้ลงคะแนนเสียงในนามของกระทรวงการคลังทั้งหมดเพียง 8 วาระเท่านั้น ซึ่งไม่รวมถึงการให้ความเห็นหรือลงคะแนนเสียงในวาระที่นอกเหนือจากที่ได้รับมอบฉันทะดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นวาระที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนลำดับวาระการประชุม หรือการเปลี่ยนแปลงวาระใดๆ ก็ตาม ดังนั้น ตนจึงไม่สามารถให้ความเห็นหรือลงคะแนนเสียงในนามของกระทรวงการคลังในประเด็นนี้ได้

นายไกรศักดิ์ ชัดคำ ที่ปรึกษากฎหมาย ชี้แจงเพิ่มเติมว่า เมื่อผู้แทนของกระทรวงการคลังได้รับมอบฉันทะให้พิจารณาลงคะแนนเสียงตามระเบียบวาระเพียง 8 วาระ ผู้ถือหุ้นที่เหลือที่มาร่วมประชุมจึงมีคะแนนเสียงไม่ถึงเกณฑ์ตามที่กฎหมายกำหนด การเปลี่ยนลำดับวาระการประชุมตามผู้ถือหุ้นเสนอจึงไม่สามารถกระทำได้ และบริษัทฯ จำต้องดำเนินการประชุมไปตามลำดับระเบียบวาระการประชุมตามที่แจ้งในหนังสือเชิญประชุม นอกจากนี้ เนื่องจากการประชุมในครั้งนี้มีผู้ถือหุ้น ไม่ว่าจะเป็นผู้ถือหุ้นรายเล็ก ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ หรือกองทุน ได้มอบฉันทะให้แก่ผู้รับมอบฉันทะของตนเพื่อเข้าร่วมประชุมและพิจารณาลงคะแนนเสียงตามลำดับของระเบียบวาระที่ระบุในหนังสือเชิญประชุม ดังนั้น หากมีการเปลี่ยนลำดับวาระการประชุมอาจส่งผลกระทบต่อผลการลงคะแนนเสียงของผู้รับมอบฉันทะดังกล่าวด้วย

นางสาวนิกิภัณญ์ณภรณ์ มั่งมีศรี ผู้ถือหุ้น กล่าวว่า ตนเห็นด้วยกับผู้ถือหุ้นที่เสนอเปลี่ยนลำดับวาระการประชุมในเรื่องการโอนหุ้นสำรองตามกฎหมายเพื่อล้างขาดทุนสะสมของบริษัทฯ เพื่อให้ที่ประชุมมีโอกาสพิจารณาก่อน เนื่องจากการใช้หุ้นสำรองของบริษัทฯ เป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งบริษัทฯ ประสพภาวะขาดทุนมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานและต่อเนื่อง

ทั้งนี้ ที่ประชุมสามารถดำเนินการให้มีการลงคะแนนเสียงให้เป็นไปตามเงื่อนไขตามที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯ แจ้งไว้ได้ และขอให้ที่ประชุมเคารพความคิดเห็นของเสียงส่วนน้อยด้วย

ประธาน ขอให้กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ตอบข้อซักถามที่ผู้ถือหุ้นถามในกรณีที่เกี่ยวข้อง

นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ตอบข้อซักถามของพันตำรวจเอก เสริมเกียรติ บำรุงพฤกษ์ ในเรื่องโครงการศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยาน (MRO) ที่ท่าอากาศยานอู่ตะเภา ว่าในวันที่ 26 กรกฎาคม 2561 ซึ่งเป็นวันที่ลงในหนังสือที่เลขานุการของบริษัทฯ ได้ตอบข้อซักถามของพันตำรวจเอก เสริมเกียรติ บำรุงพฤกษ์ นั้น เป็นช่วงที่โครงการดังกล่าว ยังอยู่ในระหว่างการเตรียมการอยู่ ดังนั้น คำตอบที่เลขานุการบริษัทฯ ได้เรียนในหนังสือฉบับดังกล่าวว่าบริษัทฯ ยังไม่ได้มีการลงทุนในโครงการศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยาน (MRO) จึงเป็นข้อเท็จจริง ณ ขณะนั้นซึ่งถูกต้องแล้ว ในกรณีนี้ ขอรายงานความคืบหน้าของโครงการดังกล่าว เพื่อให้ผู้ถือหุ้นได้ทราบเกี่ยวกับการดำเนินงานของโครงการ ดังนี้ ในช่วงเดือนตุลาคม ปี 2561 คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (ECC) ได้มีมติเห็นชอบการดำเนินงานโครงการดังกล่าวโดยแบ่งเป็น 2 เรื่องสำคัญ กล่าวคือ เรื่องแรก เห็นชอบให้กองทัพเรือดำเนินการก่อสร้าง Hangar และอาคารบริวาร ซึ่งกองทัพเรือจะได้รับงบประมาณกลางในการก่อสร้าง และเรื่องที่ 2 เห็นชอบให้บริษัทฯ ใช้วิธีการคัดเลือกเอกชนโดยไม่ใช้วิธีการประมูลเพื่อหาผู้ร่วมลงทุนในโครงการดังกล่าว ซึ่งเมื่อเดือนพฤศจิกายนปี 2561 บริษัทฯ ได้ดำเนินการคัดเลือกเอกชนโดยไม่ใช้วิธีการประมูลในโครงการดังกล่าวแล้ว โดยมีองค์กรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมตามที่บริษัทฯ กำหนดและแสดงความประสงค์ในการเข้าร่วมดำเนินการโครงการดังกล่าวเพียงรายเดียว คือ บริษัท แอร์บัส เอส.เอ.เอส (Airbus S.A.S.) และขณะนี้บริษัท แอร์บัส เอส.เอ.เอส (Airbus S.A.S.) อยู่ในระหว่างการพิจารณาถึงความเป็นไปได้ของการร่วมลงทุนในการดำเนินโครงการศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยาน (MRO) ที่ท่าอากาศยานอู่ตะเภา ซึ่งบริษัทฯ คาดว่าจะทราบผลการพิจารณาของบริษัท แอร์บัส เอส.เอ.เอส (Airbus S.A.S.) ในเดือนพฤษภาคมปีนี้ ดังนั้น ในปัจจุบัน บริษัทฯ ยังไม่ได้ลงทุนในโครงการดังกล่าวแต่อย่างใด ส่วนข้อซักถามอื่นๆ ของผู้ถือหุ้น ขออนุญาตรวบรวมข้อมูลและจะตอบในวาระอื่นๆ ต่อไป

นายโมกซ์พิศุทธิ์ รัตารุณ ผู้รับมอบฉันทะ กล่าวว่า ตนมีข้อซักถามและข้อเสนอแนะ ดังนี้ ประการแรก บริษัทฯ ประเมินการว่าผู้โดยสารในปี 2562 จนถึงปี 2563 จะมีจำนวนประมาณเท่าไร เพิ่มขึ้นจากเดิมเท่าไร และคาดว่าปัจจัยใดที่จะส่งผลกระทบต่อปริมาณผู้โดยสารในปีนี้หรือปีหน้า และประการที่ 2 ตนขอให้ที่ประชุมดำเนินการไปอย่างกระชับ เพื่อจะได้พิจารณาวาระต่างๆ เร็วกว่านี้

นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ กล่าวว่า ขอรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประมาณการผู้โดยสาร และจะตอบข้อซักถามของนายโมกซ์พิศุทธิ์ รัตารุณ ในเรื่องดังกล่าวภายหลัง สำหรับเรื่องการลงทุนโครงการศูนย์ซ่อมบำรุงอากาศยาน (MRO) ที่ท่าอากาศยานอู่ตะเภา ขอชี้แจงเพิ่มเติมว่าการลงทุนของบริษัทฯ ร่วมกับบริษัท แอร์บัส เอส.เอ.เอส (Airbus S.A.S.) เป็นลักษณะของบริษัทร่วมค้า (Joint Venture) ซึ่งหากคู่สัญญาตกลงกันได้ บริษัทร่วมค้าจะจัดตั้งขึ้นเป็นบริษัทจำกัดโดยบริษัทฯ จะถือหุ้นในอัตราร้อยละ 50 และบริษัท แอร์บัส เอส.เอ.เอส (Airbus S.A.S.) ถือหุ้นในอัตราร้อยละ 50 เพื่อให้บริษัทร่วมค้าลงทุนในโครงการดังกล่าว

นายอุทิศ เหมวัตถิกิจ ผู้ถือหุ้น กล่าวว่า ขอให้บริษัทฯ ตอบข้อซักถามของคนที่เกี่ยวกับเรื่องปริมาณอาหารที่ให้บริการแก่ผู้โดยสารบนเครื่องบินลดน้อยลงด้วย

ประธาน ขอให้กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ตอบข้อซักถามในกรณีปริมาณอาหารที่ให้บริการแก่ผู้โดยสารบนเครื่องบินลดน้อยลง

นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ตอบข้อซักถามของนายอุทิศ เหมวัตถกิจ ในกรณีปริมาณอาหารที่ให้บริการแก่ผู้โดยสารบนเครื่องบินลดน้อยลง ว่าบริษัทฯ ได้รับการตรวจสอบจากสกายแทร็กซ์ (Skytrax) ซึ่งเป็นหน่วยงานกลางระดับสากลและได้รับรางวัลชนะเลิศในสาขาสายการบินที่ให้บริการอาหารสำหรับชั้นประหยัดยอดเยี่ยมในปี 2561 ที่ผ่านมาจากหน่วยงานดังกล่าวด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงมาตรฐานในการให้บริการของบริษัทฯ ทั้งนี้ หากผู้ถือหุ้นมีหลักฐานที่เป็นประจักษ์ในเรื่องดังกล่าว สามารถนำเสนอให้แก่ฝ่ายจัดการของบริษัทฯ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไปได้

นายธีรวัฒน์ วงศ์วานิช ผู้รับมอบฉันทะ กล่าวว่า ขอให้ที่ประชุมแบ่งเวลาให้กับผู้ถือหุ้นท่านอื่นอภิปรายด้วย และขอให้บริษัทฯ เริ่มรายงานงบการเงินของบริษัทฯ

หลังจากประธานได้เปิดโอกาสให้ที่ประชุมซักถามข้อมูลเพิ่มเติม และไม่มีผู้ถือหุ้นมีข้อสงสัยหรือสอบถามเพิ่มเติม ประธานจึงเสนอให้ที่ประชุมพิจารณารับทราบรายงานกิจการของบริษัทฯ ประจำปี 2561

ที่ประชุมฯ รับทราบรายงานกิจการของบริษัทฯ ประจำปี 2561 ตามรายละเอียดในรายงานประจำปี 2561 ซึ่งได้ส่งให้ผู้ถือหุ้นพร้อมหนังสือเชิญประชุมในครั้งนั้นแล้ว

ระเบียบวาระที่ 3 พิจารณานุมัติงบการเงินของบริษัทฯ ประจำปี 2561

ประธาน มอบหมายให้ กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ เป็นผู้รายงานในวาระนี้

นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ได้รายงานต่อที่ประชุมว่า ในปี 2561 บริษัทฯ มีการเปลี่ยนแปลงทางบัญชีที่สำคัญ ดังนี้

1. บริษัทฯ มีรายได้รวมจำนวน 199,500 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 7,554 ล้านบาท หรือร้อยละ 3.9 โดยเพิ่มขึ้นทั้งจากรายได้ค่าโดยสาร ค่าระวางขนส่งสินค้า และไปรษณีย์ภัณฑ์ และรายได้จากหน่วยธุรกิจ
2. ค่าใช้จ่ายรวมจำนวน 204,226 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 19,683 ล้านบาท หรือร้อยละ 10.7 เป็นผลจาก
 - 2.1 ค่าน้ำมันเครื่องบินเพิ่มขึ้น 9,881 ล้านบาท หรือร้อยละ 19.7 เนื่องจากราคาน้ำมันเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 30.1 แต่มีรายได้ในการบริหารความเสี่ยงราคาน้ำมัน 1,899 ล้านบาท สูงกว่าปีก่อน 1,596 ล้านบาท
 - 2.2 ค่าใช้จ่ายในดำเนินงานไม่รวมน้ำมันเพิ่มขึ้น 9,802 ล้านบาท หรือร้อยละ 7.3 ประกอบด้วยค่าซ่อม ค่าเสื่อม ค่าเช่า และค่าใช้จ่ายที่ผันแปรตามปริมาณการผลิตและขนส่งที่เพิ่มขึ้น
3. ต้นทุนทางการเงิน-สุทธิ 4,332 ล้านบาท ลดลง 215 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.7 เกิดจากการบริหารเงินสดและการปรับโครงสร้างทางการเงินต่อเนื่องจากปีก่อน
4. ในปีนี้มีค่าใช้จ่ายที่จ่ายครั้งเดียว ประกอบด้วย
 - 4.1 ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์และเครื่องบิน 3,459 ล้านบาท
 - 4.2 กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ 911 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นกำไรจากการตีมูลค่าทางบัญชี
5. ขาดทุนสุทธิส่วนที่เป็นของบริษัทฯ ใหญ่มีจำนวน 11,625 ล้านบาท คิดเป็นขาดทุนต่อหุ้น 5.33 บาท เปรียบเทียบกับปี 2560 ขาดทุน 2,107 ล้านบาท หรือขาดทุนต่อหุ้น 0.97 บาท

6. การเปลี่ยนแปลงประมาณการมูลค่าคงเหลือของเครื่องบินและเครื่องยนต์อะไหล่จากเดิมร้อยละ 10 เป็นร้อยละ 6 ของมูลค่าต้นทุนเริ่มแรก โดยอาศัยข้อมูลราคาขายเครื่องบินในอดีต ข้อมูลการประเมินราคาเครื่องบินที่ได้รับการยอมรับในอุตสาหกรรมการบิน และข้อมูลการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการบิน จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทำให้ค่าเสื่อมราคาเครื่องบินและเครื่องยนต์อะไหล่ในปี 2561 เพิ่มขึ้น 3,129 ล้านบาท
7. การเปลี่ยนแปลงเกณฑ์การรับรู้รายได้ของบัตรโดยสารที่จำหน่ายแล้วแต่ยังไม่ได้ใช้บริการ จากเดิมรับรู้เป็นรายได้เมื่อบัตรโดยสารมีอายุเกินกว่า 24 เดือน เป็น 15 เดือน นับจากวันที่ออกบัตรโดยสาร ทำให้รายได้ค่าบัตรโดยสารในปี 2561 เพิ่มขึ้น 1,028 ล้านบาท

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีสินทรัพย์รวมจำนวน 268,721 ล้านบาท ลดลง 12,054 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.3 โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

- สินทรัพย์หมุนเวียนลดลง 1,968 ล้านบาท หรือร้อยละ 3.8 จากเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดลดลง
- ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ลดลง 8,505 ล้านบาท หรือร้อยละ 4.5 เนื่องจากการคิดค่าเสื่อมราคาตามปกติของสินทรัพย์ การปรับลดประมาณการมูลค่าคงเหลือของเครื่องบินและเครื่องยนต์อะไหล่ จากร้อยละ 10 เป็นร้อยละ 6 ของมูลค่าต้นทุนเริ่มแรก ถึงแม้ว่าจะมีการรับมอบเครื่องบินเข้าการเงินแบบแอร์บัส A350-900 จำนวน 2 ลำ และเครื่องยนต์จำนวน 3 เครื่องยนต์ก็ตาม
- สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น ๆ ลดลง 1,581 ล้านบาท หรือร้อยละ 3.8 เนื่องจากสินทรัพย์รอการขายลดลง 3,734 ล้านบาท จากการสำรองต่อมูลค่าเครื่องบินเพิ่มขึ้น และเงินลงทุนในบริษัทร่วมลดลง 1,095 ล้านบาท แต่มีเงินประกันการบำรุงรักษาเครื่องบินตามสัญญาเช่า (Maintenance Reserve) เพิ่มขึ้น 3,150 ล้านบาท

หนี้สินรวมมีจำนวน 248,265 ล้านบาท ลดลง 497 ล้านบาท หรือร้อยละ 0.2 สาเหตุสำคัญเนื่องจากเงินกู้ยืมระยะสั้นลดลง 4,270 ล้านบาท และหนี้สินระยะยาวลดลง 3,821 ล้านบาท จากการจ่ายชำระคืนเงินกู้ ในขณะที่ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายเพิ่มขึ้น และหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นๆ เพิ่มขึ้นจากการประมาณการค่าซ่อมแซมเครื่องบินตามสัญญาเช่าดำเนินงาน ส่วนของผู้ถือหุ้น มีจำนวน 20,456 ล้านบาท ลดลง 11,557 ล้านบาท หรือร้อยละ 36.1 ทั้งนี้ รายละเอียดเพิ่มเติมปรากฏตามรายงานประจำปี 2561 ของบริษัทฯ

ประธาน ได้สอบถามที่ประชุมฯ ว่ามีผู้ถือหุ้นท่านใดมีข้อสงสัยหรือประสงค์จะสอบถามเพิ่มเติมหรือไม่

พันตำรวจเอก เสริมเกียรติ บำรุงพฤกษ์ ผู้ถือหุ้น สอบถามรองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่สายการเงินและการบัญชี และผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเกี่ยวกับเงินสำรองและส่วนล้ามูลค่าหุ้นว่า บริษัทฯ เก็บเงินดังกล่าวไว้ที่ไหน และบริษัทฯ ได้ดอกผลจากเงินจำนวนดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร นอกจากนี้ บริษัทฯ มีเงินสำรองอื่นนอกเหนือจากนี้หรือไม่

นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ชี้แจงว่า บริษัทฯ บันทึกบัญชีตามมาตรฐานทางบัญชีที่กำหนดไว้ โดยส่วนล้ามูลค่าหุ้นจะอยู่ในรายการส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งรายการดังกล่าวเกิดเมื่อบริษัทฯ ขายหุ้นในราคาที่สูงกว่ามูลค่าหุ้น (Par Value) ทั้งนี้ ตามงบการเงินเฉพาะของบริษัทฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีส่วนล้ามูลค่าหุ้นจำนวน 25,545,316,308 บาท โดยส่วนล้ามูลค่าหุ้นนี้อยู่ในรูปของเงินสดตั้งแต่วันที่บริษัทฯ ได้รับชำระค่าหุ้น ซึ่งเงินดังกล่าวถือเป็นสินทรัพย์ของบริษัทฯ และใช้เป็นเงินหมุนเวียนในการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ หากพิจารณาในเชิงทรัพย์สินจะเป็นรายการเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด จากงบการเงินของบริษัทฯ ไม่ปรากฏเงินสำรองอื่นๆ และสำหรับทุนสำรองตามกฎหมายเป็นเงินที่บริษัทฯ จะต้องหักและกันไว้เป็นทุนสำรองตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่ง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ มีทุนสำรองตามกฎหมายจำนวน 2,691,275,568 บาท ตามรายละเอียดที่ปรากฏในงบการเงินของบริษัทฯ

นางสาวบรรณ ศิริสิงห์สังข์ ผู้แทนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ชี้แจงว่า ในการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) จะรายงานผลการตรวจสอบในรายงานของผู้สอบบัญชี โดยบริษัทฯ เป็นผู้รับผิดชอบความถูกต้องของตัวเลขที่ปรากฏในงบการเงิน ทั้งนี้ สตง. ได้ตรวจสอบแล้วพบว่าตัวเลขที่ปรากฏในงบการเงินของบริษัทฯ ถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน สำหรับมาตรฐานทางบัญชีเป็นหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการลงบัญชีและการเปิดเผยข้อมูล สตง. ได้ตรวจสอบรายการส่วนล้ามูลค่าหุ้นและทุนสำรองต่างๆ แล้วเป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน โดยได้ระบุในรายงานของผู้สอบบัญชีแล้วว่า งบการเงินของบริษัทฯ ถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

นายโมกซ์พิศุทธิ์ รัตนคุณ ผู้รับมอบฉันทะ สอบถามเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงมาตรฐานทางบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่อาจส่งผลกระทบต่อบริษัทฯ

นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ชี้แจงว่า มาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (International Financial Reporting Standards : IFRS) ที่เกี่ยวข้องกับบริษัทฯ ได้แก่ IFRS 9 และ IFRS 16 ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับเครื่องมือทางการเงิน โดยจะมีผลบังคับใช้ในปี 2563 ในขณะนี้ บริษัทฯ ได้ว่าจ้าง บริษัท เคพีเอ็มจี ภูมิภาค ประเทศไทย จำกัด ให้เป็นที่ปรึกษาในการศึกษาผลกระทบและให้ข้อเสนอแนะกับบริษัทฯ ในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมตัวในการปฏิบัติตามมาตรฐานดังกล่าว สำหรับส่วนล้ามูลค่าหุ้นและสำรองตามกฎหมายเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัดฯ

ประธาน กล่าวว่่า เมื่อไม่มีผู้ถือหุ้นรายใดมีข้อสงสัยเพิ่มเติม ขอให้เลขานุการที่ประชุม ดำเนินการเพื่อการออกเสียงลงคะแนนในระเบียบวาระนี้

นางลัดชนันท์ ลีสามณี เลขานุการบริษัทฯ เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาอนุมัติงบการเงินของบริษัทฯ ประจำปี 2561 ซึ่งมีรายละเอียดตามรายงานประจำปี 2561 ที่บริษัทฯ ได้จัดส่งให้แก่ผู้ถือหุ้นแล้ว โดยในวาระนี้จะได้รับการอนุมัติด้วยคะแนนเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน และขอให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่เห็นด้วยหรืองดออกเสียงส่งบัตรลงคะแนนให้แก่เจ้าหน้าที่ของบริษัทฯ ในกรณีผู้ถือหุ้นที่ไม่ส่งบัตรลงคะแนน บริษัทฯ จะถือว่าผู้ถือหุ้นได้ลงมติเห็นชอบในงบการเงินของบริษัทฯ ประจำปี 2561 ตามที่เสนอ

ที่ประชุมฯ มีมติด้วยคะแนนเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน อนุมัติงบการเงินของบริษัทฯ ประจำปี 2561 ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ในฐานะผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ ได้ตรวจสอบและรับรองแล้ว

โดยผู้ถือหุ้นได้ลงคะแนนเสียงดังนี้

เห็นด้วย	1,630,662,442	เสียง	ร้อยละ	99.8417
ไม่เห็นด้วย	61,800	เสียง	ร้อยละ	0.0038
งดออกเสียง	2,523,140	เสียง	ร้อยละ	0.1545
บัตรเสีย	0	เสียง	ร้อยละ	0.1545

ประธาน มอบหมายให้ กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ เป็นผู้รายงานในวาระนี้

นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ชี้แจงว่า บริษัทฯ มีนโยบายในการจ่ายเงินปันผลไม่ต่ำกว่าร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิ ก่อนผลกำไรหรือขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจากงบการเงินรวม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับแผนการลงทุน ความจำเป็น และความเหมาะสมอื่นๆ ในอนาคต ในปี 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีผลขาดทุนสุทธิก่อนผลกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน 12,480 ล้านบาท ประกอบกับพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 มาตรา 115 ห้ามไม่ให้จ่ายเงินปันผล ในกรณีที่บริษัทยังมียอดขาดทุนสะสมอยู่ ซึ่งจากงบการเงินรวมบริษัทฯ มีขาดทุนสะสม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 35,907 ล้านบาท ดังนั้น บริษัทฯ จึงไม่อาจจ่ายเงินปันผลประจำปี 2561 ได้ คณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ที่ประชุมผู้ถือหุ้นสมควรที่จะอนุมัติการจ่ายเงินปันผลสำหรับผลการดำเนินงานประจำปี 2561

ประธาน เปิดโอกาสให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นสอบถามเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

นายมานะ อรุณศรี ผู้ถือหุ้น กล่าวว่า ตนเป็นผู้ถือหุ้นรายย่อยที่ถือหุ้นมานานและหวังจะได้รับเงินปันผลเป็นการตอบแทนการลงทุน จึงขอสอบถามถึงสาเหตุที่บริษัทฯ ยังขาดทุนและไม่สามารถจ่ายเงินปันผลได้ และแสดงความคิดเห็นว่าหากกรรมการไม่สามารถบริหารจัดการให้บริษัทฯ มีผลกำไรได้ ก็ไม่ควรจะได้รับค่าตอบแทน และควรแสดงความรับผิดชอบโดยการลาออก เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นที่มีความสามารถเข้ามาบริหารจัดการเพื่อทำให้บริษัทฯ มีกำไร

นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ชี้แจงว่า ตั้งแต่ต้นปีที่ผ่านมา บริษัทฯ ยังมีผลขาดทุนสะสม จึงทำให้ไม่สามารถจ่ายเงินปันผลได้ อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการมีความมุ่งมั่นและตั้งใจที่จะดำเนินการให้บริษัทฯ มีฐานะทางการเงินที่ดีขึ้นและได้พิจารณาวิธีการต่างๆ รวมถึงการเสนอระเบียบวาระที่จะได้พิจารณาต่อไปในการประชุมครั้งนี้ ทั้งนี้ผลขาดทุนสะสมของบริษัทฯ เกิดจากภาวะการแข่งขันของธุรกิจสายการบิน สภาพเศรษฐกิจและความผันผวนในเรื่องต่างๆ ตามที่ได้รายงานในวาระที่ 2 ซึ่งส่งผลให้สายการบินต่างๆ ทั่วโลกประสบปัญหาขาดทุนเช่นกัน

นายธีรวัฒน์ วงศ์วานิช ผู้รับมอบฉันทะ กล่าวแสดงความผิดหวังที่บริษัทฯ ยังขาดทุนอยู่ จึงทำให้ไม่สามารถจ่ายเงินปันผลได้ตามที่กฎหมายกำหนด

ประธาน กล่าวว่า เมื่อไม่มีผู้ถือหุ้นรายใดมีข้อสงสัยเพิ่มเติม ขอให้เลขานุการที่ประชุม ดำเนินการเพื่อการออกเสียงลงคะแนนในระเบียบวาระนี้

นางลัทธนันท์ ลีลามณี เลขานุการบริษัทฯ เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาอนุมัติจ่ายเงินปันผลสำหรับผลการดำเนินงานประจำปี 2561 โดยในวาระนี้จะต้องได้รับการอนุมัติด้วยคะแนนเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน และขอให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่เห็นด้วยหรือออกเสียงงดบัตรลงคะแนนให้แก่เจ้าหน้าที่ของบริษัทฯ ในกรณีผู้ถือหุ้นที่ไม่ส่งบัตรลงคะแนน บริษัทฯ จะถือว่าผู้ถือหุ้นได้ลงมติเห็นชอบในงบการเงินของบริษัทฯ ประจำปี 2561 ตามที่เสนอ

ที่ประชุมฯ มีมติด้วยคะแนนเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน อนุมัติจ่ายเงินปันผลสำหรับผลการดำเนินงานประจำปี 2561

โดยผู้ถือหุ้นได้ลงคะแนนเสียงดังนี้				
เห็นด้วย	1,632,763,523	เสียง	ร้อยละ	99.9701
ไม่เห็นด้วย	273,751	เสียง	ร้อยละ	0.0168
งดออกเสียง	212,276	เสียง	ร้อยละ	0.0130
บัตรเสีย	2,400	เสียง	ร้อยละ	0.0001

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องพิจารณากำหนดค่าตอบแทนกรรมการ

ประธาน มอบหมายให้ นายปิติพันธ์ เทพปฏิมากรณ์ ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน เป็นผู้รายงานในวาระนี้

นายปิติพันธ์ เทพปฏิมากรณ์ ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน ได้พิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์การกำหนดค่าตอบแทนกรรมการ และเบี้ยประชุม สำหรับช่วง วันที่ 1 พฤษภาคม 2562 ถึงวันที่ 30 เมษายน 2563 ดังต่อไปนี้

ค่าตอบแทนและเบี้ยประชุมกรรมการบริษัทฯ :

- ให้กรรมการบริษัทฯ ได้รับค่าตอบแทนคนละ 50,000 บาทต่อเดือน เป็นประจำทุกเดือน และได้รับเบี้ยประชุมคนละ 30,000 บาทต่อครั้ง
- ในกรณีกรรมการบริษัทฯ ได้รับแต่งตั้งโดยทบบัญญัติแห่งกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี หรือจากคณะกรรมการบริษัทฯ หรือประธานกรรมการบริษัทฯ ให้เป็นกรรมการ อนุกรรมการ และคณะทำงานชุดต่างๆ ของบริษัทฯ ให้กรรมการบริษัทฯ ที่ได้รับการแต่งตั้งดังกล่าว ได้รับค่าตอบแทนเพิ่มเป็นเบี้ยประชุมอีกคนละ 10,000 บาท ต่อครั้ง
- คณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee) ให้ได้รับค่าตอบแทนเป็นรายเดือนเท่ากับเบี้ยประชุมกรรมการบริษัทฯ โดยให้ประธานกรรมการตรวจสอบได้รับค่าตอบแทนสูงกว่ากรรมการในอัตราร้อยละ 25 โดยที่ในเดือนใดไม่มีการประชุมคงให้ได้รับค่าตอบแทนด้วย

อนึ่ง คณะกรรมการบริษัทฯ มีมติไม่เสนอเรื่องสิทธิประโยชน์ด้านบัตรโดยสาร สำหรับกรรมการบริษัทฯ สำหรับปี 2562 ทั้งนี้ อัตราค่าตอบแทนและเบี้ยประชุมดังกล่าว เป็นอัตราเดียวกับที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้อนุมัติในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น ประจำปี 2561

หลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนและเบี้ยประชุม :

กรณีคณะกรรมการบริษัทฯ ให้กรรมการได้รับค่าตอบแทนรายเดือน และเบี้ยประชุม ดังนี้

- ค่าตอบแทนรายเดือน ตามอัตราที่ผู้ถือหุ้นกำหนด โดยให้ประธานกรรมการบริษัทฯ ได้รับค่าตอบแทนรายเดือนเป็น 2 เท่าของกรรมการบริษัทฯ ทั้งนี้ในกรณีที่กรรมการบริษัทฯ ดำรงตำแหน่ง ไม่เต็มเดือนให้จ่ายค่าตอบแทนรายเดือนตามสัดส่วนระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง
- เบี้ยประชุม ตามอัตราที่ผู้ถือหุ้นกำหนด โดยจ่ายเป็นรายครั้งเฉพาะกรรมการที่มาประชุม โดยให้ได้รับเบี้ยประชุมไม่เกิน 1 ครั้งต่อเดือน

กรณีคณะกรรมการชด้อย คณะอนุกรรมการ คณะทำงานอื่น ที่แต่งตั้งโดยทบปฏิบัติแห่งกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี หรือคณะกรรมการบริษัทฯ ให้ได้รับเบี้ยประชุมเป็นรายครั้ง เฉพาะกรรมการที่มาประชุม ทั้งนี้ให้กรรมการบริษัทฯ ได้รับเบี้ยประชุมคณะกรรมการชด้อย คณะอนุกรรมการ คณะทำงานอื่น รวมแล้วไม่เกิน 2 คณะ คณะละไม่เกิน 1 ครั้งต่อเดือน

ในการจ่ายเบี้ยประชุม ให้ประธานกรรมการและรองประธานกรรมการ ได้รับเบี้ยประชุมสูงกว่ากรรมการในอัตรา ร้อยละ 25 และ 12.5 ของเบี้ยประชุมดังกล่าว ทั้งนี้ กรรมการบริษัทฯ เป็นผู้รับภาระภาษีเงินได้เอง

ทั้งนี้ หลักเกณฑ์การจ่ายค่าตอบแทนและเบี้ยประชุมกรรมการเทียบเคียงกับมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 2 กรกฎาคม 2556 เรื่องอัตราค่าตอบแทนและเบี้ยประชุมกรรมการรัฐวิสาหกิจ

เงินรางวัลประจำปี (Bonus)

บริษัทฯ ขอเสนอหลักการ การให้เงินรางวัลประจำปีสำหรับคณะกรรมการบริษัทฯ ดังนี้
ให้คณะกรรมการบริษัทฯ ได้รับเงินรางวัลประจำปี โดยคำนวณจากอัตราร้อยละ 0.2 ของกำไรสุทธิ ก่อนผลกำไรหรือขาดทุน จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ จากงบการเงินรวม ทั้งนี้ในวงเงินรวมไม่เกิน 30 ล้านบาท และให้ใช้อัตราดังกล่าว สำหรับการคำนวณเงินรางวัลประจำปี ในปีต่อไป

ประธาน เปิดโอกาสให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นสอบถามเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

นายกฤติภัทร อัจฉกิตติ ผู้รับมอบฉันทะ กล่าวขอบคุณผู้ถือหุ้นทุกท่านที่ทำให้การประชุมดำเนินไปตามวาระ และรวดเร็ว และได้แสดงความเห็นว่าเมื่อพิจารณารายงานประจำปี 2561 แล้วเห็นว่ามีปัจจัยหลายอย่างที่พัฒนาขึ้นจากปีที่แล้วแต่ ผลประกอบการยังคงขาดทุน ขอให้คณะกรรมการบริหารจัดการเรื่องความเสี่ยงที่ควบคุมยากให้มีแนวทางที่ดีขึ้นกว่าเดิม และขอให้กำลังใจแก่คณะกรรมการและผู้ถือหุ้นทุกท่าน

พันตำรวจเอก เสริมเกียรติ บำรุงพฤษ์ ผู้ถือหุ้น แสดงความคิดเห็นว่าเรื่องการกำหนดค่าตอบแทนกรรมการเป็นอำนาจของผู้ถือหุ้นว่าจะกำหนดให้แค่ไหนเพียงใด แต่เพื่อความเป็นธรรมควรพิจารณาจากผลการดำเนินการ เมื่อผลประกอบการดี ก็ควรได้รับ ในทางกลับกันหากผลประกอบการขาดทุนติดต่อกัน ซึ่งทั้งกรรมการชุดเก่าและชุดใหม่ย่อมทราบดีอยู่แล้วว่าบริษัทฯ มีสถานะขาดทุนตามงบการเงิน อีกทั้งยังมีค่าใช้จ่ายที่ไม่คุ้มค่ากับการลงทุนในการจัดเที่ยวบินและเส้นทาง เมื่อผลประกอบการออกมาเป็นเช่นนี้ และพิจารณาอย่างเป็นธรรมแล้วมีความเห็นว่า ควรลดค่าตอบแทนกรรมการรวมถึงสิทธิประโยชน์อื่นๆ ลง จึงขอให้กรรมการปรับปรุงและหาแนวทางให้บริษัทฯ มีผลประกอบการที่ดีขึ้นเพื่อตอบแทนพนักงานของบริษัทฯ และผู้ถือหุ้น

นายธนิต เนียมศรีจันทร์ ผู้ถือหุ้น กล่าวแสดงความเห็นว่า ตนและบุตรซื้อหุ้นของบริษัทฯ โดยคาดหวังว่าบริษัทฯ จะเจริญรุ่งเรือง และได้รับเงินตอบแทนจากการถือหุ้นบริษัทฯ ดังเช่นบริษัทจดทะเบียนอื่นที่ตนถืออยู่ด้วย เช่น บริษัทที่เป็น ธนาคารหรือบริษัทเกี่ยวกับธุรกิจโทรคมนาคม แต่ตนยังไม่เคยได้รับเงินปันผลจากบริษัทฯ เลยตั้งแต่ถือหุ้นมา จึงเห็นว่าควร “งด” ค่าตอบแทนรายเดือนสำหรับกรรมการในอัตราคนละ 50,000 บาท เพราะว่าค่าตอบแทนเป็นประจำทุกเดือนจำนวนดังกล่าว นั้น เป็นรูปแบบของ “เงินเดือน” ซึ่งผู้รับเงินค่าจ้างในรูปแบบเงินเดือนนี้ ตามหลักสากลจะต้องเป็นผู้ที่ทำงานในหน้าที่ประจำ (Routine Work) ดังเช่น ข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานองค์กรอิสระและพนักงานบริษัทฯ ทั่วไป เป็นต้น แต่ว่าคณะกรรมการบริษัทฯ นี้ทำงานเป็นครั้งคราว กล่าวคือ ทำงานเฉพาะเมื่อมีการประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ เท่านั้น จึงควรรับเพียงเบี้ยประชุมฯ คนละ 15,000 – 20,000 บาท ต่อครั้ง

นายพันชัยศ เจนหัตถ์คุณ ผู้รับมอบฉันทะ กล่าวแสดงความเห็นว่า เมื่อเห็นจำนวนคำตอบแทนกรรมการตนรู้สึกตกใจ แต่จากประสบการณ์ที่เคยเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทจดทะเบียนก็เข้าใจได้ว่า อัตราคำตอบแทนกรรมการที่เสนอก็ไม่แตกต่างจากบริษัทอื่น แต่อยากให้มีแรงเพิ่มเติมว่ากรรมการจะดำเนินการอย่างไรให้สอดคล้องกับคำตอบแทนที่เสนอ

นายประเสริฐ เลิศยะโส ผู้ถือหุ้น กล่าวแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับคำตอบแทนกรรมการที่กรรมการได้รับซึ่งระบุในรายงานประจำปี 2561 ตามตารางแสดงผลตอบแทนคณะกรรมการบริษัทฯ ประจำปี 2561 สิ้นสุด ณ 31 ธันวาคม 2561 แต่ผู้ถือหุ้นไม่ได้รับประโยชน์อย่างใด ผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นเจ้าของบริษัทฯ เช่น กระทรวงการคลัง ซึ่งถือหุ้นบริษัทฯ ในอัตราร้อยละ 51 ทุกครั้งที่ผู้รับมอบฉันทะของกระทรวงการคลังเข้าร่วมประชุมจะให้ความเห็นชอบเสมอ โดยตนตั้งข้อสังเกตว่า กระทรวงการคลังทราบได้อย่างไรว่าผู้รับมอบฉันทะมีความรู้ความสามารถ ตนเห็นว่าต้องพิจารณาเรื่องการเลื่อนวาระการประชุมก่อน จากข้อมูลที่ตนทราบมา การบริหารของบริษัทฯ ไม่มีความโปร่งใส ส่วนการที่ตนเสนอให้มีการพิจารณาอนุมัติรับรองรายงานการประชุมเนื่องจากเป็นเรื่องที่มีความต่อเนื่องกันมาจากการประชุมครั้งที่ผ่านมา เช่น เรื่องเงินหายที่ลอนดอน จำนวน 6,000 ล้านบาท คดีทุจริตโรลส์ - รอยซ์ แล้วกรรมการก็เปลี่ยนคนใหม่ทุกปี เพราะฉะนั้นขอให้กรรมการช่วยตอบคำถามว่าทำอะไรบริษัทฯ ถึงจะมีกำไรและไม่ขาดทุน และหากบริษัทฯ ยังคงขาดทุนอยู่ กรรมการจะทำหน้าที่บริหารจัดการต่อไปทำไม

นายเกียรติยศ สังคมนิติรัฐ ผู้รับมอบฉันทะ กล่าวแสดงความเห็นว่าตนเข้าใจผู้ถือหุ้นทุกท่านเพราะบริษัทฯ ขาดทุน แต่ก็เห็นว่ายังพอมีความหวังให้บริษัทฯ กลับมาทำกำไรได้ ซึ่งตนเห็นว่าคำตอบแทนตามที่เสนอก็เป็นอัตราที่ไม่สูงจนเกินไป และหากพิจารณาสภาพการณ์ปัจจุบัน สายการบินหลายๆ แห่งก็ประสบปัญหาเช่นเดียวกับบริษัทฯ จากนั้น ได้ขอให้ประธานดำเนินการลงคะแนนเสียงในวาระนี้ เนื่องจากได้ใช้เวลาในการอภิปรายมาพอสมควรแล้ว

นายอุทิศ เหมวัตถกิจ ผู้ถือหุ้น สอบถามเกี่ยวกับเอกสารที่ตนได้รับว่าไม่ครบถ้วนเพราะเหตุใด และเสนอให้ตัดคำตอบแทนกรรมการออกโดยนำมาแบ่งให้แก่ผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุมวันนี้ยกเว้นตนเอง

นายธีรวัฒน์ วงศ์วานิช ผู้รับมอบฉันทะ กล่าวแสดงความเห็นว่าควรให้กำลังใจซึ่งกันและกัน คณะกรรมการเป็นคนขับเคลื่อนบริษัทฯ ไม่ควรพูดทำลายน้ำใจกัน และเมื่อพิจารณาอัตราการเข้าร่วมการประชุมก็เป็นที่น่าพอใจ และประธานและกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ก็เข้าดำรงตำแหน่งได้ไม่นาน ผู้ถือหุ้นควรให้ออกาสพิสูจน์ความสามารถ

นายอนุรักษ์ ธีระเลิศเวไนย์ ผู้ถือหุ้น กล่าวแสดงความเห็นถึงคำตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานในเครื่องบิน ว่าไม่เหมาะสมและขอให้ประธานนำไปพิจารณา

ประธาน ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ในวาระนี้จะตอบข้อซักถามของผู้ถือหุ้นเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับวาระนี้เท่านั้น ส่วนข้อซักถามอื่นจะตอบเมื่อถึงวาระนั้นหรือในวาระอื่นๆ

พันจ่าอากาศเอก สมศักดิ์ มานพ ผู้ถือหุ้น กล่าวแสดงความเห็นว่า เมื่อกรรมการปฏิบัติหน้าที่ก็ควรได้รับคำตอบแทน ทั้งนี้ บริษัทฯ มิได้มีเฉพาะกรรมการเท่านั้นที่ทำงาน ยังมีพนักงานอีกจำนวนเกือบ 2 หมื่นคนซึ่งทำงานทุ่มเทให้บริษัทฯ อย่างหนัก แต่ผลตอบแทนที่ได้รับกลับน้อยเนื่องจากผลประกอบการบริษัทฯ ขาดทุน แต่กรรมการยังคงเสนอคำตอบแทนกรรมการอยู่ จึงอยากให้คณะกรรมการพิจารณาถึงคำตอบแทนของพนักงานบริษัทฯ ให้เหมาะสมกับที่เสนอคำตอบแทนกรรมการด้วย เนื่องจากพนักงานก็ได้รับผลกระทบจากการบริหารและผลประกอบการขาดทุนของบริษัทฯ ด้วย

ประธาน ขอให้ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนตอบข้อซักถามของผู้ถือหุ้น

นายปิณฑิ์ เทพปฏิมากรณ ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า การพิจารณา กำหนดค่าตอบแทนแบ่งออกเป็น 2 กรณี ได้แก่ กรณีที่ 1 ค่าตอบแทนในหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยพิจารณาจากการทำงาน ให้แก่องค์กรไม่ว่าจะเป็นพนักงาน กรรมการ หรือผู้บริหาร ก็ควรได้รับค่าตอบแทน ซึ่งค่าตอบแทนกรณีนี้สำหรับกรรมการคือ เงินเดือนและเบี้ยประชุมซึ่งเหมือนกับพนักงานบริษัทฯ ซึ่งไม่ได้สูงกว่าบริษัทจดทะเบียนอื่นที่มีขนาดธุรกิจใกล้เคียงกัน โดยพยายามควบคุมและพิจารณาให้อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมและตระหนักถึงข้อสังเกตของผู้ถือหุ้นในเรื่องของความเหมาะสม กรณีที่ 2 เงินปันผลที่ผู้ถือหุ้นไม่ได้รับซึ่งเป็นปัญหาของบริษัทฯ มาเป็นเวลายาวนาน คณะกรรมการก็ไม่ได้รับค่าตอบแทนที่คำนวณจาก กำไรเช่นกัน เพราะตามหลักเกณฑ์ที่เสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติคือ คณะกรรมการบริษัทฯ ได้รับเงินรางวัล ประจำปี โดยคำนวณจากอัตราร้อยละ 0.2 ของกำไรสุทธิ เมื่อบริษัทฯ ไม่มีกำไร คณะกรรมการก็ไม่ได้รับค่าตอบแทนในส่วนนี้ ทั้งนี้ คณะกรรมการประสงค์และใช้ความพยายามอย่างยิ่งยวดที่จะทำให้บริษัทฯ มีผลประกอบการดีขึ้นและมีผลกำไร

ประธาน กล่าวว่า เมื่อไม่มีผู้ถือหุ้นรายใดมีข้อสงสัยเพิ่มเติม ขอให้เลขานุการที่ประชุม ดำเนินการเพื่อการออกเสียง ลงคะแนนในระเบียบวาระนี้

นางลัดชนันท์ สีสยามณี เลขานุการบริษัทฯ จึงเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาและอนุมัติการกำหนดค่าตอบแทนกรรมการ ตามที่คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนเสนอ โดยในวาระนี้จะต้องได้รับการอนุมัติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน ท่านผู้ถือหุ้นที่ไม่เห็นด้วยหรือออกเสียง กรณาสงั้บตรลงคะแนนให้แก่เจ้าหน้าที่ของบริษัทฯ ในกรณีผู้ถือหุ้นที่ไม่ส่งบัตรลงคะแนน บริษัทฯ จะถือว่าเป็นการลง มติเห็นชอบ

ที่ประชุมฯ มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนเสียงทั้งหมดของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุม อนุมัติ หลักเกณฑ์การกำหนดค่าตอบแทนและเบี้ยประชุมของกรรมการบริษัทฯ สำหรับช่วงวันที่ 1 พฤษภาคม 2562 ถึง วันที่ 30 เมษายน 2563 ตามที่เสนอ

โดยผู้ถือหุ้นได้ลงคะแนนเสียงดังนี้

เห็นด้วย	1,632,734,110	เสียง	ร้อยละ	99.9668
ไม่เห็นด้วย	344,345	เสียง	ร้อยละ	0.0211
งดออกเสียง	197,676	เสียง	ร้อยละ	0.0121
บัตรเสีย	200	เสียง	ร้อยละ	0.0000

ระเบียบวาระที่ 6 เรื่องพิจารณาอนุมัติค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีประจำปี 2561 และแต่งตั้งผู้สอบบัญชี และ กำหนดค่าสอบบัญชี ประจำปี 2562

ประธาน มอบหมายให้ นายดิศทัต โทตระกิตย์ ประธานกรรมการตรวจสอบ เป็นผู้นำเสนอระเบียบวาระนี้

นายดิศทัต โทตระกิตย์ ประธานกรรมการตรวจสอบ ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า บริษัทฯ เป็นรัฐวิสาหกิจที่มีสำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) เป็นผู้สอบบัญชีตามกฎหมายมาโดยตลอด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการ

ตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. 2561 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2561 ได้กำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจ และตามมาตรา 32 (3) แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.2561 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) มีสิทธิที่จะเรียกเก็บ ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีได้ ทั้งนี้ ที่ประชุมใหญ่สามัญผู้ถือหุ้นบริษัทฯ ประจำปี 2561 ได้อนุมัติแต่งตั้งสำนักงานการตรวจ เงินแผ่นดิน (สตง.) เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ ประจำปี 2561 โดยไม่มีค่าธรรมเนียมตรวจสอบบัญชี ต่อมาในวันที่ 28 ธันวาคม 2561 สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ได้มีหนังสือแจ้งค่าธรรมเนียมการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีประจำปี 2561 ประกอบด้วย ค่าตรวจสอบงบการเงินประจำปี จำนวน 2,500,000 บาท และค่าสอบทานงบการเงินรายไตรมาส รวม 3 ไตรมาสฯ ละ 350,000 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 3,550,000 บาท ซึ่งเป็นอัตราเดียวกับปี 2560

บัดนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ได้ดำเนินการมาครบวาระจึงจำเป็นต้องพิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชี และกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีประจำปี 2562 โดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ได้แจ้ง ค่าธรรมเนียมการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีประจำปี 2562 ประกอบด้วย ค่าตรวจสอบงบการเงินประจำปีจำนวน 2,500,000 บาท ค่าสอบทานงบการเงินรายไตรมาส รวม 3 ไตรมาสฯ ละ 350,000 บาท ค่าตรวจสอบงบกำไรขาดทุน เพื่อนำส่งสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน 350,000 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 3,900,000 บาท คณะกรรมการ ตรวจสอบและคณะกรรมการบริษัทฯ พิจารณาแล้วมีมติเห็นว่า ที่ประชุมใหญ่สามัญผู้ถือหุ้นสมควรอนุมัติ ดังนี้

1. ค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ประจำปี 2561 เป็นเงิน 3,550,000 บาท (สามล้านห้าแสนห้าหมื่นบาท)

2. แต่งตั้งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินหรือเจ้าหน้าที่ที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน มอบหมาย เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ ประจำปี 2562 และอนุมัติค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ประจำปี 2562 เป็นเงิน 3,900,000 บาท (สามล้านเก้าแสนบาท)

ประธาน เปิดโอกาสให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นสอบถามเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

ไม่มีผู้ถือหุ้นแสดงความคิดเห็นและซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่เสนอในวาระนี้

ประธาน จึงขอให้เลขานุการที่ประชุม ดำเนินการเพื่อการออกเสียงลงคะแนนในระเบียบวาระนี้

นางลัดคนันท์ สีสยามณี เลขานุการบริษัทฯ เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาอนุมัติค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ประจำปี 2561 และการแต่งตั้งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินหรือเจ้าหน้าที่ที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน มอบหมาย เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ ประจำปี 2562 รวมทั้งอนุมัติค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ประจำปี 2562 ตามที่ คณะกรรมการตรวจสอบเสนอ โดยในวาระนี้จะต้องได้รับการอนุมัติด้วยคะแนนเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุม และมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน และขอให้ผู้ถือหุ้นที่ไม่เห็นด้วยหรืองดออกเสียงส่งบัตรลงคะแนนให้แก่เจ้าหน้าที่ของบริษัทฯ ในกรณีผู้ถือหุ้นที่ไม่ส่งบัตรลงคะแนน บริษัทฯ จะถือว่าเป็นการลงมติเห็นชอบตามที่เสนอ

ที่ประชุมฯ มีมติด้วยคะแนนเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน อนุมัติค่าธรรมเนียม การสอบบัญชี ประจำปี 2561 และการแต่งตั้งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน โดยผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินหรือเจ้าหน้าที่ที่ผู้ว่า การตรวจเงินแผ่นดินมอบหมาย เป็นผู้สอบบัญชีของบริษัทฯ ประจำปี 2562 รวมทั้งอนุมัติค่าธรรมเนียมการสอบบัญชี ประจำปี 2562 ตามที่คณะกรรมการตรวจสอบเสนอ

โดยผู้ถือหุ้นได้ลงคะแนนเสียงดังนี้				
เห็นด้วย	1,633,010,570	เสียง	ร้อยละ	99.9837
ไม่เห็นด้วย	11,521	เสียง	ร้อยละ	0.0007
งดออกเสียง	253,240	เสียง	ร้อยละ	0.1555
บัตรเสีย	1,200	เสียง	ร้อยละ	0.0001

ระเบียบวาระที่ 7 เรื่องพิจารณาแต่งตั้งกรรมการแทนกรรมการที่ออกตามวาระ และพ้นจากตำแหน่ง

ประธาน มอบหมายให้ นายปิณฑ์ เทพปฏิมากรณ์ ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน เป็นผู้นำเสนอระเบียบวาระนี้

นายปิณฑ์ เทพปฏิมากรณ์ ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน กล่าวเชิญผู้ได้รับการเสนอชื่อเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการออกจากที่ประชุม

นายปิณฑ์ เทพปฏิมากรณ์ ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า ข้อบังคับบริษัทฯ ข้อที่ 17 ระบุไว้ว่า ในการประชุมสามัญประจำปีทุกครั้ง ให้กรรมการออกจากตำแหน่ง 1 ใน 3 ถ้าจำนวนกรรมการที่จะแบ่งออกให้ตรงเป็นส่วนไม่ได้ ก็ให้ออกโดยจำนวนใกล้เคียงที่สุดกับส่วน 1 ใน 3 กรรมการที่จะต้องออกจากตำแหน่งในปีแรก และปีที่สองภายหลังจดทะเบียนบริษัทฯ นั้น ให้ใช้วิธีจับสลากกันว่าผู้ใดจะออก ส่วนปีหลังๆ ต่อไปให้กรรมการคนที่อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดนั้นเป็นผู้ออกจากตำแหน่ง กรรมการที่ออกตามวาระนั้น อาจถูกเลือกเข้ามาดำรงตำแหน่งใหม่ก็ได้ โดยในปีนี้มีกรรมการที่ออกจากตำแหน่งตามวาระ ดังนี้

1. นายดิสทัต โทตระกิตย์
2. นายรัฐพล ภักดีภูมิ
3. นายสมเกียรติ ศิริชาติไชย
4. นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม
5. นายคณิต แสงสุพรรณ

ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นเสนอรายชื่อบุคคล ที่เห็นว่ามีความเหมาะสม เพื่อรับการพิจารณาเลือกตั้งเป็นกรรมการ ตามหลักเกณฑ์ที่ได้เปิดเผยไว้ในเว็บไซต์ของบริษัทฯ ตั้งแต่วันที่ 12 กันยายน 2561 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และทางหนังสือพิมพ์ข่าวหุ้นรายวัน ฉบับลงวันที่ 24 ถึง 26 กันยายน 2561 และหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ ฉบับลงวันที่ 27 ถึง 30 กันยายน 2561 ทั้งนี้ ไม่ปรากฏผู้ถือหุ้นเสนอรายชื่อบุคคล เพื่อรับการพิจารณาแต่งตั้งเป็นกรรมการแต่อย่างใด ดังนั้น คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน จึงได้พิจารณาคัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการของบริษัทฯ จากคุณสมบัติและความเหมาะสม ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2557 มีมติเสนอให้คณะกรรมการบริษัทฯ และที่ประชุมใหญ่สามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2562 แต่งตั้งกรรมการจำนวน 5 คน ดังนี้

1. นายดิสทัต โทตระกิตย์ เป็นกรรมการต่ออีกวาระหนึ่ง

โดยนายดิสทัต โทตระกิตย์ เป็นอดีตเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านกฎหมาย ซึ่งตรงตามทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ (Skill Matrix) ที่บริษัทฯ ต้องการ และได้นำความรู้ ประสบการณ์ ความสามารถ มาช่วยพัฒนางานด้านกฎหมาย โดยในระหว่างที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการด้านกฎหมาย ได้ให้ข้อเสนอแนะด้านกฎหมาย เพื่อช่วยแก้ไขปัญหา รวมทั้งส่งเสริมให้บริษัทฯ มีการดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลกิจการที่ดี (CG) ด้วย

2. นายสมเกียรติ ศิริชาติไชย เป็นกรรมการต่ออีกวาระหนึ่ง

โดยนายสมเกียรติ ศิริชาติไชย เป็นผู้มีความรู้ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ (Skill Matrix) ที่ครอบคลุมหลายด้าน ได้แก่ ด้านวิศวกรรม การเงิน ทรัพยากรบุคคล กลยุทธ์ และการวางแผน ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของบริษัทฯ โดยในระหว่างที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ นายสมเกียรติ ศิริชาติไชย ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการให้เป็นประธานกรรมการกำกับยุทธศาสตร์และการปฏิรูปบริษัทฯ ประธานกรรมการทรัพยากรบุคคล และกรรมการตรวจสอบ ซึ่งสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดี โดยได้ร่วมกำหนดนโยบายพร้อมสนับสนุนการขับเคลื่อนงานตามแผนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิรูป รวมถึงงานพัฒนาทรัพยากรบุคคล จนบรรลุผลในหลายโครงการ

3. นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม เป็นกรรมการต่ออีกวาระหนึ่ง

โดยนายสุเมธ ดำรงชัยธรรม เป็นผู้ชำนาญการใหญ่ของบริษัทฯ ได้ดำรงตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการเกือบทุกชุด นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม เป็นผู้มีความรู้ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ที่หลากหลาย ครอบคลุมทักษะหลายด้าน และสอดคล้องกับ Skill Matrix ที่บริษัทฯ ต้องการ เช่น เศรษฐศาสตร์ การเงิน การคลัง บริหารธุรกิจ เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงมีประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการสินทรัพย์ และการกำกับควบคุมดูแลการดำเนินงานด้านการตลาด การเงิน เพื่อให้เกิดรายได้ ซึ่งจะช่วยให้บริษัทฯ สามารถบริหารจัดการ ขับเคลื่อน การแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ อีกทั้ง ได้ริเริ่มโครงการใหม่ๆ หลายโครงการ อาทิเช่น การบริหารจัดการสินทรัพย์ การบริหารจัดการโครงสร้างทางการเงิน การส่งเสริมและพัฒนารายได้ ฯลฯ ซึ่งโครงการดังกล่าวจะช่วยส่งเสริมและเชื่อมโยงให้แผนฟื้นฟูบริษัทฯ บรรลุผลสำเร็จได้ดีขึ้น

4. นายดนุชา พิขยพันธ์ เป็นกรรมการแทน นายคณิต แสงสุพรรณ

โดยนายดนุชา พิขยพันธ์ ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง รองเลขาธิการสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และเป็นกรรมการบริษัท ปตท จำกัด (มหาชน) และกรรมการ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค นายดนุชา พิขยพันธ์ เป็นผู้มีความรู้ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ที่สอดคล้องกับ Skill Matrix ที่บริษัทฯ ต้องการ 3 ด้าน ได้แก่ สาขาเศรษฐศาสตร์ สาขาวิศวกรรมและสาขา กลยุทธ์/การวางแผนพัฒนา การวิเคราะห์ด้านการลงทุนขนาดใหญ่ในโครงการต่างๆ รวมทั้งประสบการณ์ด้านการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคม ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ ในเรื่องการวางแผนกลยุทธ์องค์กร การพัฒนาธุรกิจ ในโครงการต่างๆ ที่บริษัทฯ กำลังดำเนินการอยู่ เช่น โครงการ MRO อุตะเถา ซึ่งนับเป็นส่วนหนึ่งในโครงการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ภาคตะวันออก (EEC) ที่ทางรัฐบาลกำลังเร่งดำเนินการอยู่ เป็นต้น

5. นางสาวนิตยา ดิเรกสถาพร เป็นกรรมการแทน นายรัฐพล ภัคทีภูมิ

โดยนางสาวนิตยา ดิเรกสถาพร เป็นผู้มีความรู้ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ที่สอดคล้องกับ Skill Matrix ที่บริษัทฯ ต้องการ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านบัญชี-การเงิน งบประมาณ และการตรวจสอบ รวมทั้งมีประสบการณ์ในการทำงานในรัฐวิสาหกิจ

u

ซึ่งจะทำให้เข้าใจการทำงานของบริษัทฯ ได้อย่างรวดเร็ว ประสิทธิภาพสำคัญที่จะเป็นประโยชน์ต่อบริษัทฯ คือ ประสิทธิภาพในด้านบัญชี การเงิน การบริหารความเสี่ยง การตรวจสอบภายใน (Internal Audit)

ทั้งนี้ ผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการทั้ง 5 ท่าน ได้ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการกำหนดนโยบาย และกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2557 เรียบร้อยแล้ว

ประธาน เปิดโอกาสให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นสอบถามเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

นายอุทิศ เหมวัตถกิจ ผู้ถือหุ้น กล่าวแสดงความเห็นว่าควรให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการแสดงวิสัยทัศน์ โดยเฉพาะบุคคลทั้ง 3 ท่านซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทฯ มาแล้ว เพื่อให้ผู้ถือหุ้นเห็นว่า ในปีนี้มีแผนการดำเนินการอย่างไร เพื่อให้บริษัทฯ กลับมามีกำไร และเสนอให้แบ่งคำตอบแทนกรรมการมาจ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุมครั้งนี้

นายธีรวัฒน์ วงศ์วานิช ผู้รับมอบฉันทะ กล่าวแสดงความเห็นว่า ตนเรียนจบกฎหมายมา เมื่อเห็นรายชื่อผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการแล้วรู้สึกอึ้งใจ เนื่องจากทุกท่านมีชื่อเสียงในแวดวงการทำงานของท่านและน่าจะนำความสามารถมาช่วยพลิกฟื้นบริษัทฯ ให้กลับมามีกำไรได้ สำหรับ นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม เพิ่งได้รับตำแหน่งกรรมการผู้อำนวยการใหญ่จึงน่าจะให้โอกาสได้พิสูจน์ความสามารถ

พันจ่าอากาศเอก สมศักดิ์ มาณพ ผู้ถือหุ้น กล่าวแสดงความเห็นว่า เป็นเรื่องดีที่บริษัทฯ มีกรรมการชุดใหม่มาบริหาร และกำหนดนโยบายเพื่อให้บริษัทฯ พ้นจากสภาวะปัญหาขาดทุนไปสู่สภาวะกำไรอย่างยั่งยืน และในฐานะที่เคยเป็นพนักงานขอเสนอให้คณะกรรมการมีการพบพนักงานของบริษัทฯ บ้างตามโอกาสอันสมควรเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่พนักงานและเพื่อให้คณะกรรมการทราบถึงความลำบากของการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานต่างๆ และสอบถามว่าคณะกรรมการเป็นผู้กำหนดนโยบายบริษัทฯ ให้แก่ฝ่ายบริหารปฏิบัติงาน หากว่าฝ่ายบริหารไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายได้ แล้วคณะกรรมการมีว่าแนวทางอย่างไรที่จะกำกับดูแลฝ่ายบริหารให้สามารถนำนโยบายของคณะกรรมการไปปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์แก่บริษัทฯ ต่อไป

ประธาน ขอให้ นายปิติพันธ์ เทพปฏิมากรณ์ ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน ตอบข้อซักถามของผู้ถือหุ้น

นายปิติพันธ์ เทพปฏิมากรณ์ ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน ตอบข้อซักถามของผู้ถือหุ้นว่า ในกระบวนการสรรหากรรมการนั้น คณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนมิได้ใช้ระบบให้ผู้สนใจสมัคร แต่เป็นระบบสรรหาเสนอชื่อพิจารณาโดยเสนอต่อคณะกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน และเสนอต่อคณะกรรมการของบริษัทฯ เพื่อพิจารณาว่าบุคคลดังกล่าวมีความเหมาะสมต่อบริษัทฯ หรือไม่ เมื่อคณะกรรมการเห็นว่ามีความเหมาะสมจึงได้นำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้นต่อไป เพราะฉะนั้น บุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสียไม่ได้อยู่ในห้องประชุมในขณะนี้ ดังนั้น สิ่งที่คณะกรรมการพยายามกระทำคือคัดเลือกบุคคลที่เห็นว่ามีคุณสมบัติที่ดี มีความเหมาะสมเพื่อเสนอให้ผู้ถือหุ้นพิจารณา ดังนี้ การให้บุคคลที่ได้รับเสนอชื่อแสดงวิสัยทัศน์จึงเป็นคนละแนวทางและวิธีการกับการสรรหากรรมการของบริษัทฯ เนื่องจากบุคคลดังกล่าวมิได้สมัครเป็นกรรมการด้วยตนเอง

นายมานะ อรุณศรี ผู้ถือหุ้น กล่าวแสดงความเห็นว่า บริษัทฯ เป็นบริษัทมหาชนจำกัด ต้องการผู้ที่เข้ามาทำงานเต็มเวลาเต็มกำลังความสามารถ เพราะฉะนั้นตนอยากได้ผู้ที่มีภารกิจอย่างเดียว ทั้งนี้ เมื่อหลายปีก่อนตนได้ไต่ถามกรรมการออกจากบริษัท 1 ท่าน เพราะเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ เห็นว่าควรไปดูแลงานราชการซึ่งเป็นงานหลัก อีกทั้งยังมีปัญหาการเมืองอีกด้วย โดยนำคนที่มีส่วนได้ส่วนเสียมาเป็นกรรมการเลยขอสอบถามว่า ในคณะกรรมการบริษัทฯ ชุดปัจจุบันมีผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่หลายอย่างหรือไม่ หากมีขอให้ช่วยสละหน้าที่อื่นออกไปบ้างแล้วให้ตั้งใจทำงานในฐานะกรรมการของบริษัทฯ ต่อไป เพื่อให้บริษัทฯ สามารถจ่ายเงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นได้

ประธาน ชี้แจงต่อที่ประชุมเพิ่มเติมว่า ตามที่ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนชี้แจงนั้น บริษัทฯ ใช้วิธีคัดเลือกบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการของบริษัทฯ จากคุณสมบัติและความเหมาะสมโดยผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการกำหนดนโยบาย และกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2557 เรียบร้อยแล้ว จึงขอเสนอผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการทั้ง 5 ท่าน แทนกรรมการบริษัทฯ ที่ออกตามวาระและพ้นจากตำแหน่ง ส่วนเรื่องค่าตอบแทนกรรมการนั้น ที่ประชุมได้พิจารณาเมื่อไปก่อนหน้าแล้ว และเมื่อไม่มีผู้ถือหุ้นรายใดมีข้อสงสัยเพิ่มเติม ขอให้เลขานุการบริษัทฯ ดำเนินการเพื่อการออกเสียงลงคะแนนในระเบียบวาระนี้

นางลัดดันทน์ สิริลลामी เลขานุการบริษัทฯ ชี้แจงวิธีการลงคะแนนเสียงว่า ในระเบียบวาระที่ 7 นี้ ให้ผู้ถือหุ้นทุกท่าน ทั้งที่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และงดออกเสียง ลงคะแนน ในบัตรลงคะแนนที่แจกให้แล้ว และส่งบัตรลงคะแนนให้แก่เจ้าหน้าที่ของบริษัทฯ แยกตามรายบุคคลที่ได้รับการเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณาเลือกตั้งกรรมการ

ที่ประชุมฯ มีมติด้วยคะแนนเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน อนุมัติให้แต่งตั้งกรรมการบริษัทฯ จำนวน 5 ท่าน แทนกรรมการบริษัทฯ ที่ออกตามวาระและพ้นจากตำแหน่ง ตามข้อบังคับของบริษัทฯ ข้อ 17 ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 26 เมษายน 2562 เป็นต้นไป โดยแยกเป็นรายบุคคล ดังนี้

1. นายดิสทัต โทตระกิตย์

เห็นด้วย	1,615,708,485	เสียง	ร้อยละ	98.9225
ไม่เห็นด้วย	3,696,918	เสียง	ร้อยละ	0.2263
งดออกเสียง	103,190	เสียง	ร้อยละ	0.0063
บัตรเสีย	1,200	เสียง	ร้อยละ	0.0001
ไม่ส่งบัตรลงคะแนน	13,797,439	เสียง	ร้อยละ	0.8448

2. นายสมเกียรติ ศิริชาติไชย

เห็นด้วย	1,615,171,472	เสียง	ร้อยละ	98.8896
ไม่เห็นด้วย	4,012,792	เสียง	ร้อยละ	0.2457
งดออกเสียง	94,290	เสียง	ร้อยละ	0.0058
บัตรเสีย	200	เสียง	ร้อยละ	0.0000
ไม่ส่งบัตรลงคะแนน	14,028,478	เสียง	ร้อยละ	0.8589

3. นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม

เห็นด้วย	1,618,924,111	เสียง	ร้อยละ	99.1194
ไม่เห็นด้วย	360,092	เสียง	ร้อยละ	0.0220
งดออกเสียง	102,490	เสียง	ร้อยละ	0.0063
บัตรเสีย	0	เสียง	ร้อยละ	0.0000
ไม่ส่งบัตรลงคะแนน	13,920,539	เสียง	ร้อยละ	0.8523

4. นายคณูชา พิทยานันท์

เห็นด้วย	1,615,531,011	เสียง	ร้อยละ	98.9116
ไม่เห็นด้วย	3,735,492	เสียง	ร้อยละ	0.2287
งดออกเสียง	107,090	เสียง	ร้อยละ	0.0066
บัตรเสีย	0	เสียง	ร้อยละ	0.0000
ไม่ส่งบัตรลงคะแนน	13,933,639	เสียง	ร้อยละ	0.8531

5. นางสาวนิตยา ดิเรกสถาพร

เห็นด้วย	1,615,485,548	เสียง	ร้อยละ	98.9089
ไม่เห็นด้วย	479,234	เสียง	ร้อยละ	0.0293
งดออกเสียง	3,527,990	เสียง	ร้อยละ	0.2160
บัตรเสีย	200	เสียง	ร้อยละ	0.0000
ไม่ส่งบัตรลงคะแนน	13,814,260	เสียง	ร้อยละ	0.8458

ประธาน กล่าวเชิญผู้ได้รับการเสนอชื่อเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการที่มีส่วนได้ส่วนเสียทุกท่านกลับเข้าห้องประชุม

ระเบียบวาระที่ 8 เรื่องพิจารณาอนุมัติการโอนหุ้นสำรองตามกฎหมายและเงินสำรองที่เกิดจากส่วนล้ำมูลค่าหุ้น เพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสมของบริษัทฯ

ประธาน มอบหมายให้ กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ เป็นผู้รายงานในวาระนี้

นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ชี้แจงต่อที่ประชุมว่า เพื่อเตรียมการให้บริษัทฯ สามารถจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้นได้ในอนาคต เมื่อบริษัทฯ มีกำไรสุทธิและกระแสเงินสดเพียงพอ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับฐานะทางการเงินและแผนประกอบธุรกิจของบริษัทฯ ในอนาคต พระราชบัญญัติ บริษัทมหาชน จำกัด พ.ศ.2535 มาตรา 119 กำหนดว่า เมื่อได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นแล้ว บริษัทฯ อาจโอนหุ้นสำรองตามมาตรา 51 ทุนสำรองตามมาตรา 116 หรือเงินสำรองอื่น เพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสมของบริษัทฯ ได้ การชดเชยผลขาดทุนสะสมตามวรรคหนึ่ง ให้หักชดเชยจากเงินสำรองอื่นก่อน แล้วจึงหักจากทุนสำรองตามมาตรา 116 และทุนสำรองตามมาตรา 51 ตามลำดับ

งบการเงินเฉพาะกิจการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 แสดงผลขาดทุนสะสมจำนวนเงิน 28,533,077,895 บาท โดยมีทุนสำรองตามกฎหมายและส่วนเกินมูลค่าหุ้น จำนวน 2,691,275,568 บาท และ 25,545,316,308 บาท ตามลำดับ การนำทุนสำรองตามกฎหมายและส่วนเกินมูลค่าหุ้นมาชดเชยผลขาดทุนสะสมของบริษัทฯ จะมีผลทำให้งบแสดงฐานะการเงินของบริษัทฯ มีผลขาดทุนสะสมลดลงเหลือ 296,486,019 บาท หากผลการดำเนินงานของบริษัทฯ ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปี 2562 เป็นต้นไปมีผลกำไรสุทธิมากกว่า 296,486,019 บาท จะส่งผลให้งบแสดงฐานะการเงินของบริษัทฯ เริ่มแสดงผล

กำไร ทำให้เพิ่มความน่าเชื่อถือต่อผู้ถือหุ้นและนักลงทุน และสร้างความมั่นใจของฝ่ายบริหารในการดำเนินงานตามแผนธุรกิจต่อไป และผลที่ตามมา หากผลการดำเนินงาน สิ้นสุดปี 2562 มีกำไร ก็จะสามารถพิจารณาจ่ายเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้นได้

คณะกรรมการพิจารณาแล้วเห็นสมควรเสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติการโอนหุ้นสำรองตามกฎหมาย จำนวน 2,691,275,568 บาท และสำรองส่วนล้ามูลค่าหุ้น จำนวน 25,545,316,308 บาท รวมทั้งสิ้น 28,236,591,876 บาท เพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสมของบริษัทฯ

ประธาน เปิดโอกาสให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นสอบถามเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

พันตำรวจเอก เสริมเกียรติ บำรุงพุกฤษ ผู้ถือหุ้น ขอให้คณะกรรมการแสดงตัวเลขและข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวาระการประชุมนี้ และตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับการออกเสียงลงคะแนนที่ไม่ระบุในหนังสือเชิญประชุมผู้ถือหุ้นให้ชัดเจน และขอสอบถามที่ปรึกษากฎหมายว่าการออกเสียงลงคะแนนวาระนี้ใช้มติธรรมดาหรือมติพิเศษ วิธีเงื่อนไขที่ต้องปฏิบัติตามพ.ร.บ. บริษัทมหาชนจำกัดฯ มาตรา 119 กำหนดให้ต้องนำเงินในหุ้นสำรองอื่นก่อนแล้วจึงหักจากหุ้นสำรองตามมาตรา 116 และหุ้นสำรองตามมาตรา 51 ตามลำดับ จึงอยากทราบว่าเมื่อหักแล้วเหลือเท่าไร หากไม่พอชดเชยผลขาดทุนสะสมแล้ว มีแผนการจะดำเนินการอย่างไรต่อไป ซึ่งหากกรรมการไม่ทราบ ตนนินดีและพร้อมจะช่วยเหลือให้ความเห็น เพราะต้องการให้บริษัทฯ กลับมาส่งงานอีกครั้ง ดังเช่นสมัยพลอากาศเอกชิตี พุกผาสุข เป็นประธานกรรมการบริษัทฯ หรือสมัยพลอากาศเอกณรงค์ศักดิ์ สังขพงศ์ รักษาการกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ซึ่งสามารถบริหารบริษัทฯ ให้มีกำไรและสามารถจ่ายเงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นได้ หรือสมัยที่นายปิยสวัสดิ์ อัมระนันทน์ ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ทั้งนี้ ระเบียบวาระนี้ใช้มติธรรมดา เพียงแต่ผู้รับมอบฉันทะจากกระทรวงการคลังออกเสียงเห็นชอบวาระนี้ก็ผ่านได้แล้ว และขอให้บริษัทฯ แจ้งผลการดำเนินการเกี่ยวกับวาระนี้ให้ตนทราบเป็นหนังสือต่อไป เนื่องจากตนติดธุระจำเป็นต้องกลับก่อนการประชุมจะสิ้นสุด

นายกฤติภัทร อัจฉนิตติ ผู้รับมอบฉันทะ ชักถามเกี่ยวกับผลของการที่ที่ประชุมผู้ถือหุ้นมีมติอนุมัติ บริษัทฯ จะมีฐานะทางการเงินดีขึ้นหรือไม่ หากใช่ ก็ส่งผลให้ผู้ถือหุ้นมีโอกาสได้รับเงินปันผลมากขึ้น หากเป็นไปตามที่ตนเข้าใจก็ขอขอบคุณคณะกรรมการล่วงหน้า

นายโมกซ์พิศุทธิ์ รัตนารุณ ผู้รับมอบฉันทะ กล่าวแสดงความเห็นว่า หากโอนหุ้นสำรองตามกฎหมายและเงินสำรองที่เกิดจากส่วนล้ามูลค่าหุ้นเพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสมของบริษัทฯ แล้วทำให้บริษัทฯ มีผลกำไรหรือมีโอกาสได้รับผลกำไรมากขึ้น ตนเห็นสมควรด้วย แต่การดำเนินการดังกล่าวต้องถูกต้องตามกฎหมาย และการดำเนินการดังกล่าวต้องไม่ส่งผลกระทบต่อบริษัทฯ ในระยะยาว และขอสอบถามว่า การดำเนินการตามวาระนี้จะส่งผลกระทบต่อการบริหารงานหรือผลประกอบการทางธุรกิจในระยะยาวหรือไม่ อย่างไร

ประธาน ขอให้นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ตอบข้อซักถามของผู้ถือหุ้น

นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ตอบข้อซักถามของพันตำรวจเอก เสริมเกียรติ บำรุงพุกฤษ ถึงวิธีการปฏิบัติตามพ.ร.บ. บริษัทมหาชนจำกัดฯ มาตรา 119 มาตรา 116 และมาตรา 51 ว่า บริษัทฯ ไม่มีหุ้นสำรองอื่นนอกเหนือจากที่กำหนดตามพ.ร.บ. บริษัทมหาชนจำกัดฯ มาตรา 116 และมาตรา 51 ตามที่แจ้งให้ที่ประชุมทราบ ซึ่งตัวเลขจะปรากฏในงบการเงินของบริษัทฯ ซึ่งสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้สอบบัญชีบริษัทฯ ได้ตรวจสอบและสอบทานเรียบร้อยแล้ว ดังนั้น การหักผลขาดทุนสะสมของบริษัทฯ จึงโอนมาจากหุ้นสำรองตามกฎหมายและส่วนล้ามูลค่าหุ้นซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกฎหมาย และระเบียบของตลาดหลักทรัพย์ฯ ทุกประการ และได้ชี้แจงต่อที่ประชุมฯ เพิ่มเติมเกี่ยวกับ

ผลจากการโอนเงินสำรองตามกฎหมายและเงินสำรองที่เกิดจากส่วนล้ำมูลค่าหุ้น เพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสมของบริษัทฯ ว่ารายละเอียดจะเป็นไปตามตาราง ดังต่อไปนี้

รายการ	จำนวนเงิน (บาท) (ก่อนทำรายการ)	จำนวนเงิน (บาท) (หลังทำรายการ)
ทุนจดทะเบียน (หุ้นสามัญจำนวน 2,698,900,950 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท)	26,989,009,500	26,989,009,500
ทุนชำระแล้ว (หุ้นสามัญจำนวน 2,182,771,917 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท)	21,827,719,170	21,827,719,170
ทุนสำรองตามกฎหมาย	2,691,275,568	0
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	25,545,316,308	0
ขาดทุนสะสม	(28,533,077,895)	(296,486,019)
ส่วนของผู้ถือหุ้น	27,702,989,262	27,702,989,262

ซึ่งจะเห็นได้ว่าจากเดิมที่ขาดทุนสะสมกว่า 28,000 ล้านบาท จะคงเหลือเพียง 296 กว่าล้านบาท ในขณะที่เดียวกัน ส่วนของผู้ถือหุ้นทั้งก่อนทำรายการและหลังทำรายการจะคงเดิมอยู่ที่ 27,702,989,262 บาท สถานการณ์บริษัทฯ ไม่เปลี่ยนแปลง เพราะการดำเนินการดังกล่าวมิใช่การสร้างผลประกอบการแต่เป็นการปรับสภาพสถานะของบุคคลซึ่งจะส่งผลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ถือหุ้นในอนาคต ยกตัวอย่างเช่น หากในอนาคตบริษัทฯ มีผลกำไรมากกว่าผลขาดทุนสะสม ภายหลังจากสำรองตามกฎหมายร้อยละ 5 ส่วนที่เหลือสามารถนำมาจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นได้ หากบริษัทฯ ไม่ดำเนินวิธีการนี้ หากจะจ่ายเงินปันผลให้ผู้ถือหุ้น บริษัทฯ จะต้องมียกเว้นกำไรเกินกว่า 28,000 กว่าล้านบาท จึงสามารถจ่ายเงินปันผลได้ แต่เมื่อบริษัทฯ ดำเนินการโอนเงินสำรองตามกฎหมายและเงินสำรองที่เกิดจากส่วนล้ำมูลค่าหุ้น เพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสมของบริษัทฯ แล้ว หากบริษัทมีผลกำไรเกินกว่า 300 ล้านบาทก็สามารถประกาศจ่ายเงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นได้ ซึ่งเป็นผลประโยชน์แก่ผู้ถือหุ้น อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ มุ่งมั่นที่จะสร้างผลกำไรให้ได้มากที่สุด

สำหรับประเด็นการบริหารงานอย่างไรให้ได้ผลกำไร ตั้งแต่ดำรงตำแหน่งกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ในเดือนกันยายน 2561 สิ่งทีคณะกรรมการและตนได้พิจารณาร่วมกันในการบริหารบริษัทฯ โดยเห็นปัญหาหลายเรื่องที่ต้องดำเนินการแก้ไข ซึ่งหากผู้ถือหุ้นท่านใดติดตามข่าวของบริษัทฯ จะทราบว่าบริษัทฯ มีการออกแนวทางและวิธีการหลายมาตรการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลประกอบการที่ดี ไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย การจัดการบริหารความเสี่ยงต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน ความผันผวนของราคาน้ำมัน หรือแม้กระทั่งปรับมูลค่าซากลดลงจากร้อยละ 10 เหลือร้อยละ 6 ส่งผลให้ต้องมีการหักค่าเสื่อมมากขึ้นเพื่อให้มูลค่าทรัพย์สินสุทธิที่ปรากฏในงบดุลสะท้อนกับราคาตลาด มิฉะนั้นจะทำให้การขายทรัพย์สินทุกครั้งเกิดผลขาดทุนที่มาก เพราะราคาตลาดต่ำกว่าราคาทรัพย์สินสุทธิที่ปรากฏ อย่างไรก็ตาม แม้การตั้งค่าซากดังกล่าวมิได้ส่งผลให้งบการเงินของบริษัทฯ ดีขึ้นมาก แต่ยังคงไม่ดีเท่าใดเลย ซึ่งเป็นการระมัดระวังและลดความเสี่ยงจากผลกระทบที่รุนแรงจากการขายเครื่องบิน ในขณะที่เดียวกัน ฝ่ายจัดการมีการวางมาตรการต่างๆ สำหรับการจัดการกับอากาศยานที่ถึงคราจะต้องปลดระวาง ทั้งนี้ อยู่ในระหว่างการจัดทำสรุปเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทฯ เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป กล่าวคือ บริษัทฯ จะขายเครื่องบินออกไปก่อนที่จะบินไม่ได้ เพื่อให้ยังมีมูลค่าที่ดี ทั้งหมดนี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของมาตรการเพื่อนำไปสู่ผลประกอบการที่เป็นกำไร ซึ่งหากไม่แก้ไขปัญหานั้นหลายๆ เรื่องที่บริษัทฯ เผชิญอยู่ เป็นการยากที่บริษัทฯ จะมีผลประกอบการที่เป็นกำไร ทั้งนี้ ฝ่ายจัดการได้ดำเนินการแล้วตั้งแต่ตนเข้ามาดำรงตำแหน่งกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ มิใช่เพียงแค่เสนอนโยบายเท่านั้น นอกจากนี้ คณะกรรมการได้กำกับดูแลให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้เป็นไปตามแผนนโยบาย ดังนั้นหากบริษัทฯ สามารถดำเนินการตามแผนหรือแนวทางที่วางไว้โดยไม่มีภาวะที่ส่งผลกระทบต่อการค้าเงินธุรกิจของ

บริษัทฯ รุนแรงจนเกินไป ฝ่ายจัดการเห็นว่ายังอยู่ในวิสัยที่จะทำให้บริษัทฯ มีผลประกอบการกำไรเกินกว่าผลขาดทุนสะสม หลังหักทุนสำรองตามกฎหมายแล้ว

นายสุรสิทธิ์ ศรีประภา ผู้ถือหุ้น กล่าวแสดงความเห็นว่า จากที่คณะกรรมการชี้แจงเห็นว่ามีข้อดีที่ควรดำเนินการ โดยขอแสดงความยินดีและให้กำลังใจสำหรับการดำเนินการ และสอบถามถึงข้อเสียจากการดำเนินการดังกล่าว เช่น สมมติว่า ปีหน้าบริษัทฯ ขาดทุน บริษัทฯ ต้องขายหุ้นที่กระทรวงการคลังถืออยู่ออกไปหรือไม่

นายสุชาติ มิตรผักแว่น ผู้รับมอบฉันทะ กล่าวแสดงความเห็นว่า การดำเนินการดังกล่าวเป็นการขายฝันให้แก่ผู้ถือหุ้น หรือไม่ เนื่องจากคณะกรรมการหรือกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ที่ผ่านมาแจ้งว่าการดำเนินการตามที่เสนอนี้จะทำให้บริษัทฯ กลับมามีกำไร หากดำเนินการแล้วบริษัทฯ ยังขาดทุน คณะกรรมการจะรับผิดชอบอย่างไร เพียงแค่แจ้งว่าจะทำให้บริษัทฯ กำไรโดยไม่มีกำไรรับประกันย่อมเป็นการยากที่ผู้ถือหุ้นจะเชื่อว่าจะไม่ใช้การขายฝันเหมือนคณะกรรมการชุดที่ผ่านมา ทั้งนี้ หากบริษัทฯ ยืนยันว่าจะดำเนินการโอนหุ้นสำรองตามกฎหมายและทุนสำรองส่วนล้ำมูลค่าหุ้นหักผลขาดทุนสะสม บริษัทฯ ควรทำโครงการร่วมใจจากองค์กร (Mutual Separation Plan : MSP) ให้แก่พนักงานของบริษัทฯ ด้วย เพื่อที่พนักงานจะได้มีโอกาสตัดสินใจลาออกก่อนที่จะเกิดอะไรขึ้น

นายอุทิศ เหมวัตถกิจ ผู้ถือหุ้น สอบถามเกี่ยวกับประเด็นที่บริษัทฯ จะขายเครื่องบิน ว่าตนได้ทราบข่าวว่าบริษัทฯ จะขายเครื่องบิน ซึ่งหลังจากขายแล้วผู้ซื้อจะดำเนินการจ้างบริษัทฯ ให้ซ่อมเครื่องบินดังกล่าวเพื่อใช้งานต่อไป จึงขอสอบถามว่าเมื่อผู้อื่นทำได้ เหตุใดบริษัทฯ จึงทำไม่ได้ และขอให้ฝ่ายกฎหมายอธิบายเกี่ยวกับหน้าที่ของกรรมการที่ต้องดำเนินการกับผู้สร้างความเสียหายให้แก่บริษัทฯ

นายดำรงค์ ไวยคุณ ผู้ถือหุ้น สอบถามถึงผู้ถือหุ้นท่านอื่นๆ ว่าได้รับเอกสารเกี่ยวกับการประชุมครั้งนี้หรือไม่ เพราะตนไม่ได้รับ และกล่าวแสดงความเห็นว่าประธานควรควบคุมการประชุมให้เข้มงวดกว่านี้ เพราะจะทำให้การแสดงความเห็นไม่เป็นไปตามวาระ ทำให้การประชุมล่าช้า และกล่าวเห็นด้วยกับการดำเนินการตามวาระนี้ อย่างไรก็ตามการดำเนินการดังกล่าวมีข้อเสียที่เป็นความเสี่ยง เพราะหากขาดทุน บริษัทฯ จะเจ็บตัวหนัก คณะกรรมการมีมาตรการป้องกันอย่างไร เพราะบริษัทฯ ไม่มีทุนสำรองอีกต่อไปแล้ว

นายสมุธ ดำรงชัยธรรม กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ตอบข้อซักถามของผู้ถือหุ้นว่า วิธีการดำเนินการนี้เป็นการจัดการงบการเงินบริษัทฯ ให้อยู่ในสถานะที่เอื้ออำนวยบริษัทฯ ที่จะดำเนินการต่อไปในอนาคต และหากดำเนินการแล้วผลประกอบการบริษัทฯ ยังขาดทุน ยกตัวอย่างเช่น หากปี 2562 บริษัทฯ ขาดทุนจำนวน 1 พันล้านบาท ผลขาดทุนสะสมของ บริษัทฯ จะเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 1.296 พันล้านบาท ไม่มีอะไรนอกเหนือไปจากนี้ เรื่องนี้เป็นเรื่องของสภาพทางบัญชีตามปกติ การปรับตัวเลขดังกล่าวไม่ได้ทำให้บริษัทฯ เกิดกำไรหรือขาดทุน สร้างสถานะของผลประกอบการให้ดีหรือแย่ง เพียงแต่จะเกิดประโยชน์หากบริษัทฯ สามารถทำกำไรได้และมีกระแสเงินสดเพียงพอก็สามารถจ่ายเงินปันผลได้ ทั้งนี้ ตนได้สอบถามวิธีดำเนินการดังกล่าวกับผู้เชี่ยวชาญหลายท่าน และบริษัทฯ ไม่ใช่บริษัทแรกที่ดำเนินการ ทั้งนี้ ตนเคยดำเนินการนี้มาแล้วเมื่อ 10 ปีก่อน และล่าสุดมีบริษัทจดทะเบียนแห่งหนึ่งเพิ่งดำเนินการนี้เช่นกัน ซึ่งวัตถุประสงค์ของบริษัทฯ ที่จะดำเนินการล้างผลขาดทุนสะสมเพื่อเพิ่มโอกาสให้สามารถจ่ายเงินปันผลผู้ถือหุ้นได้ ทั้งนี้ ชี้แจงต่อที่ประชุมว่าคณะกรรมการและผู้บริหารของบริษัทฯ ทำงานเต็มที่ และในระบอบวาระที่ 2 จะเห็นได้ว่าหลายๆ เรื่องที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อบริษัทฯ ทั้งสิ้น เช่น เหตุการณ์เรือล่มที่จังหวัดภูเก็ต ทำให้ขายตัวให้แก่กันท่องเที่ยวไม่ได้ ที่ผ่านมามีหลายเรื่องที่บริษัทฯ สามารถป้องกันได้ บางเรื่องเป็นเรื่องที่มีต้นทุนในการป้องกัน บางเรื่องเป็นเรื่องที่เกิดความเสียหาย ฝ่ายจัดการและคณะกรรมการบริษัทฯ

พยายามดูแลอย่างใกล้ชิดและตอบสนองทุกเรื่องที่เกิดขึ้น มิได้นิ่งนอนใจ ดังนั้น สิ่งที่เกิดขึ้นคงพูดไม่ได้ว่าเป็นการดำเนินการที่ผิดพลาด และขอเรียนสรุปอีกครั้งว่า การดำเนินการตามวาระนี้เป็นการเตรียมความพร้อมของงบดุลบริษัทฯ เมื่อบริษัทฯ มีกำไร จะทำให้สามารถจ่ายเงินปันผลได้

นายอุทิศ เหมวัตถกิจ ผู้ถือหุ้น กล่าวสอบถามว่า หากกรรมการผู้อำนวยการใหญ่บริหารบริษัทฯ แล้วผิดพลาดขาดทุน หรือบริษัทฯ ถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย ตามกฎหมายผู้ถือหุ้นต้องรับผิดชอบหรือมีส่วนได้เสียกับผลขาดทุนที่เกิดขึ้นหรือไม่ อย่างไร

นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับกรณีที่ในอนาคต หากบริษัทฯ ยังคงขาดทุนอยู่ กระทรวงการคลังจะขายหุ้นที่ถืออยู่ในบริษัทฯ หรือไม่ ว่าไม่สามารถตอบแทนกระทรวงการคลังได้ การพิจารณาว่าควรเป็นรัฐวิสาหกิจหรือไม่เป็นเรื่องนโยบายระดับชาติ แต่ในฐานะที่ทำงานในขณะบริษัทฯ เป็นรัฐวิสาหกิจ เห็นว่ามีข้อดีบางอย่างที่ดีกว่าการเป็นเอกชน และการเป็นเอกชนอาจดีหรือแย่กว่าปัจจุบันก็ได้ ทั้งนี้ เมื่อไม่นานมานี้มีข่าวว่าบริษัทการบินหลาย ๆ บริษัท ได้เลิกกิจการไป ซึ่งหากรัฐยังสนับสนุนบริษัทฯ อยู่ บริษัทฯ ยังคงอยู่ต่อไปได้ สำหรับประเด็นผลกระทบของผู้ถือหุ้นจากกรณีที่บริษัทฯ ขาดทุน แยกเป็น 2 กรณี กล่าวคือหากผลขาดทุนสุทธิเกิดขึ้น ทำให้ส่วนของผู้ถือหุ้นลดลง บริษัทฯ ไม่สามารถเก็บเงินจากผู้ถือหุ้นเพิ่มได้ ส่วนกรณีคิดความฟ้องร้อง หากบริษัทฯ ชนะคดีก็เป็นบวกในงบดุลบริษัทฯ ในทางกลับกัน หากแพ้คดีก็เป็นลบในงบดุลบริษัทฯ ซึ่งเป็นเช่นเดียวกันกับทุกบริษัทไม่ใช่เฉพาะแค่เพียงบริษัทฯ ทั้งนี้ ตามกฎหมายผู้ถือหุ้นไม่ต้องร่วมชดใช้ค่าเสียหายหากบริษัทฯ แพ้คดี แต่จะกระทบต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นครรลองตามปกติของบริษัทฯ ทั้งนี้ ตามกฎหมายกำหนดให้ผู้ถือหุ้นมีความรับผิดชอบจำกัดไม่เกินจำนวนเงินค่าหุ้นที่ต้องชำระ และบริษัทฯ ได้ระบุความประสงค์เช่นนั้นไว้ในหนังสือบริคณห์สนธิ ดังนั้น เมื่อผู้ถือหุ้นชำระค่าหุ้นครบถ้วนแล้ว ก็ไม่ต้องรับผิดชอบเกินไปกว่าเงินค่าหุ้นที่ชำระแล้ว หากท่าน ผู้ถือหุ้นได้อ่านในหมวดของนักลงทุนและบทวิเคราะห์ บริษัทฯ ได้แถลงนโยบาย หรือกำหนดทิศทางการดำเนินธุรกิจกับนักวิเคราะห์ในตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยมีการซักถามเกี่ยวกับแนวทางการทำธุรกิจ ธุรกิจที่บริษัทกำลังทำ หรือสนใจจะทำ ซึ่งตนคงชี้ราคาหุ้นไม่ได้ แต่เชื่อว่า ถ้าบริษัทฯ มีกำไร ราคาหุ้นจะปรับตัวไปในทิศทางที่ดีขึ้น ซึ่งฝ่ายจัดการและคณะกรรมการรับรองว่าจะพยายามบริหารจัดการให้บริษัทฯ มีผลประกอบการที่ดี ทั้งนี้ จากการทำงานในตำแหน่งกรรมการผู้อำนวยการใหญ่มาเป็นระยะเวลา 8 เดือน ทราบดีว่าผู้ถือหุ้นหลายท่านมีความผูกพันและความเป็นห่วงเป็นใยให้กับบริษัทฯ ทั้งการแสดงความเห็นต่างๆ ของผู้ถือหุ้นก็อยู่ในบริบทหรือในลักษณะดีเพื่อก่อ เพื่อให้คณะกรรมการทำงานให้ดีขึ้น และกล่าวขอบคุณผู้ถือหุ้นทุกท่าน

ประธาน กล่าวว่า เมื่อไม่มีผู้ถือหุ้นรายใดมีข้อสงสัยเพิ่มเติม ขอให้เลขานุการที่ประชุม ดำเนินการเพื่อการออกเสียงลงคะแนนในระเบียบวาระนี้

นางลัดคนันท์ ลีลามณี เลขานุการบริษัทฯ จึงเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาอนุมัติการโอนหุ้นสำรองตามกฎหมาย จำนวน 2,691,275,568 บาท และสำรองส่วนล้ามูลค่าหุ้น จำนวน 25,545,316,308 บาท รวมทั้งสิ้น 28,236,591,876 บาท เพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสมของบริษัทฯ โดยในวาระนี้จะต้องได้รับการอนุมัติด้วยคะแนนเสียงข้างมาก ของผู้ถือหุ้นซึ่งมาประชุม และมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนขอให้ท่านผู้ถือหุ้นที่ไม่เห็นด้วยหรืองดออกเสียง ส่งบัตรลงคะแนนให้แก่เจ้าหน้าที่ของบริษัทฯ ในกรณีผู้ถือหุ้นที่ไม่ส่งบัตรลงคะแนน บริษัทฯ จะถือว่าเป็นการลงมติเห็นชอบ

ที่ประชุมฯ มีมติด้วยคะแนนเสียงข้างมากของผู้ถือหุ้นที่มาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน อนุมัติการโอนหุ้น
 สำรองตามกฎหมาย จำนวน 2,691,275,568 บาท และสำรองส่วนล้ามูลค่าหุ้น จำนวน 25,545,316,308 บาท รวมทั้งสิ้น
 28,236,591,876 บาท เพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสมของบริษัทฯ

โดยผู้ถือหุ้นได้ลงคะแนนเสียงดังนี้

เห็นด้วย	1,633,222,842	เสียง	ร้อยละ	99.9946
ไม่เห็นด้วย	19,951	เสียง	ร้อยละ	0.0012
งดออกเสียง	68,140	เสียง	ร้อยละ	0.0042
บัตรเสีย	0	เสียง	ร้อยละ	0.0000

ระเบียบวาระที่ 9 เรื่องอื่นๆ (ถ้ามี)

ประธาน เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นได้สอบถามคณะกรรมการและผู้บริหารของบริษัทฯ เกี่ยวกับประเด็นต่างๆ
 นอกเหนือจากวาระการประชุมข้างต้น

นายอุทิศ เหมวัตถกิจ ผู้ถือหุ้น ขอให้ชี้แจงเกี่ยวกับปริมาณอาหารสำหรับบริการผู้โดยสารที่ลดน้อยลง และสอบถาม
 ว่าผู้บริหารเคยตรวจสอบเรื่องดังกล่าวหรือไม่ โดยเฉพาะปริมาณอาหารของผู้โดยสารชั้นประหยัด (Economy) ที่บริษัทฯ
 ยังคงเรียกเก็บค่าโดยสารเท่าเดิม แต่ปริมาณอาหารที่ให้บริการแก่ผู้โดยสารบนเครื่องบินกลับลดน้อยลง และไม่มีบริการ
 เครื่องดื่มอย่างเต็มที่เหมือนที่ผ่านมา และสอบถามว่าเหตุใดบริษัทฯ ยังมีผลประกอบการขาดทุนต่างๆ ที่ได้มีการลดต้นทุนโดย
 การลดปริมาณอาหารที่ให้บริการแก่ผู้โดยสารลง

ประธาน กล่าวว่ากรรมการผู้อำนวยการใหญ่จะชี้แจงเกี่ยวกับปริมาณอาหารที่ให้บริการแก่ผู้โดยสารในภายหลัง และ
 เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นรายอื่นได้สอบถามก่อน

นายสุชาติ มิตรผักแว่น ผู้รับมอบฉันทะ กล่าวว่า เนื่องจากอุบัติเหตุที่เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาอนุมัติในวาระที่ผ่านมา
 น่าจะได้รับการอนุมัติจากที่ประชุม ตนจึงขอเสนอให้กรรมการผู้อำนวยการใหญ่และผู้บริหารของบริษัทฯ พิจารณาจัดให้มี
 โครงการร่วมใจจากองค์กร (Mutual Separation Plan : MSP) เพื่อเป็นตัวเลือกให้แก่พนักงานที่อาจได้รับผลกระทบจากการ
 ดำเนินการดังกล่าว

นางสาวสุพร ปทุมสุวรรณวดี ผู้ถือหุ้น ขอให้ผู้ถือหุ้นที่เป็นสักขีพยานในการนับคะแนนชี้แจงถึงสาเหตุที่มีบัตรเสีย
 ในวาระที่ผ่านมา และขอให้บริษัทฯ เปิดเผยจำนวนผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุมด้วยตนเองและโดยการรับมอบฉันทะในขณะนี้
 เพิ่มเติมจากจำนวนหุ้นของผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุม และกล่าวว่าเนื่องจากกรรมการบริษัทฯ ไม่ได้ถือหุ้นในบริษัทฯ จึงอาจ
 ไม่รู้สึกกังวลใจเท่ากับผู้ถือหุ้น ที่ผ่านมามีการเปลี่ยนแปลงกรรมการและผู้บริหารหลายครั้งโดยที่ผู้ถือหุ้นไม่ได้รับทราบ และ
 ซักถามเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายสำหรับหลักสูตรการอบรมกรรมการ ว่าผู้ใดเป็นคนส่งกรรมการให้เข้าร่วมหลักสูตรและผู้ใดเป็น
 ผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย และประเด็นภาษีเงินได้ของกรรมการ บริษัทฯ ยังเป็นผู้จ่ายแทนกรรมการหรือไม่ กรรมการบริษัทฯ
 ได้รับสวัสดิการอื่นใดนอกเหนือจากเงินเดือน เบี้ยประชุม และเงินโบนัสหรือไม่ อย่างไร และในวาระที่ 7 มีจำนวนเสียงของ
 ผู้ถือหุ้นที่ไม่ได้ส่งบัตรลงคะแนน จึงขอสอบถามว่าบริษัทฯ มีวิธีการลงคะแนนและนับคะแนนเสียงอย่างไร เพื่อที่ตนจะได้นำไป
 อธิบายให้บริษัทจดทะเบียนอื่นดำเนินการในลักษณะเดียวกัน นอกจากนี้ ตนเห็นว่าบริษัทฯ ได้ว่าจ้างบุคคลภายนอกมาร่วม
 จัดการประชุมจำนวนมากเกินไป การประชุมผู้ถือหุ้นควรจำกัดแต่เฉพาะผู้ถือหุ้นไม่ควรให้บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องมาเข้าร่วม

๕๓

ประชุมเป็นจำนวนมาก หากให้เข้าร่วมประชุมก็ควรทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุม มิฉะนั้นแล้วก็ไม่สมควรให้เข้าร่วมการประชุม

ประธาน ขอให้นายปิณฑ์ เทพปฏิมากรณ์ ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน ตอบข้อซักถามของผู้ถือหุ้น

นายปิณฑ์ เทพปฏิมากรณ์ ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับการพัฒนากรรมการว่า การเข้าฝึกอบรมในหลักสูตรต่างๆ ที่มีความจำเป็น ค่าใช้จ่ายในส่วนนี้บริษัทฯ เป็นผู้รับผิดชอบ สำหรับการสรรหาผู้ที่จะมาเป็นกรรมการบริษัทฯ บริษัทฯ ได้พยายามหาผู้ที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสมซึ่งหนึ่งในคุณสมบัติคือต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรที่จัดโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ซึ่งหากผู้ใดยังไม่ผ่านการฝึกอบรม และบริษัทฯ เห็นว่ามีความจำเป็นที่ต้องให้ผู้นั้นเข้าร่วมหลักสูตรและนำความรู้มาใช้บริหารจัดการบริษัทฯ ต่อไป ดังนั้น บริษัทฯ จึงเห็นว่าควรรับผิดชอบค่าใช้จ่ายดังกล่าว

นายสุรสิทธิ์ ศรีประภา ผู้ถือหุ้น ขอให้บริษัทฯ ชี้แจงต่อข้อซักถามเกี่ยวกับเรื่องภาษีศุลกากรสำหรับการนำเข้าสุราและไวน์ จำนวน 1,200 ล้านบาท ที่บริษัทฯ อาจต้องชำระค่าปรับในอัตรา 2 เท่าของมูลค่าของกลาง คิดเป็นเงินจำนวน 2,400 ล้านบาท และเนื่องจากปัจจุบันของกลางหมดไปแล้ว บริษัทฯ จึงอาจต้องชำระเงินเพิ่มอีก 1,200 ล้านบาท รวมเป็น 3,600 ล้านบาท บริษัทฯ ได้ดำเนินการแก้ไขและมีมาตรการในการป้องกันประการใดบ้าง และเรื่องเกี่ยวกับสถานะเดลิที่ได้อ้างอิงว่ามีกรณีที่เกิดขึ้นจริงหรือไม่ เรื่องที่ตนยื่นให้มีการตรวจสอบจำนวน 7 - 8 เรื่อง มีความคืบหน้าประการใด มีข้อเท็จจริงที่แสดงว่ามีการทุจริตหรือไม่ บริษัทฯ ได้ตั้งกรรมการสอบวินัยหรือไม่ และพนักงานที่ทุจริตบางรายเป็นเพื่อนกับกรรมการผู้อำนวยการใหญ่หรือไม่ รวมถึงเรื่องความไม่ชอบมาพากลที่อาจเป็นการทุจริตฉ้อโกงเวลาทำงานของพนักงานบริษัทฯ จำนวน 3 เรื่อง ทั้งกรณีที่อยู่ในระยะเวลา 4 ปี มีพนักงาน 37 คน ลาไม่ถูกต้องตามระเบียบเข้าชายเป็นการทุจริตฉ้อโกงเวลาทำงานของบริษัทฯ ซึ่งหนึ่งในพนักงานได้เคยถูกลงโทษด้วยการไล่ออกจากกรณีที่ลาไปทำงานให้บริษัทฯ เป็นเท็จเป็นระยะเวลา 44 วัน และเมื่อกลับมาทำงานได้มีการกำหนดเงื่อนไขว่าหากมีการทำผิดวินัยอีกจะมีการลงโทษขั้นร้ายแรง แต่ต่อมาเมื่อพบว่าพนักงานรายดังกล่าวปลอมซองเงินเดือน กลับไม่ถูกลงโทษขั้นร้ายแรงหรือให้ออกจากงาน เรื่องดังกล่าวเป็นเพราะพนักงานรายดังกล่าวเคยเป็นกรรมการสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงานบริษัทฯ ที่ได้อำนวยความสะดวกในการกู้ยืมเงินสหกรณ์ให้แก่กรรมการสอบวินัยหรือไม่ ตนเป็นผู้ก่อตั้งสหภาพแรงงาน และเคยได้รับคำชมเชยจากผู้ว่าการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจากกรณีที่รายงานการทุจริตในองค์กรต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินในปี 2535 และเป็นพนักงานตัวอย่างของบริษัทฯ ในปี 2540 จากกรณีที่ตนยอมเป็นพยานให้ปากคำกรณีที่ผู้บริหารของบริษัทฯ ถูกยิงเสียชีวิต ตนได้ยื่นเรื่องร้องเรียนการทุจริตภายในองค์กรมาโดยตลอด เนื่องจากเข้าทำงานในปี 2523 ซึ่งมีเรื่องทุจริตเกี่ยวกับการขนส่งยาเสพติดเป็นจำนวนมาก บริษัทฯ สามารถตรวจสอบประวัติการยื่นเรื่องร้องเรียนของตนกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้ ตนจึงเป็นผู้ที่ทราบข้อมูลเป็นอย่างดี ยกตัวอย่างเช่นกรณีที่พนักงานบริษัทฯ สั่งให้มีการจัดเรียงกระเป๋าคอร์ปไปขึ้นเครื่องบินที่มุ่งหน้าไปยังกรุงเดลีเพื่อส่งไปต่อยังทวีปยุโรป แต่กลับมีการลงโทษพนักงานที่เกี่ยวข้องต่างกัน ซึ่งตนได้เคยอภิปรายในการประชุมกิจการสัมพันธ์ไปแล้วว่าบริษัทฯ ควรนำระเบียบของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนมาใช้ในการพิจารณาโทษพนักงาน ไม่ใช่ใช้ระเบียบภายในของบริษัทฯ ที่กำหนดให้พิจารณาโทษเป็นรายบุคคลโดยไม่มีบรรทัดฐาน นอกจากนี้ พนักงานรายอื่นได้ฝากให้ตนเสนอให้มีการพิจารณาปรับเพิ่มหรือลดค่าตอบแทนคณะกรรมการตามผลการดำเนินงานของบริษัทฯ หากบริษัทฯ มีผลประกอบการเป็นกำไรก็ให้เพิ่มอัตราค่าตอบแทน แต่หากมีผลประกอบการขาดทุนก็ควรปรับลดอัตราค่าตอบแทนในอัตราร้อยละ 10

นายประเสริฐ เลิศยะโส ผู้ถือหุ้น กล่าวว่า การประชุมในวันนี้ได้ดำเนินไปตามระเบียบวาระครบถ้วนแล้ว เพื่อให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล และให้บริษัทฯ มีผลประกอบการเป็นกำไรตอบแทนแก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ทุกฝ่าย และเนื่องจากมีการแต่งตั้งกรรมการบริษัทฯ แทนกรรมการที่ออกจากตำแหน่งตามข้อบังคับของบริษัทฯ ตามที่ได้ชี้แจงไปแล้ว จึงขอให้ในการประชุมผู้ถือหุ้นครั้งต่อไปมีการรับรองรายงานการประชุมครั้งนี้ด้วย เพื่อให้สามารถติดตามเรื่องต่างๆ ที่ผู้ถือหุ้นเสนอเป็นประจำทุกปีรวมถึงเรื่องการทุจริต เช่น กรณีเครื่องยนต์โรลล์ - รอยซ์ ที่มีการส่งซ่อมแล้วสูญหาย การทุจริตเครื่องตรวจจับวัตถุระเบิด (CTX) หรือกรณีการทุจริตเงินค่าตัวโดยสารที่กรุงลอนดอน จำนวน 6,000 ล้านบาท ซึ่งเมื่อปี 2557 คณะกรรมการได้เคยชี้แจงว่ามีการฟ้องเรียกค่าเสียหายจนได้รับเงินคืนมาจำนวน 500 ล้านบาท แต่ไม่ได้มีการชี้แจงถึงเงินจำนวน 5,500 ล้านบาท ที่เหลือ กรณีการทุจริตเครื่องยนต์โรลล์ - รอยซ์ เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ แต่คณะกรรมการชุดปัจจุบันกลับไม่กำหนดให้มีการรับรองรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นครั้งที่ผ่านมาในการประชุมครั้งนี้ จึงไม่ทราบถึงเรื่องดังกล่าวและมุ่งเน้นแต่เพียงการบริหารงานในอนาคต อย่างเช่นที่เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาอนุมัติการโอนทุนสำรองมาชดเชยผลขาดทุนสะสมของบริษัทฯ ในวาระที่ 8 ตนจึงขอเสนอให้คณะกรรมการแก้ไขข้อบังคับของบริษัทฯ ให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และให้รายงานผลประกอบการกำไรขาดทุนให้ผู้ถือหุ้นรับทราบเป็นประจำทุกไตรมาส ที่ผ่านมา คณะกรรมการได้พิจารณาแต่งตั้งเปลี่ยนแปลงกรรมการเอง โดยไม่ได้ให้ความสำคัญกับผู้ถือหุ้น ผู้ถือหุ้นจึงไม่ให้การสนับสนุนและไม่ใช้บริการของบริษัทฯ ทำให้รายได้หลักจากการจำหน่ายตัวโดยสารลดลง ประเด็นที่ 2 คือ คณะกรรมการประกอบด้วยผู้ที่มีความรู้ความสามารถในทุกด้าน รวมถึงด้านกฎหมาย จึงไม่จำเป็นต้องว่าจ้างที่ปรึกษากฎหมายมาคอยกำกับดูแลการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ผู้ถือหุ้นทุกท่านทราบและปรับใช้กฎหมายได้ จึงไม่มีความจำเป็นต้องว่าจ้างที่ปรึกษากฎหมาย ประเด็นที่ 3 บัตรลงคะแนนเสียงของบริษัทฯ มีช่องลงคะแนนเสียงเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และงดออกเสียงอยู่แล้ว จึงไม่สมควรกำหนดให้บังคับลงคะแนนเสียงของผู้ถือหุ้นที่ไม่ได้ส่งบัตรลงคะแนนเป็นคะแนนเสียงเห็นด้วย เนื่องจากโดยหลักการแล้วควรถือเป็นการงดออกเสียงหรือลงคะแนนเสียงไม่เห็นด้วยมากกว่า ประเด็นที่ 4 ในการสรรหาและแต่งตั้งกรรมการบริหารแทนผู้ที่พ้นจากตำแหน่ง โดยเฉพาะตำแหน่งกรรมการผู้อำนวยการใหญ่นั้น จะต้องมีการเรียกประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาอนุมัติก่อนเริ่มปฏิบัติหน้าที่ บริษัทฯ ใช้เวลาในการสรรหากรรมการผู้อำนวยการใหญ่เป็นเวลานานหลายปี แต่เมื่อมีการแต่งตั้งแล้วพนักงานบริษัทฯ หลายรายกลับบอกว่ากรรมการที่แต่งตั้งใหม่ไม่ได้ทำงานใกล้ชิดกับพนักงาน และยังไม่ได้มีการพิจารณาอนุมัติแต่งตั้งตำแหน่งในฝ่ายต่างๆ ที่ล่าช้ามาเป็นเวลานาน จึงขอให้บริษัทฯ ชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในการประชุมครั้งนี้

นายสุชาติ มิตรผัดแก้ว ผู้รับมอบฉันทะ กล่าวว่า มีเรื่องที่ตนเคยสอบถามไปเมื่อ 2 - 3 ปีที่แล้ว แต่ยังไม่ได้รับการชี้แจง และประสงค์จะติดตามสอบถามความคืบหน้า ได้แก่ เรื่องที่ 1 ตนได้เคยยื่นหนังสือถึงพลอากาศเอก ประจิน จั่นตอง อดีตประธานกรรมการ เกี่ยวกับการขอให้บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ปรับลดค่าเช่าสถานที่ แต่ยังไม่ได้รับการชี้แจงว่ามีผลการพิจารณาเป็นอย่างไร เรื่องที่ 2 กรณีที่ตนได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อผู้บริหารแต่กลับมีการนำชื่อของตนไปเปิดเผย ซึ่งยังไม่ได้รับการชี้แจงว่ามีผลการพิจารณาอย่างไร จนในปัจจุบันผู้บริหารที่กระทำความผิดตามกฎหมายได้เกษียณไปแล้ว แต่ยังไม่ได้รับการชี้แจง เรื่องสุดท้ายที่ประสงค์จะติดตาม คือ กรณีที่มีการกลั่นแกล้งพนักงานบริษัทฯ ที่รับผิดชอบทำน้ำพะโล้สำหรับให้บริการผู้โดยสารบนเครื่องบิน ซึ่งพนักงานได้เก็บรักษาสุตรอาหารของตนเป็นความลับ แต่ปรากฏว่ามีการปลอมแปลงอาหารและนำไปให้ผู้บริหารระดับสูงพิจารณาว่าอาหารของพนักงานมีรสชาติและคุณภาพไม่ดี ผลสุดท้ายปรากฏว่าพนักงานยืนยันว่าไม่ใช่อาหารของเขา และจับได้ว่าผู้จัดการแผนกเป็นผู้ทำอาหารดังกล่าวขึ้นเอง แต่กลับไม่มีการสอบสวนลงโทษ เมื่อตนติดตามเรื่องดังกล่าว ก็ได้รับคำชี้แจงว่าไม่มีความผิดเนื่องจากบริษัทฯ ไม่ได้รับความเสียหาย ตนเห็นว่าคำชี้แจงดังกล่าวไม่สามารถรับฟังได้ เนื่องจากความผิดที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องการกลั่นแกล้งพนักงาน ไม่ใช่กรณีทำให้บริษัทฯ เสียหาย ตนเห็นว่ามีการเข้าข้างผู้บริหารเมื่อมีการสอบสวนวินัย ในขณะที่พนักงานระดับล่าง บริษัทฯ เคยลงโทษขั้นรุนแรงถึงขั้นไล่ออก โดยไม่ได้มีการสอบสวน จึงขอติดตามความคืบหน้าเรื่องดังกล่าวและขอให้คณะกรรมการพิจารณาให้ความเป็นธรรมแก่พนักงานด้วย เพื่อให้บริษัทฯ มีธรรมาภิบาลอย่างแท้จริง นอกจากนี้ ตนขอสอบถามเรื่องสัญญาของฝ่ายครีวการบินกับ

บริษัท ขนส่ง จำกัด (บขส.) สำหรับการว่าจ้างทำอาหารให้แก่รัฐบาล ตนไม่ทราบข้อกำหนดและเงื่อนไขของสัญญาดังกล่าว แต่ขอสอบถามว่าเหตุใดเมื่อมีการสั่งให้ทำอาหารจำนวนหนึ่ง เช่น 10,000 กล่อง บริษัทฯ ถึงทำอาหารส่งไป 15,000 กล่อง เมื่อขายอาหารได้ไม่หมดจึงต้องมีการส่งคืน ทำให้บริษัทฯ ได้รับความเสียหาย จึงขอสอบถามเกี่ยวกับสัญญาดังกล่าวและความเสียหายที่บริษัทฯ ได้รับ เรื่องต่อมาคือกรณีที่บริษัทฯ ได้อนุมัติสั่งซื้ออุปกรณ์บริการภาคพื้นให้แก่ฝ่ายบริการอุปกรณ์ภาคพื้น ตนขอแนะนำให้บริษัทฯ พิจารณาจัดซื้อรถสายพานลำเลียงกระเป๋าสัมภาระชนิด ROLLERTRACK CONVENYER แทน เนื่องจากจะเป็นประโยชน์กับบริษัทฯ สามารถช่วยลดแรงงานคนที่ใช้ในการขนส่งกระเป๋าสัมภาระได้มาก ลดค่าใช้จ่ายและปัญหาแรงงานที่สร้างปัญหาอย่างต่อเนื่อง ลดความเสียหาย ลดความล่าช้าเที่ยวบิน สร้างความพึงพอใจให้แก่ลูกค้า โดยรถอุปกรณ์ลำเลียงกระเป๋าสัมภาระดังกล่าว มีลักษณะการทำงานแบบระบบลูกกลิ้ง (ROLLER) ที่สามารถใช้กับเครื่องบินลำตัวแคบได้ ซึ่งตนได้เตรียมเอกสารที่เกี่ยวข้องมามอบให้ประธานคณะกรรมการนำไปใช้ประกอบการพิจารณาต่อไปด้วย เรื่องสุดท้ายคือกรณีที่บริษัทฯ ได้รับสิทธิจากบริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ในการประกอบกิจการบริการอุปกรณ์ภาคพื้น ตนขอเสนอแนะให้บริษัทฯ ทบทวนโครงการลงทุนดำเนินการสะพานเทียบอากาศยาน (AVIATION BRIDGE SERVICE) เพื่อให้งานบริการผู้โดยสารของบริษัทฯ ในฐานะสายการบินแห่งชาติ เป็นไปอย่างสอดคล้องกัน มีประสิทธิภาพและเพิ่มรายได้ให้แก่บริษัทฯ จึงขอเสนอให้คณะกรรมการนำไปพิจารณา

นางสาวสวาท ประมุขศิลป์ ผู้ถือหุ้น กล่าวว่า ตนได้เคยพูดคุยกับเพื่อนที่ทำงานในสายการบินประเทศอื่นๆ ทราบว่าสายการบินอื่นไม่ได้มีการจ่ายเงินค่ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ แต่บริษัทฯ กลับมีค่าใช้จ่ายดังกล่าวถึง 21 ล้านบาท เนื่องจากไม่ได้มีการจ้างงานคนพิการ ตนจึงเสนอให้บริษัทฯ พิจารณาเปลี่ยนมาว่าจ้างคนพิการแทน ในปัจจุบันคนพิการสามารถทำงานได้หลายอย่าง เช่น การนวดแผนไทย ที่คนพิการได้รับวุฒิปับตรเป็นผู้ช่วยแพทย์แผนไทยและสามารถจะทำงานกับบริษัทฯ ได้ หากบริษัทฯ ว่าจ้างคนพิการเข้าทำงาน อาจมีรายได้เข้าบริษัทฯ เพิ่มขึ้นและไม่ต้องจ่ายเงินให้แก่กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเป็นจำนวนถึง 21 ล้านบาท ตนเห็นว่าบริษัทฯ ควรว่าจ้างคนพิการเป็นพนักงานเช่นเดียวกับสายการบินต่างประเทศ ซึ่งจะทำให้ไม่ต้องเสียเงินให้แก่กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการโดยเปล่าประโยชน์ ในปีที่ผ่านมา คณะกรรมการได้ชี้แจงว่าบริษัทฯ ต้องจ่ายเงินให้แก่กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเนื่องจากสัดส่วนการว่าจ้างคนพิการของบริษัทฯ และชี้แจงว่าจะมีการจ่ายเงินดังกล่าวให้ถึงมือคนพิการ แต่เมื่อตนตรวจสอบก็ไม่พบว่ามีการจัดให้มีสวัสดิการใดๆ และตนไม่เคยได้รับสวัสดิการใดๆ แม้จะเดินทางไปต่างประเทศหรือภายในประเทศบ่อยครั้ง ประการที่ 2 ตนยินดีที่ทราบว่าบริษัทฯ ได้ลงนามในสัญญาเพื่อส่งนมไปขายยังร้านอเมซอน เนื่องจากเห็นว่าจะสามารถทำกำไรให้บริษัทฯ มีผลขาดทุนน้อยลงได้ และอีกเรื่องหนึ่ง ตนทราบมาว่าประเทศไทยมีแหล่งผลิตน้ำมันจำนวนมาก โดยเฉพาะที่อำเภอวิเชียรบุรีกับอำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งนักวิชาการหลายท่านบอกว่าน้ำมันของประเทศไทยมีคุณภาพดีพอๆ กับของประเทศบรูไน และผลิตได้มากกว่าพอๆ กับประเทศบรูไน ซึ่งสามารถผลิตน้ำมันเพื่อใช้กับสายการบินของตนเองได้ ตนจึงเห็นว่าบริษัทฯ ควรผลักดันให้กระทรวงพลังงานให้การสนับสนุนให้สามารถนำน้ำมันในประเทศมาใช้กับบริษัทฯ ได้ ตนทราบจากชาวต่างชาติที่รับสัมปทานในประเทศว่าน้ำมันเกรด A จะส่งออกต่างประเทศ ประเทศไทยซึ่งเป็นเจ้าของบ่อน้ำมันมันจึงควรจะต้องใช้น้ำมันเกรด A ด้วย ไม่ใช่ใช้น้ำมันเกรด B เกรด C ตนเห็นว่าหากบริษัทฯ สามารถหารือกกับให้กระทรวงพลังงานได้ ก็อาจเอาน้ำมันจากประเทศไทยมาใช้กับบริษัทฯ และลดผลขาดทุนได้จำนวนมาก เพื่อผู้ถือหุ้นรายย่อยจะได้กำไรเป็นเงินปันผลบ้าง

นายพันธ์ยศ เจนศักดิ์คุณ ผู้รับมอบฉันทะ ขอให้บริษัทฯ สรุปผลการลงคะแนนเสียงในวาระที่ 8 และรายงานให้ที่ประชุมทราบ

นายเศรษฐ์ แสงรุจิ ผู้ถือหุ้น สอบถามว่า ในงบการเงินของบริษัทฯ รายการสะสมไมล์ (Mileage Point) ของผู้โดยสารที่ใช้บริการเป็นประจำ (Frequent Flyer Program) จะถูกบันทึกเป็นหนี้สิน (Liability) ตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) เป็นรายการรายรับที่ยังไม่ได้ให้บริการใช้หรือไม่ และในกรณีที่บริษัทฯ ประกาศปรับลดอัตราการใช้สิทธิ์แลกไมล์ที่สะสมเป็นตัวโดยสารในเดือนตุลาคมนี้ จำนวนหนี้สินดังกล่าวจะถูกปรับลดลงหรือไม่เพียงใด นอกจากนี้ ในการบันทึกรายการดังกล่าวตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (IFRS) จะต้องมีการพิจารณาว่ามีการใช้สิทธิ์เพียงใด บริษัทฯ อาจไม่จำเป็นต้องบันทึกเป็นหนี้สินทั้งจำนวน เนื่องจากไม่ได้มีการใช้สิทธิ์ทั้งหมด และมีอายุในการใช้สิทธิ์ ซึ่งจะมีการปรับลดภาระหนี้สินของบริษัทฯ เป็นรายไตรมาสหรือรายปีเมื่อสิทธิ์หมดอายุอยู่แล้ว ดังนั้น ถ้ามีการปรับลดอัตราการใช้สิทธิ์แลกไมล์ที่สะสมเป็นตัวโดยสาร บริษัทฯ น่าจะมีการประเมินหนี้สินน้อยลงและตัวเลขทางการเงินดังกล่าวน่าจะปรับตัวดีขึ้น แม้นปี 2560 - 2561 จะมีการเปลี่ยนแปลงของรายการดังกล่าวจากบวกเป็นลบเป็นเรื่องในอดีต จึงขอให้คณะกรรมการนำปัจจัยดังกล่าวมาพิจารณาประกอบการอธิบาย อย่างไรก็ตาม ตนเห็นว่าเรื่องดังกล่าวมีประเด็นที่น่าเป็นห่วงเช่นกัน เนื่องจากในรายงานการพัฒนาสิ่งแวดล้อม สังคมชุมชน และธรรมาภิบาล (Environmental, Social, Governance: ESG) ของบริษัทฯ ได้ระบุว่าบริษัทฯ ให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ของแบรนด์และความพึงพอใจของลูกค้า ซึ่งตลอดเวลาที่ผ่านมามีบริษัทฯ ได้รับความพึงพอใจจากลูกค้าอย่างมาก ความพึงพอใจของลูกค้ามาจากหลายปัจจัย ทั้งเรื่องบริการในการ Check-in การให้บริการบนเครื่องบิน การออกเดินทางตรงเวลา หลายอย่างประกอบกัน แต่ในส่วนโปรแกรมรอยัล ออร์คิด พลัส ของบริษัทฯ หรือผู้โดยสารที่ใช้บริการเป็นประจำ (Frequent Flyer) บริษัทฯ ได้เคยสำรวจความพึงพอใจของลูกค้าต่อการดำเนินการดังกล่าวหรือไม่ เนื่องจากตนเป็นห่วงว่าแม้บริษัทฯ จะได้รับผลดีจากภาระหนี้สินที่ลดลงการปรับลดอัตราแลกเปลี่ยนไมล์ที่สะสมเป็นตัวโดยสาร แต่ในขณะที่เดียวกันบริษัทฯ อาจต้องเสียความเชื่อถือและความรู้สึกที่ดีที่ลูกค้ามีต่อบริษัทฯ จึงขอให้ผู้บริหารนำไปประกอบการพิจารณาก่อนดำเนินการ นอกจากนี้ ตนในฐานะผู้ถือหุ้นและเป็นผู้ใช้บริการอยากให้ผู้บริหารพิจารณารายละเอียดว่าในความเป็นจริงมีปริมาณการแลกไมล์ที่สะสมไว้เป็นตัวโดยสารมากน้อยเพียงใด ตนเป็นห่วงว่าหากตรวจสอบดู อาจพบว่าที่จริงมีไมล์สะสมที่หมดอายุไปแล้วจำนวนมาก จากประสบการณ์ของตนปกติสายการบินจะเปิดให้จองตั๋วโดยสารล่วงหน้าประมาณ 310 วัน ซึ่งตนได้ทดลองจองตั๋วโดยสารในสัปดาห์แรกที่บริษัทฯ เปิดให้จองใช้สิทธิ์แลกไมล์ที่สะสมเป็นตัวเดินทาง พบว่าระบบของบริษัทฯ ดีมากสามารถบอกได้ว่าเที่ยวบินนั้นเป็นเครื่องอะไร มีที่นั่งคงเหลือเท่าไร แต่คำถามที่ตนไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจนคือเหตุใดในสัปดาห์แรกที่เปิดให้จองตั๋วโดยสารและที่นั่งบนเครื่องยังว่างทั้งหมด ตนกลับไม่สามารถใช้สิทธิ์แลกไมล์ที่สะสมไว้เป็นตัวโดยสารได้ ตนได้รับคำชี้แจงจากระบบและ Call Center แต่เพียงว่ายังไม่สามารถแลกตั๋วโดยสารได้และต้องรอคิว ซึ่งตนไม่ทราบว่าเหตุใดจึงไม่สามารถใช้สิทธิ์ได้ทั้งๆ ที่จองล่วงหน้าเป็นเวลานาน คำชี้แจงที่ได้รับจาก Call Center ก็ไม่ชัดเจนว่ารอคิวต่อจากใคร จนสุดท้ายสิทธิ์หมดอายุ ตนต้องการชี้แจงให้เห็นถึงปัญหาของระบบ ไม่ได้ประสงค์จะกล่าวโทษใคร แต่ระบบการใช้สิทธิ์ของบริษัทฯ ไม่สามารถใช้แลกตั๋วโดยสารได้จริงหากบริษัทฯ ทดสอบดูจะพบว่าไม่สามารถใช้สิทธิ์แลกไมล์ที่สะสมไว้ได้ ตนจึงไม่แน่ใจว่าบริษัทฯ จะสามารถรักษาภาพลักษณ์ของแบรนด์และความพึงพอใจของลูกค้าไว้ได้ ตนไม่ต้องการให้บริษัทฯ ลดภาระหนี้สินในการแลกไมล์ที่สะสมไว้เป็นตัวโดยสารโดยการตั้งใจทำระบบให้ไม่สามารถใช้สิทธิ์ได้ จึงขอให้ผู้บริหารตรวจสอบรายละเอียดในเรื่องดังกล่าว ประเด็นที่ 2 คือ เรื่องการลงทุนในสายการบินนกแอร์ ซึ่งบริษัทฯ เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ ตนได้ติดตามข่าวสารพบว่าท่าทีของบริษัทฯ ในการที่จะลงทุนในสายการบินนกแอร์ไม่ชัดเจน สายการบินนกแอร์เป็นสายการบินต้นทุนต่ำ (Low Cost Airline) ที่ประสบปัญหาและจำเป็นต้องมีการเพิ่มทุน จึงได้จัดให้มีการประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อพิจารณาการเพิ่มทุน บริษัทฯ ในฐานะผู้ถือหุ้นใหญ่ควรมีท่าทีและแนวทางที่ชัดเจนในการลงทุนในสายการบินดังกล่าว แต่จากที่ตนติดตามพบว่าในการเพิ่มทุนของสายการบินนกแอร์ทั้ง 3 ครั้ง บริษัทฯ กลับไม่เห็นชอบการเพิ่มทุนครั้งที่ 1 เห็นชอบการเพิ่มทุนในครั้งที่ 2 และไม่เห็นชอบการเพิ่มทุนในครั้งที่ 3 สลับกัน บริษัทฯ ควรมีแนวทางการลงทุนที่แน่นอนและมีเหตุผลที่อธิบายให้ผู้ถือหุ้นเข้าใจว่าบริษัทฯ มีนโยบายอย่างไรกับการลงทุนในสายการบินนกแอร์ และมีแผนการณ้อย่างไรในอนาคต เนื่องจากอาจมีผลกระทบหลายอย่างโดยเฉพาะกับผู้ถือหุ้นทั้งในบริษัทฯ และสายการบินนกแอร์ และไม่ว่าบริษัทฯ จะตัดสินใจลงมติด้อย่างไรในการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ

ควรยืนยันให้มั่นใจได้ว่าบริษัทฯ ได้ใช้สิทธิในฐานะผู้ถือหุ้นในการลงทุนของบริษัทฯ ทุกครั้ง เช่น แต่งตั้งผู้รับมอบฉันทะไปเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นของสายการบินนกแอร์ทุกครั้ง ซึ่งตนไม่แน่ใจว่าในปัจจุบันได้มีการดำเนินการเช่นนั้นหรือไม่ บริษัทฯ จะตัดสินใจอย่างไรกับการลงทุนในสายการบินนกแอร์นั้นตนไม่มีประเด็น เนื่องจากเป็นเรื่องที่ฝ่ายบริหารจะพิจารณาตามเหตุผลอันสมควร แต่อย่างน้อยที่สุดบริษัทฯ ควรส่งตัวแทนไปให้ความเห็นและทำหน้าที่ในฐานะผู้ถือหุ้นในการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ลงทุน

ประธาน ขอให้กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ชี้แจงต่อข้อซักถามของผู้ถือหุ้น

นายสมเด็จ ดำรงชัยธรรม กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ชี้แจงว่า สำหรับกรณีที่ได้มีการร้องเรียนให้มีการสอบสวนการทุจริตที่เติลประเทศอินเดียซึ่งเกิดขึ้นในช่วงปี 2555 – 2560 นั้น บริษัทฯ ได้รับเรื่องร้องเรียนดังกล่าวในเดือนกรกฎาคม 2561 แต่เนื่องจากข้อร้องเรียนมีความซับซ้อนและเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ในขณะนั้นจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามระเบียบบริษัทฯ ว่าด้วยเรื่องร้องเรียนปี 2553 เพื่อสอบข้อเท็จจริงในประเด็นต่างๆ หลายประเด็น ในปัจจุบันคณะกรรมการได้ตรวจสอบแล้ว พบว่าบางกรณีมีมูลทุจริต ดังนั้น ผู้ที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ คือ รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ สายทรัพยากรบุคคล จึงได้สั่งการให้ผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายทรัพยากรบุคคล ดำเนินการสอบสวนทางวินัย และปัจจุบันเรื่องดังกล่าวยังอยู่ในกระบวนการสอบสวนทางวินัยตามระเบียบของบริษัทฯ แต่เหตุที่ล่าช้าเนื่องจากผู้ร้องเรียนยื่นเรื่องย้อนกลับเป็นเวลานานหลายปี รวมทั้งมีประเด็นและข้อมูลที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก ซึ่งต้องมีการรวบรวมข้อมูลจากต่างประเทศ เรื่องดังกล่าวยังอยู่ในกระบวนการและมีการรายงานสถานะให้ตนทราบเป็นระยะ กรณีที่ผู้ถือหุ้นได้ตั้งข้อสังเกตว่าผู้ที่ถูกสอบสวนเป็นเพื่อนของตนนั้นเป็นข้อเท็จจริง แต่บริษัทฯ ได้รับเรื่องร้องเรียนดังกล่าวก่อนที่ตนจะได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ และกระบวนการสอบสวนได้ดำเนินการไปตามระเบียบของบริษัทฯ โดยที่ตนในฐานะกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการใดๆ หากผู้ถือหุ้นพิสูจน์ได้ว่าตนเข้าไปยุ่งเกี่ยวสามารถยื่นเรื่องร้องเรียนได้อีกกรณีหนึ่ง ตนขอยืนยันว่าไม่ได้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาสอบสวน คงมีเพียงแต่ได้รับรายงานความคืบหน้าและสั่งการให้ดำเนินการตามระเบียบของบริษัทฯ จึงขอให้ผู้ถือหุ้นที่ร้องเรียนนี้มั่นใจว่าตนไม่ได้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับกระบวนการสอบสวน หากเรื่องดังกล่าวมีความคืบหน้าหรือข้อมูลเพิ่มเติมบริษัทฯ จะรายงานให้ทราบในการตอบข้อสงสัยที่ผู้ถือหุ้นซักถามตามที่ได้เคยทำมาในอดีต

สำหรับเรื่องการตรวจสอบการลาเพื่อเข้าประชุมในฐานะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ชุดที่ 42 ที่ 43 และที่ 44 ในคณะต่างๆ ของพนักงานบริษัทฯ ว่าเป็นไปโดยชอบตามประกาศหรือไม่ และที่ได้เคยส่งเรื่องถึงประธานกรรมการในการประชุมผู้ถือหุ้นนั้น ได้มีการสั่งการตามระเบียบบริษัทฯ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนดังกล่าว และในปัจจุบันยังอยู่ในระหว่างการแสวงหาข้อเท็จจริง ซึ่งผู้สอบสวนข้อเท็จจริงได้มีความเห็นว่าการกระทำผิดทางวินัย และได้ส่งเรื่องให้รองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ สายทรัพยากรบุคคล พิจารณาและได้มีการสั่งการให้ผู้อำนวยการใหญ่ ฝ่ายทรัพยากรบุคคล ตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยไปแล้ว

สำหรับกรณีข้อพิพาทของบริษัทฯ กับกรมศุลกากรนั้น กรมศุลกากรได้ส่งหนังสือมาที่บริษัทเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2560 ว่าได้มีการตรวจสอบแบบฟอร์มขนส่งสินค้าของปี 2555 ย้อนหลังกลับไปในช่วงปี 2550.- 2555 พบว่าไม่ได้มีการระบุเลขใบอนุญาตนำเข้า จึงสันนิษฐานในเบื้องต้นว่าการนำเข้าสินค้าเข้าเขตปลอดอากร (Free Zone) ประเภทอาหาร เนื้อสัตว์ น้ำผลไม้ สุรา อาหารทะเล เป็นต้น ไม่ชอบด้วยกฎหมายศุลกากร จึงใช้อำนาจปรับเป็นวงเงินรวม 1,700 ล้านบาท สำหรับการนำเข้าสินค้า 252 รายการ ซึ่งฝ่ายครุภัณฑ์บิน ฝ่ายพาณิชย์สินค้า ฝ่ายไปรษณีย์ และฝ่ายกฎหมายได้ร่วมกันตรวจสอบเอกสารจนพบใบอนุญาตนำเข้าสินค้า 200 รายการ ยังคงขาดอยู่อีก 52 รายการ บริษัทฯ ได้มีการแจ้งให้กรมศุลกากรตรวจสอบเอกสารที่กรมศุลกากรเพิ่มเติมอีกทางหนึ่งด้วย เนื่องจากในกรณีที่ไม่มีใบอนุญาตเจ้าหน้าที่ศุลกากรไม่อาจจะตรวจกระบวนการผ่านสินค้าให้ได้ และเนื่องจากการตรวจย้อนหลังเป็นระยะเวลาหลายปี ทำให้มีอุปสรรคในการค้นหาใบอนุญาตที่เกี่ยวข้อง

ในขณะที่ฝ่ายการพาณิชย์สินค้าและไปรษณีย์ภัณฑ์กำลังอยู่ในระหว่างการค้นหาใบอนุญาตที่เกี่ยวข้อง ในเบื้องต้นไม่พบว่ามีการกระทำทุจริตของพนักงานบริษัทฯ และบริษัทได้โต้แย้งประเด็นข้อกฎหมายว่าด้วยเรื่องการนำเข้าเนื้อสัตว์ สุราและอื่นๆ ซึ่งต้องขอใบอนุญาตนำเข้าตามกฎหมายศุลกากรไปว่า กฎหมายกำหนดให้ไม่ต้องสำแดงใบอนุญาตในขณะที่นำสินค้าเข้าเขตปลอดอากร และในทางปฏิบัติบริษัทฯ ได้สำแดงใบอนุญาตนำเข้าทุกครั้ง เรื่องดังกล่าวยังไม่มียุติ และอยู่ในระหว่างการค้นหาเอกสารและชี้แจงกับกรมศุลกากร หากมีความคืบหน้าบริษัทฯ จะแจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบต่อไป

สำหรับเรื่องค่าตอบแทนรายเดือนของคณะกรรมการตรวจสอบนั้น ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและหน่วยงานตรวจสอบภายในของรัฐวิสาหกิจปี 2555 หมวด 2 ข้อ 16 ได้กำหนดให้คณะกรรมการตรวจสอบได้รับค่าตอบแทนในฐานะกรรมการตรวจสอบอีกทางหนึ่ง นอกเหนือจากค่าตอบแทนในฐานะกรรมการรัฐวิสาหกิจโดยเหมาจ่ายเป็นรายเดือนเท่ากับเบี้ยประชุมกรรมการรัฐวิสาหกิจนั้น โดยให้ประธานคณะกรรมการตรวจสอบได้รับค่าตอบแทนเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 25 ของค่าตอบแทนดังกล่าว และให้เลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบได้รับค่าตอบแทนในลักษณะเหมาจ่ายเป็นรายเดือนเท่ากับครึ่งหนึ่งของค่าตอบแทนกรรมการตรวจสอบ และหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติของคณะกรรมการตรวจสอบในรัฐวิสาหกิจของกระทรวงการคลัง ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ ก.ค 02029/ว.76 ลงวันที่ 11 สิงหาคม 2543 ข้อ 4 ได้ระบุว่า ค่าตอบแทนที่คณะกรรมการตรวจสอบได้รับให้เหมาจ่ายเป็นรายเดือนเท่ากับเบี้ยประชุมของคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ ในเดือนใดที่ไม่มีประชุม จะไม่จ่ายค่าตอบแทนด้วย และไม่ต้องปรับลดในอัตราร้อยละ 20 ตามนัยหนังสือสำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี ส่วนที่ 2 ตอนที่ 1 นร. 0205/1712 ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2541 เรื่อง การปรับลดเบี้ยประชุมของรัฐวิสาหกิจ เนื่องจากไม่เข้าข่ายต้องปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ในกรณีกรรมการตรวจสอบรัฐวิสาหกิจที่มีหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยให้ได้รับค่าตอบแทนตามมติของผู้ถือหุ้น การกำหนดค่าตอบแทนรายเดือนสำหรับคณะกรรมการตรวจสอบของบริษัทฯ จึงเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงการคลัง

สำหรับปริมาณผู้โดยสารในปีหน้าและปัจจัยที่บริษัทฯ คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อปริมาณผู้โดยสารนั้น เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียดค่อนข้างมากจึงขอชี้แจงโดยสรุปว่า ในปี 2562 มีการประมาณการปริมาณผู้โดยสารของหลายสำนักได้ประมาณการจำนวนผู้โดยสารว่าจะเติบโตแบบชะลอตัว ในปัจจุบันอุปสงค์ (Demand) ผู้โดยสารในตลาดไม่ได้เติบโตเหมือนกับในปีที่ผ่านมา เนื่องจากราคาน้ำมันที่เพิ่มสูงขึ้นส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ต่างจากในอดีตที่น้ำมันมีราคาถูก จึงมีแรงจูงใจให้ผู้โดยสารหันมาเดินทางด้วยเครื่องบิน ประการที่ 2 ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากจำนวนนักท่องเที่ยวจีนที่ชะลอตัว จากภาวะเศรษฐกิจและสงครามการค้าระหว่างจีนกับสหรัฐอเมริกา ประการสุดท้ายคือปัจจัยการเมืองและเหตุการณ์ต่างๆ ทั่วโลก เช่น การปิดน่านฟ้า สงครามในประเทศบังคลาเทศ หรือแม้แต่เหตุการณ์ไม่สงบในบางพื้นที่ ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ล้วนแต่ส่งผลกระทบต่อทางลบต่อการเติบโตของจำนวนผู้โดยสาร อย่างไรก็ตาม ฝ่ายจัดการของบริษัทฯ ได้ติดตามผลกระทบในเรื่องดังกล่าวอยู่ตลอดเวลา และจะต้องมีการปรับมาตรการและกลยุทธ์ต่างๆ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นต่อไป

สำหรับค่าตอบแทนอื่นของกรรมการนั้น นอกเหนือจากค่าตอบแทนที่ได้เสนอให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณาในวาระก่อนหน้าแล้ว คณะกรรมการไม่ได้รับสวัสดิการและค่าตอบแทนอื่นใดจากบริษัทฯ

สำหรับเรื่องโปรแกรมสะสมไมล์รอยัล ออร์คิด พลัส (Royal Orchid Plus) ของบริษัทฯ นั้น ไมล์ที่ผู้โดยสารสะสมจะถูกบันทึกเป็นหนี้สินของบริษัทฯ ในงบการเงิน โดยบริษัทฯ ได้บันทึกหนี้สินดังกล่าวในอัตราร้อยละ 80 อย่างไรก็ตาม ตัวเลขสุทธิของรายการดังกล่าวยังอยู่ในระหว่างการสอบทานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และบริษัทฯ จะเปิดเผยในโอกาสต่อไป สำหรับประเด็นที่ผู้ถือหุ้นแสดงความกังวลว่าการปรับอัตราแลกเปลี่ยนไมล์ที่สะสมเป็นบัตรโดยสารจะส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจของลูกค้า ตนขอชี้แจงว่า ที่ผ่านมามีปัญหาเกี่ยวกับการแลกไมล์ที่สะสมเป็นบัตรโดยสารจำนวนมาก ซึ่งบริษัทฯ เห็นว่ามีสมาชิกโปรแกรมรอยัล ออร์คิด พลัส จำนวนมากที่มีไมล์สะสมจำนวนมาก แต่ไม่สามารถใช้สิทธิ์แลกบัตรโดยสารได้ เนื่องจากในอดีตจำเป็นต้องมีการจำกัดปริมาณการแลกบัตรโดยสารไม่ให้กระทบต่อรายได้การจำหน่ายบัตรโดยสาร (Ticketing) ของบริษัทฯ มากเกินไป ซึ่งอาจส่งในทางลบในการสร้างความไม่พอใจให้ลูกค้าที่มีไมล์สะสมแต่ไม่สามารถแลกตั๋วโดยสารได้มากกว่า ตนได้ใช้เวลาศึกษาและหารือกับฝ่ายการพาณิชย์ที่เกี่ยวข้องอยู่หลายเดือน

จนได้ข้อสรุปว่า บริษัทฯ จะปรับอัตราไมล์ที่ใช้แลกบัตรโดยสารให้สูงขึ้น เพื่อชดเชยผลกระทบที่ขาดทุนของบริษัทฯ ในการแลกบัตรโดยสาร แต่บริษัทฯ จะปรับอัตราแลกไมล์สะสมให้ใช้ได้เทียบเท่าเงินสด แตกต่างจากในอดีตที่ไมล์สะสมเหมือนกับการแลกของรางวัลที่ต้องมีการจำกัดจำนวนสำหรับเครื่องบินแต่ละลำ เช่น ไม่นเกินร้อยละ 5 ในชั้นธุรกิจหรือชั้นหนึ่ง (First Class) แม้ในชั้นประหยัดบริษัทฯ จะกำหนดให้สามารถแลกได้ในอัตราที่สูงกว่า แต่เมื่อมีการแลกบัตรโดยสารเกินจำนวนก็จะไม่สามารถแลกบัตรโดยสารได้อีก กลายเป็นว่าลูกค้าที่สะสมไมล์จำนวนมากเสียประโยชน์และไม่พึงพอใจ เนื่องจากสะสมไมล์จำนวนมากแต่ไม่สามารถแลกบัตรโดยสารได้จนกระทั่งหมดอายุการใช้งาน บริษัทฯ เองไม่ต้องการผลตอบแทนในลักษณะดังกล่าว สายการบินพาณิชย์จึงได้เสนอให้ปรับอัตราแลกบัตรโดยสารให้สูงขึ้น แต่ให้มีค่าเทียบเท่าเงินสดคือจะมีการคำนวณว่าในเส้นทางดังกล่าวในช่วงเวลาดังกล่าวจะต้องใช้ไมล์สะสมเทียบเท่าเงินสดเท่ากับเท่าใด ซึ่งจะแตกต่างกับการแลกบัตรโดยสารในปัจจุบันที่มีลักษณะเป็นการแลกรับรางวัล นอกจากนี้ บริษัทฯ จะปรับอัตราไมล์สะสมที่ผู้โดยสารที่ใช้บริการเป็นประจำ (Frequent Flyer) จะได้รับให้เพิ่มขึ้นตามชั้นของบัตรโดยสารด้วย กล่าวคือ จะมีการปรับเพิ่มทั้งฝั่งอุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) ประการสุดท้ายที่บริษัทฯ จะดำเนินการคือการเจรจากับบริษัทบัตรเครดิตที่เป็นลูกค้า ส่วนหนึ่งของลูกค้าของบริษัทฯ อาจจะเสียเปรียบเมื่อเทียบกับบัตรเครดิต คือ บัตรเครดิตที่เป็นลูกค้าของบริษัทฯ สามารถนำแต้มสะสมของบัตรเครดิตมาแลกเปลี่ยนไมล์สะสมได้ ซึ่งคะแนนสะสมดังกล่าวได้รับจากการใช้งานบัตรเครดิตในชีวิตประจำวัน แตกต่างจากไมล์สะสมของบริษัทฯ ซึ่งปรากฏว่ามีลูกค้าบัตรเครดิตแลกแต้มสะสมเป็นไมล์สะสมจำนวนมาก ในขณะที่อัตราแลกเปลี่ยนแต้มสะสมกับไมล์สะสมในปัจจุบันยังไม่ค่อยยุติธรรม ดังนั้น ในระยะเวลา 2 - 3 เดือนที่ผ่านมา สายการบินพาณิชย์จึงได้เจรจากับบริษัทบัตรเครดิตที่เป็น ลูกค้าหลักของบริษัทฯ ทั้งหมดเพื่อปรับอัตราแลกเปลี่ยนให้เป็นธรรม บางรายต้องถึงต้องขยับยกเลิกสัญญาเดิมและทำสัญญาใหม่ ในขณะที่บางรายสามารถตกลงปรับเปลี่ยนอัตราแลกเปลี่ยนได้ทันที ทั้งนี้ เพื่อให้อัตราที่ใช้ในการแลกเปลี่ยนมีความยุติธรรมมากขึ้น ทั้ง 4 ประการที่ชี้แจงไปนั้น เป็นการบริหารจัดการโปรแกรมสะสมไมล์รอคิด พลัส เพื่อให้ไมล์สะสมที่มีอยู่สามารถใช้งานได้ ซึ่งคาดว่าจะเริ่มมีผลในเดือนตุลาคมนี้ โดยในระหว่างนี้บริษัทฯ จะพยายามกระตุ้นให้ลูกค้าใช้งานไมล์สะสมที่มีอยู่ เช่น ปกติลูกค้าที่มีไมล์สะสมต่ำกว่า 10,000 ไมล์ จะไม่สามารถแลกบัตรโดยสารไปไหนได้เลย บริษัทฯ พยายามที่จะให้ลูกค้านำไมล์สะสมที่มีอยู่บวกกับเงินสดเพื่อแลกตั๋วโดยสาร โดยเฉพาะในช่วงนี้ที่เป็น Low Season เพื่อสร้างโอกาสให้ลูกค้าที่มีไมล์สะสมกับบริษัทฯ ในการใช้ประโยชน์ในช่วง Low Season ให้ได้มากที่สุดด้วย ซึ่งตนได้ประเมินและหารือกับสายการบินพาณิชย์ในหลายภาคส่วนที่เกี่ยวข้องถึงความเหมาะสมในการดำเนินการดังกล่าวแล้ว จากการสอบถามผู้บริหารระดับสูงของบริษัทจดทะเบียนหลายแห่งที่เป็นผู้โดยสารที่มีไมล์สะสมในจำนวนมาก พบว่าต่างไม่สามารถใช้สิทธิแลกบัตรโดยสารได้ เพราะไม่สามารถจองที่นั่งโดยสารล่วงหน้าเป็นเวลานานได้ เนื่องจากมีกฏตารางการเดินทางล่วงหน้าในระยะสั้นๆ หากสามารถใช้ไมล์สะสมแลกแทนเงินสดน่าจะเป็นที่พึงพอใจมากกว่า และลูกค้ากลุ่มนี้ไม่ใช่ลูกค้าที่แลกเปลี่ยนแต้มสะสมจากบัตรเครดิต แต่เป็นผู้โดยสารที่เดินทางเป็นประจำ ดังนั้น มาตรการดังกล่าวจึงเป็นการแก้ไขปัญหาดังกล่าวไปด้วย ตนเชื่อว่าในระยะยาวลูกค้าจะเข้าใจ และจะช่วยปรับสมดุลให้ไมล์สะสมเป็นเครื่องมือหนึ่งทางการตลาดของบริษัทฯ ได้ต่อไปในอนาคต

สำหรับเรื่องการลงทุนในสายการบินนกแอร์นั้น ในการเพิ่มทุนครั้งที่ 1 บริษัทฯ ได้ตัดสินใจไม่เพิ่มทุน เนื่องจากเห็นว่าสายการบินนกแอร์ไม่มีแผนการลงทุนที่ชัดเจน บริษัทฯ เป็นรัฐวิสาหกิจ และคณะกรรมการมีความรับผิดชอบในการตัดสินใจลงทุน จึงไม่สามารถลงมติอนุมัติให้บริษัทฯ เพิ่มทุนในสายการบินนกแอร์ได้ สำหรับการเพิ่มทุนครั้งที่ 2 นั้น ได้มีการเตรียมการล่วงหน้า โดยบริษัทฯ ได้แต่งตั้งที่ปรึกษาทางการเงินแห่งหนึ่งเพื่อทำการศึกษาความเหมาะสมในการลงทุน และที่ปรึกษาการเงินได้จัดทำความเห็นแนะนำให้ลงทุนเป็นสายลักษณะอักษร คณะกรรมการได้พิจารณาแล้วเห็นพ้องกับความเห็นของที่ปรึกษาทางการเงินดังกล่าว จึงมีมติให้บริษัทฯ เพิ่มทุนในสายการบินนกแอร์ สำหรับการเพิ่มทุนครั้งที่ 3 นั้น ตนได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้อำนวยการใหญ่แล้ว ในครั้งนั้น บริษัทฯ ได้มีการสอบถามไปยังผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของสายการบินนกแอร์จนทราบว่าอยู่ในระหว่างการปรับปรุงองค์กร แต่บริษัทฯ ไม่ได้มีความชัดเจนในแผนงาน แม้ฝ่ายจัดการของสายการบินนกแอร์จะนำเสนอแผนธุรกิจให้ฝ่ายจัดการของบริษัทฯ รับทราบ แต่เมื่อบริษัทฯ พิจารณาแล้ว เห็นว่ายังมีข้อสังเกตหลาย

ประการ ทำให้ไม่สามารถตัดสินใจเพิ่มทุนในสายการบินนกแอร์ได้ สำหรับข้อสังเกตของผู้ถือหุ้นที่ว่าอย่างน้อยบริษัทฯ ควรเข้าร่วมการประชุมนั้น เนื่องจากในกรณีที่บริษัทฯ ไม่สามารถตัดสินใจเพิ่มทุนได้แต่เข้าร่วมประชุม บริษัทฯ จะต้องออกเสียง ซึ่งจะมีผลให้มีคะแนนเสียงเห็นชอบไม่พอที่จะอนุมัติการเพิ่มทุน เพราะบริษัทฯ ถือหุ้นในสัดส่วนสูง บริษัทฯ จึงตัดสินใจไม่เข้าร่วมการประชุมเพื่อให้สายการบินนกแอร์สามารถเพิ่มทุนได้ อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมสังเกตการณ์ในการประชุมด้วย บริษัทฯ สนับสนุนให้สายการบินนกแอร์เพิ่มทุนเพื่อแก้ไขปัญหาและไม่ให้ถูกเพิกถอนการจดทะเบียนจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพียงแต่บริษัทฯ ไม่อาจอนุมัติการถือหุ้นเพิ่มทุนในสายการบินนกแอร์ได้ เนื่องจากสายการบินนกแอร์ยังไม่สามารถเสนอแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนและหากทำให้เกิดความเสียหาย ผู้บริหารหรือกรรมการที่อนุมัติเรื่องดังกล่าวจะต้องรับผิดชอบ บริษัทฯ จึงยอมให้มีการลดอัตราส่วนการถือหุ้นของบริษัทฯ ลง สถานการณ์ดังกล่าวแม้จะไม่ใช่อุปสรรคที่ดีที่สุด แต่ไม่ได้ก่อความเสียหายให้แก่บริษัทฯ หรือสายการบินนกแอร์ ทั้งนี้ เมื่อวานตนได้เข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นของสายการบินนกแอร์ ในฐานะกรรมการ จึงขอเรียนว่าสายการบินนกแอร์พยายามปรับเปลี่ยนแผนการดำเนินงานซึ่งบริษัทฯ พร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ สำหรับการทำแผนกลยุทธ์ของสายการบินนกแอร์ซึ่งพยายามสร้าง Connectivity กับบริษัทฯ โดยฝ่ายจัดการและคณะกรรมการบริษัทของสายการบินนกแอร์มีแผนที่จะย้ายมาประกอบกิจการที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิแทน เนื่องจากพบว่าในการประกอบกิจการที่ท่าอากาศยานดอนเมือง สายการบินนกแอร์ไม่สามารถเชื่อมต่อกับสายการบินอื่นๆ ได้ เพราะมีสายการบินแอร์เอเชียเป็นผู้ประกอบการหลัก จึงไม่ได้ส่งลูกค้าให้แก่สายการบินนกแอร์เพราะเป็นสายการบินที่แข่งขันในตลาดเดียวกัน ดังนั้น สายการบินนกแอร์จึงมีแผนย้ายมาประกอบกิจการที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ที่สามารถเชื่อมต่อกับสายการบินอื่นๆ รวมถึงไทยกรุ๊ปอย่างการบินไทยได้ จากข้อมูลที่ปรากฏในการประชุมผู้ถือหุ้นของสายการบินนกแอร์ได้มีการประเมินสถานการณ์ว่าตัวเลขทางการเงินหลายๆ รายการมีการปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้น แต่ยังไม่ถึงจุดที่จะถือว่าสายการบิน นกแอร์พ้นจากสถานะที่เป็นอยู่ขณะนี้ ดังนั้น จึงขอชี้แจงว่าการตัดสินใจของฝ่ายจัดการของบริษัทฯ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่บริษัทฯ มีอยู่อย่างดีที่สุด รวมถึงตัดสินใจดำเนินการที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อทั้งสองบริษัท

สำหรับปริมาณอาหารที่ให้บริการแก่ผู้โดยสารบนเครื่องบินนั้น บริษัทฯ ไม่ได้มีการปรับลดปริมาณแต่อย่างใด โดยปกติแล้วปริมาณอาหารเฉลี่ยในชั้นประหยัด ในกระบวนการผลิตอาหารจะมีการชั่งน้ำหนักรวมถาดอาหาร ซึ่งบริษัทฯ ควบคุมปริมาณเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 500 - 600 กรัมต่อ 1 ถาด และมีการควบคุมคุณภาพโดยการสุ่มตรวจเช็คว่าเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด โดยปริมาณอาหารหลักจะอยู่ที่ประมาณ 260 - 280 กรัม จึงขอยืนยันว่าในปีที่ผ่านมาหรือหลายๆ ปีที่บริษัทฯ ได้รับรางวัลชนะเลิศในด้านอาหารชั้นประหยัด และยังได้รับรางวัลดังกล่าวอยู่ ทั้งนี้ บริษัทฯ มีแผนที่จะปรับปรุงโดยการเพิ่มน้ำหนักอาหารหลักของชั้นประหยัดจาก 260 - 280 กรัม เป็น 300-320 กรัม ซึ่งในบางเส้นทางได้มีการปรับปรุงแล้ว เช่น ออสเตรเลีย แต่ปัจจุบันยังอยู่ในระหว่างการศึกษาในภาพรวมทั้งหมดว่าจะต้องดำเนินการอย่างไร จึงขอเรียนยืนยันว่าไม่ได้มีการลดปริมาณอาหารที่ให้บริการบนเครื่องบิน แต่อย่างใด

นายอนุรักษ์ วีระเลิศวินัย ผู้ถือหุ้น กล่าวว่า ตนมั่นใจว่ากรรมการทุกท่านมีความตั้งใจที่จะบริหารงานเพื่อประโยชน์ของบริษัทฯ อยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ยังประสบปัญหาขาดทุนและผลการดำเนินงานยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้ผู้ถือหุ้นติติงการบริหารงานของคณะกรรมการบริษัทฯ และเพื่อให้มีบรรทัดฐานของคณะกรรมการบริษัทฯ ในการบริหารงาน ขอให้มีการกำหนดบรรทัดฐานว่าถ้าคณะกรรมการบริษัทฯ ไม่สามารถบริหารงานของบริษัทฯ ให้มีผลประกอบการกำไรหรือเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดในวิสัยทัศน์ได้ ให้บริษัทฯ ลดค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทฯ ลงประมาณร้อยละ 10-20 ของเงินค่าตอบแทนที่คณะกรรมการบริษัทฯ ควรจะได้รับ และกำหนดให้เป็นบรรทัดฐานของทั้งคณะกรรมการบริษัทฯ ชุดปัจจุบัน ตลอดจนคณะกรรมการบริษัทฯ ชุดใหม่ที่จะเข้ามาบริหารงานของบริษัทฯ ในอนาคตด้วย ซึ่งจะทำให้คณะกรรมการบริษัทฯ ชุดใหม่ที่จะเข้ามาบริหารงานมีการเตรียมความพร้อมในการศึกษาจุดแข็งและจุดอ่อนของบริษัทฯ รวมถึงวิเคราะห์กลยุทธ์การแข่งขัน โดยใช้เทคนิค SWOT ก่อนที่จะเข้ามาแก้ปัญหาของบริษัทฯ โดยในกรณี

ที่คณะกรรมการชุดใหม่ดังกล่าวทำการศึกษาแล้วเห็นว่าตนเองไม่มีประสิทธิภาพที่จะเข้ามาแก้ปัญหาของบริษัทฯ ได้ จะได้ไม่ต้องเข้ามาดำรงตำแหน่งในบริษัทฯ

นายเศรษฐ์ แสงรุจิ ผู้ถือหุ้น กล่าวว่า ค่าชี้แจงของกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ต่อข้อซักถามของตนมีความชัดเจนดีแล้ว แต่ขอให้บริษัทฯ สื่อสารเกี่ยวกับการแก้ปัญหาเรื่องการแลกไมล์ที่สะสมเป็นบัตรโดยสารให้ผู้ถือบัตรสมาชิกโปรแกรมรอยัล ออร์คิด พลัส ทราบด้วย ทั้งนี้ กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ยังไม่ได้ชี้แจงต่อข้อซักถามของตนเกี่ยวกับการจัดสรรที่นั่งบนเครื่องบิน (Seat Allocation) สำหรับเปิดให้จองใช้สิทธิ์แลกไมล์ที่สะสมเป็นบัตรโดยสาร ซึ่งตนพบปัญหาว่าตามที่มีการเปิดให้จองบัตรโดยสารล่วงหน้าประมาณ 310 วัน ตนได้ทดลองจองบัตรโดยสารในสัปดาห์แรกที่บริษัทฯ เปิดให้จองใช้สิทธิ์แลกไมล์ที่สะสมเป็นบัตรเดินทาง แต่พบว่าไม่สามารถใช้สิทธิ์แลกไมล์ที่สะสมไว้เป็นบัตรโดยสารได้ ทั้งนี้ ตามที่กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ได้แจ้งว่าจะมีการแก้ไขปัญหาเรื่องการแลกไมล์ที่สะสมเป็นบัตรโดยสารให้มีความยุติธรรมมากขึ้น ตนรู้สึกดีใจแต่ขอให้พิจารณาถึงปัญหาเรื่องการจัดสรรที่นั่งบนเครื่องบิน (Seat Allocation) สำหรับเปิดให้จองใช้สิทธิ์แลกไมล์ที่สะสมเป็นบัตรโดยสารด้วยว่ามีการจัดสรรอย่างเพียงพอหรือไม่ เพราะแม้กระทั่งตนได้ทดลองจองบัตรโดยสารในสัปดาห์แรกที่บริษัทฯ เปิดให้จองใช้สิทธิ์ ซึ่งเป็นช่วงที่จะต้องมีที่นั่งว่างสำหรับการใช้สิทธิ์ดังกล่าวอย่างแน่นอน เพราะในทุกเที่ยวบินย่อมต้องมีการจัดสรรที่นั่งบนเครื่องบินสำหรับเปิดให้จองใช้สิทธิ์แลกไมล์ที่สะสมเป็นบัตรโดยสารอยู่แล้ว แต่ตนกลับไม่สามารถใช้สิทธิ์ได้ โดยตนได้สอบถามถึงการให้สิทธิ์ดังกล่าวทั้งในระบบและ Call Center แต่ก็ยังสามารถใช้สิทธิ์ได้ จนกระทั่งตนเกือบจะขอสอบถามไปยังรองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ สายการพาณิชย์ ว่าเพราะเหตุใดถึงไม่สามารถใช้สิทธิ์ได้ ซึ่งตนได้รอคิวเพื่อใช้สิทธิ์จนสุดท้ายสิทธิ์หมดอายุ ปัญหาดังกล่าวนี้ไม่น่าจะเกี่ยวกับการปรับปรุงระบบอย่างที่กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ได้ชี้แจง ดังนั้น เพื่อความพึงพอใจของลูกค้าและเพื่อให้ธรรมาภิบาล (Environmental, Social, Governance: ESG) ของบริษัทฯ ยั่งยืน จึงขอให้มีการตรวจสอบว่าเพราะเหตุใดถึงไม่มีที่นั่งว่างบนเครื่องบินสำหรับเปิดให้จองใช้สิทธิ์แลกไมล์ที่สะสมเป็นบัตรโดยสาร แต่เมื่อเวลาผู้โดยสารได้เดินทางบนเที่ยวบินดังกล่าวกลับพบว่าเที่ยวบินนั้นยังคงมีที่นั่งว่างบนเครื่องบิน และขอให้ผู้ที่เกี่ยวข้องแก้ปัญหาดังกล่าวด้วย

สำหรับเรื่องค่าใช้จ่ายของบริษัทฯ กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ควรหารือเรื่องดังกล่าวกับสายการพาณิชย์ เนื่องจากค่าใช้จ่ายของบริษัทฯ นั้นไม่ได้ผันแปรกับจำนวนผู้โดยสาร แต่เป็นค่าใช้จ่ายคงที่ ทั้งนี้ จากประสบการณ์ของตนพบว่าในหลายเที่ยวบินมีที่นั่งว่างบนเครื่องบินในจำนวนมาก ดังนั้น บริษัทฯ จึงควรนำที่นั่งว่างดังกล่าวมาใช้ในการส่งเสริมการขาย (Promotion) ทั้งนี้ ตนคาดว่า การดำเนินการดังกล่าวน่าจะอยู่ในระบบการดำเนินงานตามที่กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ได้ชี้แจงอยู่แล้ว โดยตนได้ตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เพราะเห็นว่าตามงบแสดงฐานะทางการเงินของบริษัทฯ รายการหนี้สิน รายรับด้านขนส่งที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ จำนวน 30,624 ล้านบาท จำนวนสูงเป็นอันดับ 3 เป็นรองแค่หุ้นกู้จำนวน 55,320 ล้านบาท และหนี้สินภายใต้เงื่อนไขสัญญาเช่าเครื่องบิน จำนวน 50,282 ล้านบาท ทั้งนี้ เพื่อให้ฐานะทางการเงินของบริษัทฯ ดีขึ้น ในกรณีที่บริษัทฯ สามารถแก้ไขปัญหาเรื่องค่าใช้จ่ายดังกล่าวได้ ก็ควรดำเนินการให้เรียบร้อย สำหรับการที่บริษัทฯ ไม่เข้าร่วมการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) นั้น ตนไม่เห็นด้วยกับการตัดสินใจดังกล่าว เนื่องจากบริษัทฯ ในฐานะรัฐวิสาหกิจที่สำคัญควรยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล (Governance) เนื่องจากบริษัทฯ ถือหุ้นในบริษัทฯ สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) ในสัดส่วนที่มีนัยสำคัญ แม้ปัจจุบันบริษัทฯ ได้ถูกลดอัตราส่วนการถือหุ้นลง (Dilution) แต่การตัดสินใจของบริษัทฯ ยังมีผลกระทบต่อผู้ถือหุ้นท่านอื่น แม้บริษัทฯ ไม่ประสงค์จะขัดขวางการเพิ่มทุนของบริษัทฯ สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) แต่บริษัทฯ ไม่ควรตัดสินใจไม่เข้าร่วมประชุม หากบริษัทฯ ไม่ได้รับข้อมูลแผนธุรกิจ ที่ชัดเจนเพียงพอ บริษัทฯ ควรเข้าร่วมประชุมเพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความไม่ชัดเจนของแผนธุรกิจดังกล่าว และชี้แจงเพิ่มเติมอย่างเช่นที่กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ได้ชี้แจงให้ผู้ถือหุ้นทราบในวันนี้ว่าบริษัทฯ ไม่ได้คัดค้านการเพิ่มทุนของบริษัทฯ สายการบินนกแอร์ จำกัด (มหาชน) เพราะเห็นว่าไม่มีวิธีการแก้ปัญหาอื่นแล้ว และจะได้มีการบันทึกความคิดเห็นของบริษัทฯ ในที่ประชุมไว้ ทั้งนี้ หากเปรียบเทียบกับกรณีของบริษัทฯ ในกรณีที่กระทรวงการคลังซึ่งเป็นผู้ถือหุ้น

ใหญ่ของบริษัทฯ ไม่เข้าร่วมประชุมของบริษัทฯ จะเกิดผลกระทบต่อบริษัทฯ เพียงใด ดังนั้น ในอนาคต หากบริษัท สายการบิน นกแอร์ จำกัด (มหาชน) ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ และเกิดกรณีดังกล่าวอีก ขอให้คณะกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้องพิจารณา การดำเนินการที่เหมาะสมในเรื่องดังกล่าวด้วย แต่ตนยังขอยืนยันว่าตนไม่เห็นด้วยกับการตัดสินใจไม่เข้าร่วมการประชุมและ เห็นว่าการตัดสินใจดังกล่าวไม่เหมาะสมและไม่สมควรที่จะกระทำ

นายวิวัฒน์ สรเสริมสมบัติ ผู้ถือหุ้น กล่าวว่า ขอให้กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ซึ่งแจ้งเกี่ยวกับการวิเคราะห์กลยุทธ์การ แข่งขัน โดยใช้เทคนิค SWOT อย่างเป็นรูปธรรม เช่น ในปัจจุบัน บริษัทฯ มีจุดแข็งและจุดอ่อนในการดำเนินธุรกิจอย่างไร รวมถึงโอกาสและอุปสรรคของบริษัทฯ ในการดำเนินธุรกิจในอนาคต นอกจากนี้ ขอให้บริษัทฯ กำหนดหลักเกณฑ์ ของการ แก้ปัญหาเรื่องจำนวนที่ว่างของที่นั่งบนเครื่องบิน โดยกำหนดว่า ในระยะเวลา 3 เดือนนับจากนี้ จำนวนที่ว่างของที่นั่ง บนเครื่องบินจะลดลง ซึ่งจะเป็นดัชนีที่แสดงผลการปฏิบัติงานของบุคลากรภายในบริษัทฯ ได้ด้วย และให้กำหนดหลักเกณฑ์ ดังกล่าวในการจัดการตามวัตถุประสงค์ (MBO) ของพนักงานตั้งแต่ระดับต่ำไปจนถึงระดับสูง เพื่อให้พนักงานติดตามและดูแล การแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ นอกจากนี้ บริษัทฯ ควรศึกษาสาเหตุและกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดการ ปัญหาขาดทุนจากราคาน้ำมันที่สูงขึ้นในปัจจุบัน ให้ส่งผลกระทบต่อบริษัทฯ น้อยที่สุด สำหรับการจัดการเรื่องการเงินของ บริษัทฯ ตนอยากให้ผู้บริหารซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเงิน บริหารจัดการเงินของบริษัทฯ เสมือนกับว่าเป็นเงินของตนเอง เพื่อให้การใช้จ่ายมีประโยชน์สูงสุดต่อบริษัทฯ นอกจากนี้ บริษัทฯ ควรกำหนดไมล์สโตน (Milestone) เพื่อติดตามผลการแก้ไข ปัญหาดังกล่าวข้างต้น โดยกำหนดระยะเวลาเป็น 3 เดือน 6 เดือน 9 เดือน และ 12 เดือน เพื่อติดตามว่าปัญหาดังกล่าวได้ ลดน้อยลงจากเดิม มิฉะนั้นแล้ว บริษัทฯ คงไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่ประสบอยู่ในปัจจุบันได้ และอาจส่งผลให้บริษัทฯ ในฐานะ สายการบินแห่งชาติของประเทศไทยตกไปเป็นของบริษัทต่างประเทศได้ อีกทั้ง เนื่องจากในปัจจุบัน อัตราการแข่งขันของ สายการบินค่อนข้างสูงและสายการบินต้นทุนต่ำมีจำนวนเพิ่มขึ้น จึงทำให้สายการบินขนาดใหญ่ประสบปัญหาขาดทุนและ เลิกประกอบธุรกิจเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น บริษัทฯ ในฐานะสายการบินใหญ่อาจไม่สามารถแข่งขันและประกอบธุรกิจต่อไปได้ นอกจากนี้ เพื่อให้ผู้ถือหุ้นเข้าใจเนื้อหาของงบการเงินได้ง่ายขึ้น ตนขอให้มีการนำเสนองบการเงิน โดยใช้แผนภูมิวงกลม (Pie Chart) หรือกราฟแท่ง ในการเปรียบเทียบจำนวนตัวเลขของรายรับและรายจ่ายในแต่ละปี

นายสุชาติ มิตรฝักแว่น ผู้รับมอบฉันทะ กล่าวว่า หลักธรรมาภิบาลของบริษัทฯ มีการกำหนดเฉพาะเรื่องการป้องกัน แต่ไม่มีการกำหนดเรื่องการปราบปราม นอกจากนี้ ตนเห็นว่าบริษัทฯ ไม่ได้ปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล โดยเฉพาะในเรื่องการ แต่งตั้งและโยกย้ายบุคลากร ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้บริษัทฯ ขาดทุน เนื่องจากบริษัทฯ ได้แต่งตั้งบุคคลที่ไม่มีความรู้ ความสามารถให้บริหารจัดการงาน จึงทำให้การบริหารจัดการไม่มีประสิทธิภาพและส่งผลให้บริษัทฯ ประสบปัญหาขาดทุน ยกตัวอย่างเช่น ในฝ่ายครีวการบินได้มีการแต่งตั้งบุคลากรซึ่งไม่มีความรู้ความสามารถเข้าไปดำรงตำแหน่ง และก่อให้เกิด ปัญหาทะเลาะเบาะแว้งในฝ่าย จึงก่อให้เกิดความเสียหายและส่งผลให้ฝ่ายครีวการบินประสบปัญหาขาดทุนอย่างไม่เคยเกิด ขึ้นมาก่อน จึงขอให้กรรมการผู้จัดการ ฝ่ายครีวการบิน ดูแลเรื่องดังกล่าวอย่างใกล้ชิดด้วย

นายสุรสิทธิ์ ศรีประภา ผู้ถือหุ้น กล่าวว่า ตามที่กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ได้ชี้แจงว่าบริษัทฯ ยังได้รับใบอนุญาต นำเข้าสินค้าไม่ครบถ้วนนั้น ตนขอตั้งข้อสังเกตว่าเนื่องจากบริษัทฯ ยังไม่ได้รับใบอนุญาตนำเข้าอาหารและยา เพราะหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องไม่อนุมัติให้มีการออกใบอนุญาตโดยมีผลย้อนหลัง ทั้งนี้ ตนจะดำเนินการให้กรมสอบสวนคดีพิเศษ แห่งราชอาณาจักรไทย (DSI) ตรวจสอบว่ากรมปศุสัตว์หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องได้อนุมัติให้มีการออกใบอนุญาตย้อนหลัง หรือไม่ โดยตนไม่ได้ต้องการให้บริษัทฯ เสียหายแต่ต้องการให้มีการพิสูจน์ข้อเท็จจริง โดยในอดีต กรมศุลกากรได้หารือไปยัง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีความเห็นว่าหน่วยงานของรัฐไม่สามารถออก ใบอนุญาตให้มีผลเป็นการย้อนหลังได้ อีกทั้งนอกจากเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับพนักงานจำนวน 37 คน ซึ่งลาไม่ถูกต้องตาม

ระเบียบเข้าช่วยเป็นการทุจริตฉ้อโกงเวลาทำงานของบริษัทฯ นั้น ยังมีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการที่พนักงานคนหนึ่ง ได้ถูกเลิกจ้าง เนื่องจากการใช้รหัสการลาเพื่อปฏิบัติงานนอกสถานที่ (“โค้ด 41”) โดยไม่ชอบ เพราะพบว่าพนักงานคนดังกล่าวได้ใช้โค้ด 41 เพื่อลาไปปฏิบัติงานนอกสถานที่ แต่กลับไปเล่นการพนันในประเทศเพื่อนบ้าน แต่ภายหลังพนักงานคนดังกล่าวได้กลับมาปฏิบัติงานในบริษัทฯ อีก และได้กระทำความผิดปลอมแปลงของเงินเดือน แต่บริษัทฯ ลงโทษเพียงแค่ตัดเงินเดือนของพนักงานดังกล่าวเท่านั้น โดยในปัจจุบัน ศาลได้มีคำพิพากษาจำคุกพนักงานดังกล่าวแต่ให้รอลงอาญาโทษจำคุก ทั้งนี้ ตนได้ร้องเรียนการกระทำความผิดของพนักงานคนดังกล่าวอีก เนื่องจากพบว่าพนักงานดังกล่าวไม่ปฏิบัติงาน โดยในปัจจุบันได้สรุปข้อเท็จจริงแล้วว่ามีกระทำความผิดดังกล่าวจริง แต่ไม่มีการดำเนินการที่เกี่ยวข้องต่อไป จนระยะเวลาล่วงเลยไปถึง 2 ปี แล้ว ตามที่กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ได้ชี้แจงว่าเรื่องดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของรองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ หน่วยธุรกิจบริการการบินนั้น ตนขอเรียนว่าตามระเบียบของบริษัทฯ ตอน 2 เรื่องวินัยการลดโทษของบริษัทฯ กำหนดว่า ในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยแล้ว จะต้องมีการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายใน 90 วัน หากยังไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าวได้ ให้ขยายระยะเวลาออกไปได้อีกไม่เกิน 2 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 15 วัน อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบัน บริษัทฯ ยังไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยจึงยังไม่มีกรรมการสอบสวนแต่อย่างใด ดังนั้น ตนขอให้กรรมการผู้อำนวยการใหญ่เร่งรัดเรื่องดังกล่าวด้วย เพราะหากปล่อยให้เรื่องดังกล่าวค้างอยู่ที่การพิจารณาของรองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ หน่วยธุรกิจบริการการบินไม่เกิดประโยชน์ใดๆ ต่อบริษัทฯ นอกจากนี้ ตนได้เคยร้องเรียนเกี่ยวกับการกระทำความผิดของรองกรรมการผู้อำนวยการใหญ่จนถูกลดโทษตัดเงินเดือน อีกทั้งตนยังพบว่าอดีตกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ได้กระทำความผิดทางวินัยฝ่าฝืนระเบียบบริษัทฯ ด้วยการบริหารงานบุคคล ตอน 2 วินัย การลงโทษ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พ.ศ. 2554 ซึ่งเกี่ยวกับการปฏิบัติตามสัญญาจ้าง โดยตนขอสอบถามฝ่ายกฎหมายของบริษัทฯ ว่าในกรณีที่อดีตกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ได้กระทำความผิดดังกล่าวจริง อดีตกรรมการผู้อำนวยการใหญ่จะถูกลดโทษหรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้ ตามความเข้าใจส่วนตัวของตน เนื่องจากสัญญาจ้างกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ เป็นสัญญาที่ทำขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ดังนั้น ในกรณีที่อดีตกรรมการผู้อำนวยการใหญ่อ้างว่ากระทำความผิดทางวินัย น่าจะถือเป็นความผิดตามมาตรา 11 ของพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2502 ซึ่งเหมือนกับความผิดตามมาตรา 157 ของประมวลกฎหมายอาญา แต่ฝ่ายกฎหมายของบริษัทฯ กลับมีหนังสือตอบข้อซักถามของตนมาว่ากรรมการผู้อำนวยการใหญ่ไม่ได้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายแรงงาน ซึ่งตนคิดว่าไม่น่าจะเกี่ยวข้องกัน เนื่องจากพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 นั้น ใช้บังคับกับหน่วยงานเอกชน

นายธีรวัฒน์ วงศ์วานิช ผู้รับมอบฉันทะ กล่าวว่า ตนเสนอให้ประธานฯ แจ้งมติของวาระที่ 8 และเนื่องจากในวาระที่ 9 นี้ ได้มีการอภิปรายมาเป็นระยะเวลาเกือบ 2 ชั่วโมง ซึ่งสมควรแก่เวลาแล้ว จึงเสนอให้ประธานฯ ปิดการประชุม

นางสาวสุพร ปทุมสุวรรณวดี ผู้ถือหุ้น กล่าวว่า ประธานฯ ยังไม่ได้ตอบข้อซักถามเกี่ยวกับคำตอบแทนและหน้าที่ในการเสียภาษี นอกจากนี้ ตนพบว่าบริษัทหนึ่งได้สนับสนุนคนพิการแทนการนำส่งเงินเข้ากองทุนคนพิการ โดยว่าจ้างผู้พิการทางสายตาเพื่อให้บริการนวดแก่พนักงานของบริษัทที่โรงงานและแก่ผู้ถือหุ้นในการประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งเป็นการช่วยส่งเสริมให้ผู้พิการมีรายได้เสริม อีกทั้ง ตนเห็นว่าการนี้ ข้อมูลภายในบริษัทฯ มาชี้แจงให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้รับทราบนั้นเป็นเรื่องดี นอกจากนี้ ตนขอให้ประธานฯ ในฐานะคนรุ่นใหม่กล้าที่จะเปลี่ยนแปลงและปฏิรูปการดำเนินงานของบริษัทฯ เพื่อให้การดำเนินงานของบริษัทฯ มีความโปร่งใส รวมถึงทำให้ผลประโยชน์ของบริษัทฯ ไม่ขาดทุนและบริษัทฯ มีความยั่งยืน โดยอย่าให้บริษัทฯ ประสบปัญหาจนทำให้ต้องมีการฟื้นฟูกิจการหรือขายกิจการของบริษัทฯ ให้แก่บุคคลอื่น ทั้งนี้ หากคณะกรรมการและผู้บริหารชุดปัจจุบันสามารถแก้ปัญหาและทำให้บริษัทฯ กลับมาประสบความสำเร็จได้ ก็จะเป็นเกียรติและความภาคภูมิใจแก่คณะกรรมการและผู้บริหาร

นายสุรสิทธิ์ ศรีประภา ผู้ถือหุ้น กล่าวว่า ประเด็นเรื่องภาษีศุลกากรไม่ใช่ประเด็นภายในของบริษัทฯ นอกจากนี้ หากคณะกรรมการเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นเสนอเรื่องร้องเรียนในการประชุมคณะกรรมการได้ทุกเดือนก็จะเป็นประโยชน์และ ผู้ถือหุ้นจะไม่ต้องมาอภิปรายและหารือในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น

นายสมเธธ ดำรงชัยธรรม กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ กล่าวว่า สำหรับการพบพนักงานตามที่พ้นจากภาคเอกสารคดี มาณพ ได้เสนอแนะมานั้น ในช่วงต้นปีที่ผ่านมา ตนกำลังอยู่ระหว่างการจัดทำแผนงานดังกล่าวเพื่อหารือกับกรรมการในการ ปรับปรุงและฟื้นฟูแผนงานต่อไป ซึ่งอาจต้องใช้เวลาสักระยะหนึ่ง โดยในปัจจุบัน ได้แจ้งต่อฝ่ายที่เกี่ยวข้องแล้วว่าจะมีการ เดินทางไปยังพื้นที่ต่างๆ โดยช่วงที่ผ่านมาตนได้รับแจ้งว่าฝ่ายช่างในสนามบินอุตะเภาะขอให้ไปลงพื้นที่ ซึ่งตนได้วางแผนจะไป ลงพื้นที่ดังกล่าวแล้ว ทั้งนี้ แม้ว่าการเดินทางไปยังแต่ละพื้นที่อาจต้องใช้เวลาในการเดินทาง แต่ตนจะใช้เวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุด

สำหรับเรื่องเอกสารประกอบตามที่คุณผู้ถือหุ้นสอบถามนั้น จะดำเนินการให้ฝ่ายที่เกี่ยวข้องตรวจสอบระบบและจัดการแก้ไขต่อไป สำหรับหลักเกณฑ์ในการพิจารณาบัตรเสียนั้น บริษัทฯ มีการกำหนดหลักเกณฑ์ที่มีมาตรฐานและชัดเจนอยู่แล้ว โดยขอให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการนับคะแนนชี้แจงตามที่นางสาวสุพร ปทุมสุวรรณวดี ได้สอบถามด้วย

สำหรับการรายงานผลประกอบการ บริษัทฯ มีการรายงานผลประกอบการทุกไตรมาสอยู่แล้ว นอกจากนี้ ในช่วง 8 เดือนที่ผ่านมา ตนได้เริ่มมีการพบพนักงานมากขึ้น โดยใช้เทคโนโลยี Facebook Live กับพนักงานซึ่งปฏิบัติงานอยู่ที่สำนักงานใหญ่ พื้นที่ศูนย์ปฏิบัติการการบินไทยฯ (OPC) และสำนักงานในต่างประเทศ รวมถึงมีการถ่ายทำภาพเคลื่อนไหวและตัดต่อ ให้มีความกระชับเพื่อให้พนักงานซึ่งปฏิบัติงานในต่างประเทศได้มีโอกาสรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติมและมีการสื่อสารระหว่าง ฝ่ายบริหารและพนักงานมากยิ่งขึ้น

สำหรับการสื่อสารระหว่างฝ่ายบริหารและผู้ถือหุ้นนั้นในปัจจุบันได้มีอยู่แล้ว โดยที่ผ่านมาตนได้ให้สัมภาษณ์แก่สำนักข่าว มากขึ้นและเป็นประจำทุกวัน รวมถึงมีการตอบคำถามในทุกประเด็น ดังนั้น ผู้ถือหุ้นสามารถติดตามความคืบหน้าของการ ดำเนินงานของฝ่ายบริหารหรือนโยบายต่างๆ ได้ตลอดเวลาผ่านข่าวสารดังกล่าว

สำหรับเรื่องการสรรหาผู้บริหารของบริษัทฯ นั้น ทั้งการสรรหาตำแหน่งกรรมการผู้อำนวยการใหญ่และตำแหน่ง รองลงมาได้มีการกำหนดคุณสมบัติและกระบวนการสรรหา ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน สำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2518 ซึ่งกำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) อยู่แล้ว ทั้งนี้ เนื่องจากตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้กำหนดให้กรรมการผู้อำนวยการใหญ่เป็นกรรมการของบริษัทฯ ด้วย และ เนื่องจากตนได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการของบริษัทฯ แทนกรรมการที่ลาออก จึงทำให้ตนมีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับ วาระที่เหลืออยู่ของกรรมการบริษัทฯ ที่ลาออก ดังนั้น จึงทำให้ตนเป็นกรรมการที่ต้องออกตามวาระในการประชุมครั้งนี้และ ได้เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาในวาระที่ 7

สำหรับตำแหน่งของผู้บริหารที่ยังว่างอยู่นั้น ในปีนี้ ผู้บริหารหลายท่านจะครบกำหนดเกษียณอายุ อย่างไรก็ตาม ตนได้ใช้ความพยายามอย่างมากที่จะสรรหาบุคคลที่มีความเหมาะสมเพื่อให้คณะผู้บริหารของบริษัทฯ มีจำนวนครบถ้วน โดย มีการสรรหาทั้งพนักงานของบริษัทฯ ในระดับกลางเข้ามาเป็นผู้บริหารและการสรรหาบุคลากรจากภายนอก ซึ่งมีความรู้ ประสบการณ์ และมุมมองที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัทฯ ทั้งนี้ โดยส่วนตัว ตนประสงค์จะให้โอกาสแก่บุคลากรภายในบริษัทฯ มากกว่าบุคลากรจากภายนอก

กรณีการปรับลดค่าเช่าสถานที่ของบริษัทฯ ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (“AOT”) นั้น บริษัทฯ ได้หารือเรื่อง ดังกล่าวกับ AOT มาโดยตลอด โดยในบางประเด็นบริษัทฯ ได้เรียนไปยังกระทรวงคมนาคม ซึ่งเป็นหน่วยงานที่กำกับดูแล AOT และบริษัทฯ เพื่อให้กระทรวงคมนาคมช่วยเหลือไกล่เกลี่ยให้ประเด็นดังกล่าวยุติได้

สำหรับเรื่องการเสียภาษีนั้น กรรมการทุกท่านได้เสียภาษีด้วยตนเอง โดยบริษัทฯ ไม่ได้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายดังกล่าวแต่อย่างใด

สำหรับการวิเคราะห์กลยุทธ์การแข่งขัน โดยใช้เทคนิค SWOT นั้น บริษัทฯ มีจุดแข็งที่สำคัญ 3 ประการ กล่าวคือ ประการที่ 1 คือ ภาพลักษณ์ของบริษัทฯ (Branding) เนื่องจากสายการบินไทยเป็นสายการบินที่มีชื่อเสียงซึ่งผู้โดยสารทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ให้ความเชื่อถือ ประการที่ 2 คือ ตารางเวลาการบิน (Slot) ที่ดีและสะดวกที่สุดต่อผู้โดยสารทั้งในประเทศและต่างประเทศ และประการที่ 3 คือ การบินไทยมีบุคลากรที่ดีที่สุดในอุตสาหกรรมการบิน สำหรับจุดอ่อนของบริษัทฯ เช่น ยังมีการดำเนินงานหลายอย่างที่ยังไม่ทันสมัยและยังปรับตัวไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งทำให้ความสามารถในการแข่งขันของบริษัทฯ ยังไม่ทัดเทียมกับสายการบินชั้นนำอื่น โดยหลายท่านอาจมีความเห็นว่าจุดอ่อนของบริษัทฯ อีกประการหนึ่งคือ บริษัทฯ มีหนี้จำนวนมาก อย่างไรก็ตาม ตนเห็นว่าหากเปรียบเทียบกับสายการบินอื่น ซึ่งมีจำนวนหนี้้น้อยกว่าบริษัทฯ สายการบินเหล่านั้นมีทุนมากกว่าบริษัทฯ ในจำนวนสูงมาก โดยการที่จะบริหารจัดการงานโดยมีทั้งจำนวนหนี้และทุนน้อยนั้นเป็นไปได้ ซึ่งการที่บริษัทฯ จะมีจำนวนทุนมากหมายความว่าผู้ถือหุ้นจะต้องนำเงินมาลงทุนในบริษัทฯ มากขึ้น อย่างไรก็ตาม ตนจะควบคุมและดูแลเกี่ยวกับการบริหารจัดการจำนวนหนี้ของบริษัทฯ อย่างใกล้ชิด

สำหรับบทลงโทษต่อกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ กรณีมีการกระทำความผิดทางวินัยนั้น แม้ว่าตามสัญญาจ้างจะกำหนดไม่ให้กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ได้สิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. 2543 แต่กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ย่อมอยู่ภายใต้บทลงโทษตามระเบียบของบริษัทฯ นอกจากนี้ ยังอาจถูกฟ้องร้องทางแพ่งได้อีกด้วย โดยไม่ได้มีข้อยกเว้นเป็นกรณีพิเศษแต่อย่างใด แม้กระทั่งในกรณีที่ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการก็ต้องรับโทษเช่นเดียวกัน รวมทั้งอยู่ภายใต้บทลงโทษตามกฎหมายของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ที่เกี่ยวข้องอีกด้วย

สำหรับข้อเสนอแนะต่างๆ ที่ผู้ถือหุ้นได้เสนอในที่ประชุม ตนได้ให้ฝ่ายที่เกี่ยวข้องบันทึกและรายงานสรุปแก่ตนต่อไป เพื่อจะได้นำไปแจ้งต่อฝ่ายจัดการให้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง สำหรับเรื่องร้องเรียนต่างๆ ตนประสงค์จะดำเนินการให้เสร็จสิ้นโดยเร็วเช่นเดียวกับความประสงค์ของผู้ถือหุ้น โดยจะเร่งรัดให้มีการดำเนินการในประเด็นต่างๆ ให้เสร็จสิ้นเรียบร้อยโดยเร็ว และจะแจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ถือหุ้นรับทราบในภายหลัง

นางสาวศิริลักษณ์ ไทยศิรินิยม ผู้รับมอบฉันทะซึ่งเป็นสักขีพยานในการนับคะแนน ชี้แจงว่า กรณีบัตรเสีย ตามที่ผู้ถือหุ้นได้สอบถามนั้น บัตรลงคะแนนใบแรกมีการกากบาททั้งในช่องไม่เห็นด้วยและงดออกเสียง จึงเป็นบัตรเสีย ส่วนบัตรลงคะแนนอีกใบหนึ่งมีการกากบาทในช่องลงคะแนน 2 ช่อง รวมถึงมีการขีดฆ่าแต่ไม่ได้ลงลายมือชื่อกำกับจึงเป็นบัตรเสีย

นายสิทธิโชค บุญวิเศษ ผู้ถือหุ้น กล่าวว่า การประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ แม้จะใช้ระยะเวลาในการประชุมยาวนาน แต่ก็เป็นการประชุมซึ่งเป็นแบบอย่างที่ดี เพราะมีการเสนอข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ มีสาระ และมีการให้ความรู้ทางเทคนิคการบินต่างๆ ทั้งนี้ เนื่องจากการบินไทยเป็นสายการบินแห่งชาติ มีทรัพย์สินถึงจำนวน 200,000 ล้านบาท แต่ในปี 2557 ประสบปัญหาขาดทุนถึง 20,000 ล้านบาท สำหรับปีนี้ แม้ว่าจะขาดทุนน้อยกว่า แต่บริษัทฯ ก็ยังประสบปัญหาขาดทุนอยู่ ทั้งนี้ ด้วยเหตุที่ประชาชนส่วนใหญ่เข้าใจว่าบริษัทฯ ได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาลในการจัดซื้อเครื่องบินมาประกอบธุรกิจ อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ยังไม่สามารถประกอบธุรกิจให้มีกำไรได้ จึงทำให้ประชาชนอาจติดใจว่าบุคลากรของบริษัทฯ เป็นภาระของประเทศ ในทางกลับกัน ในกรณีที่บริษัทฯ สามารถประกอบธุรกิจจนกลับมามีกำไรได้ บุคลากรของบริษัทฯ ก็จะได้รับเกียรติและได้รับการยกย่องว่ามีความสามารถ ดังนั้น จึงขอให้ฝ่ายบริหารจัดการและดูแลปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน รวมถึงควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นของบริษัทฯ ด้วย ทั้งนี้ ตนขอชื่นชมฝ่ายสื่อสารองค์กรฯ ซึ่งในปีที่ผ่านมาได้มีการให้ข้อมูลและประชาสัมพันธ์เพื่อชี้แจงต่อข่าวสารที่มีผลกระทบทางลบต่อบริษัทฯ ได้อย่างรวดเร็ว และขอชื่นชมที่บริษัทฯ ได้แก้ไข ปัญหาเรื่องการนำของใช้บนเครื่องบินของบริษัทฯ ออกมาขายโดยไม่ชอบแล้ว สำหรับกรณีที่ไม่มีกำไรเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นนั้น ตนขอเสนอให้บริษัทฯ ออกใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ (Warrant) ให้แก่ผู้ถือหุ้นแทน อีกทั้ง ตนมีความเห็นว่าเนื่องจากบริษัทฯ มีเส้นทางการบินที่มีตารางการบินที่ดีมาก บริษัทฯ ควรใช้ข้อดีดังกล่าวโดยบริหารจัดการให้บริษัทฯ

สามารถมีกำไรจากเส้นทางเหล่านั้นให้ได้มากที่สุด นอกจากนี้ สำหรับปัญหาเรื่องจำนวนพนักงานของบริษัทฯ ที่เกินความจำเป็น อย่างเช่นกรณีที่มีการแสดงความเห็นในสื่อออนไลน์ว่า ในแต่ละปี สายการบินไทยมีจำนวนลูกค้าเท่ากับสายการบินสิงคโปร์แอร์ไลน์แต่บริษัทฯ กลับใช้จำนวนพนักงานมากกว่าสายการบินสิงคโปร์แอร์ไลน์ถึง 10,000 คน แต่รายได้ของพนักงานของบริษัทฯ กลับน้อยกว่าถึง 2 เท่า ตนไม่แน่ใจว่าได้มีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวแล้วหรือไม่ สำหรับปัญหาขาดทุนจากราคาน้ำมัน ตนได้เสนอในที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ให้มีการควบคุมราคาน้ำมันอากาศยานซึ่งจำหน่ายให้แก่บริษัทฯ เพื่อไม่ให้บริษัทฯ ประสบปัญหาขาดทุนจากราคาน้ำมันที่ผันผวน

นายสุชาติ มิตรฝักแว่น ผู้รับมอบฉันทะ กล่าวว่า ผู้ที่เกี่ยวข้องยังไม่ตอบข้อซักถามของตนเกี่ยวกับการสอบสวนหรือลงโทษผู้ที่ได้เปิดเผยชื่อผู้ร้องเรียนกรณีผู้ร้องเรียนได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อผู้บริหาร ทั้งที่ผ่านมาปีเศษแล้ว และการสอบสวนกรณีการกลั่นแกล้งพนักงานบริษัทฯ ที่รับผิดชอบทำน้ำพะโล้ ดังนั้น ขอให้ตอบข้อซักถามของตนด้วยว่ากระบวนการสอบสวนได้ดำเนินการไปถึงขั้นตอนใดและบุคคลใดมีความผิดใดบ้าง เนื่องจากกรณีดังกล่าวได้ล่วงเลยมาเป็นระยะเวลา 1 ปีแล้ว

นางสาวสุพร ปทุมสุวรรณวดี ผู้ถือหุ้น ขอให้ประธานฯ ตอบทุกคำถามที่ผู้ถือหุ้นได้ซักถามในที่ประชุม อีกทั้ง ไม่ว่าบริษัทฯ จะดำเนินการตามข้อเสนอแนะของผู้ถือหุ้นได้หรือไม่ก็ตาม ขอให้แจ้งให้ผู้ถือหุ้นทราบ จากนั้น ได้สอบถามว่าเมื่อสักครู่ที่ได้มีการชี้แจงเกี่ยวกับกรณีบัตรเสียนั้น ผู้ที่ชี้แจงเป็นผู้ถือหุ้นหรือเป็นตัวแทนของฝ่ายกฎหมาย

นางสาวศิริลักษณ์ ไทยศิรินิยม ผู้รับมอบฉันทะ ตอบข้อซักถามของนางสาวสุพร ปทุมสุวรรณวดี ผู้ถือหุ้น ว่าตนเป็นผู้รับมอบฉันทะจากผู้ถือหุ้น

นางสาวสุพร ปทุมสุวรรณวดี ผู้ถือหุ้น กล่าวว่า หากบัตรเสียดังกล่าวได้พิจารณาโดยตัวแทนจากผู้ถือหุ้น ตนเชื่อถือในการพิจารณาดังกล่าว และขอชื่นชมผู้ถือหุ้นที่ลงคะแนนเสียงไม่เห็นด้วยในแต่ละวาระ เพราะแสดงให้เห็นถึงความมีอิสระในการลงคะแนนเสียงในที่ประชุม และขอชื่นชมประธานฯ โดยตนคาดหวังว่าประธานฯ และกรรมการทุกท่านจะสามารถเปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการของบริษัทฯ ให้มีความโปร่งใสมากขึ้นกว่าเดิมได้

นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ขอให้กรรมการผู้จัดการ ฝ่ายครีวการบิน ชี้แจงในเรื่องที่เกี่ยวข้อง

นางวรางคณา ลือโรจน์วงศ์ ฝ่ายบริหารฯ ชี้แจงว่า สำหรับประเด็นที่ 1 เรื่องสูตรการปรุงไข่พะโล้ บริษัทฯ มีสูตรในการปรุงอาหารดังกล่าว ซึ่งมีการกำหนดส่วนผสมโดยการชั่งตวงวัด และเป็นสูตรเฉพาะของครีวการบินไทย ซึ่งให้บริการมาเกือบ 60 ปีแล้ว ดังนั้น จึงไม่น่าจะมีบุคคลใดมาขโมยสูตรเพื่อเปลี่ยนรสชาติของอาหารดังกล่าว ประเด็นที่ต่อมา เรื่องการสรรหาบุคลากร ตามที่ประธานฯ ได้ชี้แจงว่า บริษัทฯ มีการสรรหาบุคลากรตามระบบธรรมาภิบาลอยู่แล้ว รวมถึงมีกระบวนการสรรหาบุคลากรทุกคน ซึ่งรวมถึงบุคลากรในฝ่ายครีวการบิน เพื่อให้ได้มาซึ่งบุคคลที่มีคุณสมบัติเฉพาะและเหมาะสมกับตำแหน่งงานในบริษัทฯ

นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ กล่าวว่า สำหรับการสอบสวนผู้ที่เปิดเผยชื่อของผู้ถือหุ้นกรณีผู้ถือหุ้นได้ยื่นเรื่องร้องเรียนต่อผู้บริหารนั้น เนื่องจากบริษัทฯ ได้รับเรื่องร้องเรียนในจำนวนมาก ดังนั้น จึงขอไปตรวจสอบกรณีดังกล่าวและจะแจ้งผลการตรวจสอบให้ผู้ถือหุ้นทราบต่อไป

ประธาน กล่าวขอบคุณผู้ถือหุ้นทุกท่านที่สละเวลามาร่วมประชุม และได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ รวมถึงได้ซักถามสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัทฯ และช่วยรักษาเวลาในการประชุม โดยขอให้ผู้ถือหุ้นทุกท่านเดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

อนึ่ง ในระหว่างการประชุมมีผู้ถือหุ้นและผู้รับมอบฉันทะจากผู้ถือหุ้นเข้าร่วมประชุมเพิ่มเติมรวมเป็นจำนวนผู้ถือหุ้นและผู้รับมอบฉันทะทั้งสิ้น 897 คน คิดเป็นจำนวนหุ้นทั้งสิ้น 1,633,390,536 หุ้น คิดเป็นร้อยละ 74.8310 ของจำนวนหุ้นทั้งหมด

ปิดประชุมเวลา 19.17 น.

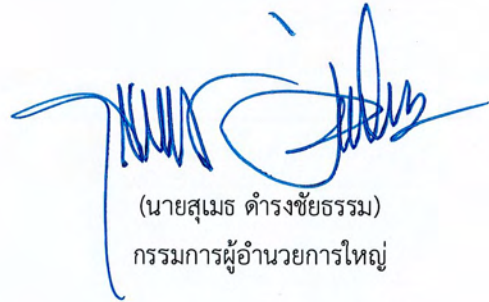
อติศันต์ สุชาวณ

(นางลัดคนันท์ ลีลามณี)

เลขานุการบริษัทฯ

เลขานุการการประชุมฯ

ผู้จัดบันทึกการประชุม

(นายสุเมธ ดำรงชัยธรรม)

กรรมการผู้อำนวยการใหญ่

เอกนิติ นิติทัณฑ์ประภาศ

(นายเอกนิติ นิติทัณฑ์ประภาศ)

ประธานกรรมการ

ประธานการประชุมฯ